DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

178

Debrecen, 1937 augusztus 8 vasárnap

ÁRA: 24 FILLÉR.

Összeesküvés és forradalom Valenciában

Viziutat Debrecennek!

A város alatt vezessék el az öntözőcsatornát

Irta: dr Vásáry István

A csapadékszegény, aszályos esztendők mutatták meg különösen, hogy az elmult évszázad második felére eső vizi munkálatok csak egy részét teszik azoknak a munkálatoknak, amelyeket végre kell hajtani, hogy az ország vizei ne csak károkat ne okozzanak többé, hanem hasznot jelentsenek az ország gazdasági életében.

Az addigi vizimunkálatok, a vizszabályozások és lecsapolások inkább arra szolgáltak, hogy a vizek által okozott károsodások megszünjenek.

Hogy azonban a rendelkezésre álló vizmennyiség a gazdasági élet előbbre vitelére felhasználtassék, arra még aránylag kevés történt a multban.

Az a nagy anyagi veszteség, amely az országot a háború folytán érte, különösen is rá irányította a figyelmet a vizi munkálatokra, amelyeknek a célja az, hogy a vizekben rejlo eröket felhasználjuk a gazdasagi eletben, hasznunkra fordítsuk, gazdasági eredményeink növelésére használjuk.

Az öntözésekkel való termés eredmény növelés és a vizi útakon való olcsó szállitás lehetőségeinek megteremtése az, amit a vizszabalyozási és lecsapolási munkálatok után most már a vegrehajtásra kerülő vizi munkálatoknak szolgálni kell.

Már a Bethlen István kormánya megindította ennek a nagy közgazdasági jelentőségü vizi munkálatoknak előkészitő munkáit.

Nagyszabásu tervek készültek az alföldi öntözés megvalósitására és új vizi útak letesitésére. Az 1929. évi III. t. c. 57 millió pengőt engedélyezett tulnyomó részt a vizi útak célját szolgáló és 15 év alatt végrehajtandó munkálatokra.

Nemsokára pedig megkezdődtek az öntözési tervek és a vizi közlekedés céljait is szolgáló csatornák tervének elkészitési munkálatai is.

Az 1931. év őszén bekövetkezett gazdasági helyzet megállította e munkálatokat. Az ezután következett nagyhangú kijelentések és igéretek korának elmultával következett el a tettek ideje e téren is.

A Darányi kormány tette meg az intézkedéseket a szükséges összegek rendelkezésre állitásával és az Öntözésügyi Hivatal megszervezésével arra, hogy most már fokozottabb mértékben megindulhon a vizi munkálatoknak az a része, amely a vizekben rejlő erőt az ország gazdasági életének szolgálatába állitja.

E munkálatok különösebb mértékben érdeklik a Tiszántúlt és mondhatnánk a Tiszántúlon is elsősorban Debrecent, mint a Tiszántúl kultúrális és gazdasági középpontját.

Nem szorul bizonyitásra, hogy különösen az utolsó évek eseményei következtében talán épen Debrecenben és környékén legnagyobb a munkanélküliség.

Közismert, hogy ez az országrész és ennek is talán éppen Debrecen környékét tevő része az, amely a legtöbbet szenvedett a növényzetet megsemmisitő aszályok miatt.

Nemrég hozta nyilvánosságra az egyik társadalmi egyesülés adatait, amelyek végtelen szomorú helyzetet mutatnak **az ipartelepek visszafejlődése és megszüntetése tekintetében.**

Mindenki tudja azt is, hogy annak következtében, hogy **mezőgazdasági termelvényeink exportja tulnyomó részt nyugat felé lévén lehetséges, a tiszántúli termelők igen nagy veszteséget szenvednek a nagy távolság miatti magas összegre rúgó vasúti szállitási költség következtében.**

Debrecenre tehát sokszorosan fontos, hogy a Tiszántúlon és közelebbről Debrecen határán és Debrecent érintőleg milyen munkálatok hajtatnak végre a most megindulo vizi munkálatok keretében.

Nyilvánvaló, hogy amely igényei Debrecennek a mostani munkálatok keretében kielégitést nem nyernek, azok kielégitésére legalább egy fél évszázadon belül nem igen számithat, mert nem valószinü, hogy a most megállapitandó tervekben foglalt munkálatokon túl újabb munkálatok tervbe vétessenek és kivitelre kerüljenek a most megállapitandó tervekbe felveendő munkálatok végrehajtása előtt.

Még az is kérdés lehet, hogy a most megállapitandó tervbe, hogy lehet később bele illeszteni Debrecennek olyan esetleges igényét, amelynek kielégitését a mostani tervezésnél nem vették figyelembe.

Nem rég volt egy értekezlet Debrecenben Lázár Andor igazságügyminiszter, a város egyik képviselője részvételével. Ezen az értekezleten kimondták, hogy Debrecen nagyon boldog és megelégedett, hogy a tervezett csatornát messze helyezik Debrecentől. Hálás elismerést emlegettek ezen az értekezleten.

Ha az igazságügyminiszter képviselő úr az ilyen közérdekü gazdasági kérdésekben meghallgatna azokat is, akik önállóan is mernek gondolkozni és megnyilatkozni, akkor meghallotta volna, hogy Debrecen nem is olyan nagyon boldog és nem is igen talál köszönni és hálás elismeréssel nyugtázni valót azért, hogy Tisza öntöző csatornát terveznek, amely harmine méter széles csatorna közlekedési célra is használható lesz« — »és át fog vezetni Hajdunánás, Böszörmény mellett a Hortobágy szélén végig, közvetlen Balmazújváros alatt Hajduszoboszló város érintésével Földesen keresztül.«

Hát ha valaki azért fejtett ki tevékenységet, hogy ez a Tisza öntöző csatorna, amely hajózásra is alkalmas lesz, igy vezettessék, az »hálás elismerést« várhat — Hajdunánás, Böszörmény, Balmazújváros, Hajduszoboszló és Földes közönségétől.

Debrecen lakossága, ha ez a csatorna igy épül meg, csak egy újabb csalódással lesz gazdagabb, egy újabb mellőzés következtében szegényebb és nehezen fog »hálás elismerést« érezni azokkal szemben, akik igy vezették a Tisza öntöző csatornát.

A »Debreczen« f. évi augusztus hó 3-iki számában közölt egy nyilatkozatot, amelyet az új öntözésügyi hivatal egyik vezető tisztviselője adott. E nyilatkozat szerint »az öntöző berendezésekkel kapcsolatban olyan csatornák készitése van tervbevéve, amelyek vizi szállitásra is alkalmasak. Jelenleg három csatorna rendszer munkálatai indultak meg, illetve állanak megindulás előtt és pedig mind a három a Tiszántúlon. Az egyik csatornarendszer Tiszalök, a másik Tiszafüred környékén a Tisza folyásához kapcsolódik.«

»A tiszántúli csatornák elhelyezése elsősorban a talajszint viszonyaitól függ. Debrecen városa belterületét és közvetlen környékét tekintve lényegesen magasabban fekszik, mint az érintett folyam szinvonala. Igy e területek nem lehetnek érintve a csatornák útján. Azonban Debrecennek hatalmas határa, amelybe a Hortobágyot is bele kell számitanunk, nyilván belekerül a csatorna hálózat által érintett és átmetszett területekbe.«

Ebből a nyilatkozatból ugy látszik, hogy a Tisza öntöző csatorna valóban Debrecen elkerülésével fog megépülni. Hát ezen aztán örvendezhetünk és ezért lehetünk hálás elismeréssel.

Örvendezhetünk és mérhetetlen mennyiségü elismerést szállithatnánk, ha valami olyan dolog történnék, ami rendkivüli, amit csak azért csináltak meg, mert valaki, akinek nagy sulya van, akarta ezt, aki az útban álló akadályokat legyőzte.

De hát itt mi történt rendkivüli? Ott vezetik a csatornát, ahol minél könnyebben vezethetőnek látszik, ahol talán minél kevesebb költséget igényel. Ezért nem igen kellett valami hatalmas tevékenységet kifejteni. Ez ment magától, minden közbejárás nélkül. Ezért nem kellett valami nagy súllyal közbelépni.

Igen, az lenne valami, ha a csatornát felvezetnék »Debrecen város belterületéhez, közvetlen környékéhez« még akkor is, meg annak dacára is, ha »magasabban fekszik«.

Mindenki tudja, hogy ez nem lehetetlen, hogy ezt már 1439. évben megcsinálta Leonardo da Vinci, amikor a milanói székesegyház épitéséhez igy szállitotta vizi úton a követ. Azóta megcsinálták sokszor és sok fele. Hegyeken kelnek át, vizválasztókon a hajók.

Igaz, hogy ez nem a rendes, hanem rendkivüli útja a viznek és módja a vizi közlekedésnek.

Azért már kellene közbenjárni és nagy súlyt latba vetni, hogy ilyen rendkivülinek

látszó megoldás történjék — Debrecen érdekében.

És egy ilyen rendkivülinek látszó, Debrecen érdekeit szolgáló megoldás keresztülviteléért igazán nem leszünk fukarak az elismerés nyilvánításával.

A vizvezetésnek, a vizi út létesítésének ez a módja alkalmazást talált már Nagymagyarországon a háború előtti vizi munkálatok során.

Igaz, hogy valamivel költségesebb módja a csatorna építésnek.

Azonban ez a költségtöbblet nem lehet elriasztó.

Sajó Elemér miniszteri tanácsos Emlékiratában, amelyet vizeink fokozottabb kihasználása és újabb vizügyi politikánk megállapítása tárgyában készített a 17. oldalon mutat rá, hogy a magyar alföld fekvése miatt aránylag mérsékelt költségeket igényel a hajózható csatornák építése, viszonyítva más országokban végrehajtott munkálatok költségéhez.

Odera hajózhatóvá tétele km-ként 164.000 K
Dortmund-Ems csatorna . . . 323.000 „
Marne-saonei csatorna . . . . 560.000 „

költséget igényelt, míg a Bega csatorna csak 50.000 korona költséggel készült kmként és ezen a Bega csatornán is létesültek olyan művek, **amelyek szükségesek lennének ahhoz, hogy a csatorna »a magasabb fekvésü« Debrecenen vezettessék keresztül.**

Hasonlóan épültek ilyen művek a Ferenc csatornán és a Ferenc József csatornán is.

Éppen e viszonylag alacsony költség mellett aránylag igen csekély forgalom is biztositja a beruházás gazdaságosságát.

És hogy az ilyen csatorna mit jelent, arra elég ugyancsak Sajó Elemér említett munkáját idézni, amelyben a 18. lapon mondja: »A Ferenc csatorna környékén a népességbe bele is rögződött az a tudat, hogy nagy gazdaságunkat és ennek folytán kedvező kultúrális viszonyainkat első sorban is a csatornának köszönhetik.«

Hogy a szállítási költségekben mit jelent a vizi út, azt mutatja az, hogy a háború előtt egy tonnakilométer teljesítmény tömegáruknál a MÁV.-on átlagban 2.5 arany fillérbe, hajókkal járható vizeinken 0.6—1.0 arany fillérbe került.

A háború előtti összes forgalmunknak csak 17% bonyolódott le viziúton és csak a szállítás után a vasúti szállítás költségeivel szemben elért évi megtakarítás 42 millió arany koronára rugott. (Sajó Elemér id. Emlékirata.)

A Tiszántúlon készülő hajózásra is alkalmas öntöző csatorna Debrecenre igazán jelentős csak akkor lesz, ha az nem a »Hortobágy szélén« vezettetik el, hanem Debrecen »belterületén«, illetve

»közvetlen környékének« érintésével.

Mint munka alkalom, egy a várostól 40—50 km. távolságban épülő csatorna, nem bir nagyobb jelentőséggel. **Debrecen lakosságának számbelileg igen jelentéktelen része az, amely itt munkát kapna.** Kétségtelen, hogy a csatorna építésénél alkalmazott munkások túlnyomó nagy része a falvak lakosságából, a hivatásos kubikos munkásokból kerül ki.

Mint öntöző csatorna is, csak akkor lenne igazán jelentős a csatorna Debrecenre, ha az nem a várostól 40—50 km-re a Hortobágy szélén, hanem benn, a város alatt menne el.

Kétségtelen, hogy a város belterülete és közvetlen környéke, sőt mondhatnánk a város határának legtermékenyebb, legjobb termő része, a város belterületétől Hortobágyig nyúló fekete földek, magasabban fekszik a tenger színe felett, mint a »Debreczen«-ben közölt nyilatkozatban említett két helye a Tiszának.

A Tisza 0 pontja Tiszafüredné1 84 méter, Tiszalöknél 89 méter a tenger színe felett.

Igy a megépitendő csatornában a természetes eséssel folyó vizet csak az emlitetteknél alacsonyabban fekvő területek öntözésére lehet használni.

A Zelizy Dániel : Debrecen sz. kir. város Egyetemes leirása cimü munka adatai szerint a tengerszin feletti magasság:

a Hortobágy partján a hídnál . 88.50 méter
a Kun György laponyagnál a földszín 89.30 m
a Kadarcsnál az állás nyugati kapu küszöbje . . . . . 91.38 „
a Mátai út a Köntösgát végétől nyugatra 200 méterre . . . . . 111.49 „
a Tócó folyási hídtól északra 680 méterre az út felszine . . . . . 114.10 „
a Hortobágy viz feneke a csárdánál 85.40 „
a Borsos lapos feneke . . . . . 87.68 „
a Kadarcs feneke a korcsmánál . . 88.40 „
a Tócó folyás feneke a Köntösgáti hídnál . . . . . 106.80 „

Ezen magassági adatok mellett abból a csatornából, amelyben természetes eséssel megy a viz, Debrecen határában még a legalacsonyabban fekvő Hortobágyon sem igen lehet öntözni.

Márpedig bármilyen fontos volna is a Hortobágy öntözése, amely »Hortobágyot is bele kell számítanunk a csatorna által érintett és átmetszett területbe« **az igazi gazdasági haszon nem a Hortobágy öntözése volna, hanem a város belterülete és a Hortobágy közötti jó termőföldek öntözése, mert ezen területeken a terméseredmények felemelése, esetleg megduplázása jelentene igazi gazdasági eredményt.** Erre a területre sokkal inkább lehet alapitani a beruházási költségek amortizálását, mint a Hortobágyra.

Természetesen a magasabb fekvésü fekete földek öntözése mellett az alacsonyabb fekvésü Hortobágy öntözése is mellék csatornákkal foganatosítható volna.

Az a csatorna tehát, amelynek irányát az említett értekezleten ismertették, Debrecen városra, mint öntöző csatorna is igen kis jelentőséggel bir, ha ugyan egyáltalán van valami jelentősége.

Mint vizi közlekedési út, talán még annyi jelentősége sem lesz, amennyit képvisel, mint öntöző csatorna. Az a vizi út, amely 40—50 km. távolságra a várostól vonul, bátran mondhatjuk, nem sokkal több a semminél.

Mint vizi útnak csak akkor volna jelentősége a városra a csatornának, ha az olyan közel menne a városhoz, hogy azon a lakosság fogyasztását is szolgáló javak forgalma is lebonyolódhatnék.

De a csatorna rentabilitása is azt kivánná, hogy **lehetőleg a nagyobb települések közelében vonuljon, amely esetben természetszerüleg emelkedik a forgalom rajta. Csak ebben az esetben válik lehetővé az is, hogy a város elszállításra váró termelvényei céljára is, olcsó fuvarozási lehetőség számba jöjjön a csatorna és ezzel némileg kiegyenlitést nyerjen az a hátrányos helyzet, amiben a debreceni és debrecenkörnyéki gazda van az ország nyugati részén termelő gazdákhoz viszonyitottan a szállitási költségek tekintetében.**

Nem utolsó dolog az sem, hogy **az ilyen vizi utaknak az ipar érdekeit is szolgálni kell úgyis, mint szállító útnak, úgyis mint az ipar folytatásához szükséges vizet biztositó műnek.**

Debrecenben számos ipari vállalat nem szünt volna meg, ha szállításait egyharmada költséggel bonyolithatta volna le. Az is kétségtelen, hogy a kellő vizimennyiség rendelkezésre állása esetén olyan iparvállalatok létesitésének lesz lehetősége, amelyről a városon vezető ilyen csatorna nélkül szó sem lehet.

Az öntöző csatornába befektetendő beruházási összegek minél biztosabb és előnyösebb amortizálhatásának biztosítása ugyanazt kivánja tehát, mint Debrecen városának az érdeke.

Nyilvánvaló, hogyha többe kerülne is a város alatt vezető csatorna létesitése, a többlet költség a csatorna forgalmának magasabb voltában, az öntözhető terletek nagyobb eredményeket biztositó voltában megtérülne.

Miért nem ezt a megoldást munkálják hát, amelyet meg lehet csinálni, csak akarni kell, amelyre azt sem lehet előre rámondani, hogy nem gazdaságos.

Olyan fontos kérdése ez Debrecennek, amely századokra dönti el sorsát, amely jelentőségében túl megy egy párt — még ha kormányzó párt is az — keretén, amellyel **jelentősebb volna a törvényhatóság közgyülésének foglalkozni, mint némely átmeneti jellegü érzelem nyilvánitással.**

Állandó bizottságot kellene a törvényhatóságnak e kérdés részletes tanulmányozására, a város érdekei biztositását célzó javaslatok kidolgozására alakitani.

E bizottság előterjesztései alapján a kérdést állandóan napirenden kellene tartani és a város kivánságainak nyomatékosan kellene hangot adni.

Köszönni pedig csak akkor, ha van mit!

Vilma holland királynő kihallgatáson fogadta a magyar cserkészvezéreket, közöttük Fáy István főispánt

Mint ismeretes, *Fáy István* debreceni főispán, ki tevékeny szerepet visz a magyar cserkészmozgalomban, a hollandiai világjamboreera szintén kiutazott.

A magyar cserkészvezetőket, gróf *Teleki Pált*, *Fáy Istvánt*, *Papp Antalt* és *Kolozsváry Bélát* Vilma királynő kihallgatáson fogadta. A kihallgatáson résztvett Bernhard herceg is. A királynő kegyesen és nagy szeretetreméltósággal fogadta a magyar urakat és rendkivül elismeréssel nyilatkozott a magyar cserkészetről.

A magyaroknak általában nagy sikerük van a világtáborban. A magyar cserkészek meghódították a többi nemzetek fiait. Most is megismétlődött, mint a gödöllői jamboreen, hogy *mindenki árvalányhajat viselt.*

Jön az üstökös vasárnap éjszaka

Káprázatos csillaghullásban lesz részünk

Vasárnap éjszaka millió és millió ember fog virrasztani az öt világrészen, mert augusztus 9-ére virradó éjszaka és augusztus 11-ike között fel kell tünnie teljes tüzes pompájában a Finsley-üstökösnek. Utóljára 1862-ben látták. A Finsley-üstökösnek tulajdonképpen száz esztendeig tart a pályafutása, de most csak 75 esztendőre volt szüksége ahhoz, hogy befussa óriási útját.

Az üstököst fényes kiséret veszi körül. Ugyanekkor megjelenik mint nagyszerü tüzijáték a Perseus-csillagkép. Ez lesz a legcsodálatosabb csillaghullás éjszakája. Azt a meteor-csoportot, melynek tüzesőjében a Finsley-üstökös feltünésének idejében gyönyörködhetünk, »Perseus seregének« nevezik, de másképpen »Szent Lőrinc seregének« is, mert feltünésének időpontja Szent Lőrinc napja körül van.

Vasárnap és kedd között, egyikmásik éjszakán tehát páratlan tüzijátékoktól káprázik el a szemünk: a Szent Lőrinc serege közeledik a földhöz, mint az üstökös szikrázó uszálya, hogy percek alatt eltávolodjék ismét és a mi nemzedékünk ne is lássa többé soha.

— **Az egyiptomi exkedive Budapesten.** Abbas Hilmi, az egyiptomi exkedive, aki 1892-től 1914 végéig végéig uralkodott Egyiptomban, Budapestre érkezett, hogy meglátogassa magyar barátait. A kedive a Thersiánumban nevelkedett és sok barátja van még abból az időből. Abbas Hilmi Budapestről Párisba utazik és igyekszik onnan vissza magyar barátaihoz.

VÁSZON
106 ÉV ÓTA
MEGBIZHATÓAN
Kardos László cégnél

Vígszinház
Ma utoljára
GRETA GARBO
legnagyobb filmje:
CAMILLE, a végzet asszonya
Hétfőn,
aug. 9-én 5—7—9 órakor a legjobb magyar filmbohózat:
Rád bízom a feleségem
Erdélyi Mici, Páger, Pethes stb. a főszerepekben.

Forradalmi mozgolódás és összeesküvés Valenciában

Meg akarják buktatni a Negrin-kormányt

Páris, augusztus 7. A *Jour* tudósítója szerint Largo Caballero volt miniszterelnök összeesküvést szőtt Valenciában a Negrin-kormány ellen. Caballero magához akarta ragadni a hatalmat, *a Negrin-kormány megbuktatása után anarchista-kommunista kormányt akar alakitani, amelyből kirekesztené a mérsékelt pártokat.*

Barcelona, augusztus 7. Negrin, a valenciai kormány feje reggel Barcelonába érkezett. Egy óránál tovább tárgyalt Companyssal a katalóniai helyzetről. A városban ma is nagy rendőri készültség volt, minden fontosabb pontot megszállottak. Az uccán páncélos kocsik cirkálnak. A rendőrséget géppuskával, könnyű ágyúval és páncélos motorkerékpárral szerelték fel. Att.l tartanak, hogy a fronton harcoló anarchisták esetleg megtagadják az engedelmességet és megszöknek. A spanyol-francia határon 25 kilométer szélességben teljes forgalmi zárlatot rendeltek el. A tartományban is egyre-másra történnek a forradalmi hangulat fokozódására mutató események. Figueresben lövésváltás volt a rendőrség és 50 anarchista között. A anarchisták ugyanis át akarnak szökni Franciaországba. Közülük 16-ot megöltek, a többi a hegyekbe menekült. A rendőrök közül kettő megsebesült.

Lelőttek Madridnál egy bombavető repülőgépet

London, aug. 7. Még esütörtökön éjszaka légiharcot vivtak a kormánycsapatok és a felkelők repülő gépei Madrid felett. Mint a Daily Express megirja, a légiharc alkalmával lelőttek egy nagy német bombavető repülőgépet.

Az óriási repülőgép 4 főnyi személyzete, Walter Skellkorn, aki a gépfegyvereket kezelte, Hermann Smidt őrmester, a rádiókezelő, Seidl hadnagy, a repülőgép parancsnoka és Georg Kohl pilóta ejtőernyőn menekültek.

Schmidtet kórházba kellett szállitani, a többieket őrizetbe vették. A Daily Express közli a repülők fényképeit és a rádiós tiszt jegyzőkönyvének képét, amelyet az elégett repülőgépből sikerült megmenteni.

Nagy légi barc a spanyol fronton

Balbao, aug. 7. A nemzeti csapatok légi hadereje a santanderi harctéren igen nagy tevékenységet fejtett ki. A vadászrepülőgépek egészen alacsonyan szállva, géppuskatüzzel árasztották el a köztársaságiak csapatösszevonásait, bombavetők pedig bombázták a Santander környékén levő erődítményeket. A köztársasági repülők harcba bocsátkoztak a nemzetiekkel. Alig 7 percnyi légiütközet során a nemzeti gépek 12 köztársasági repülőgépet löttek le. Valamennyi nemzeti repülőgépnek sikerült sértetlenül visszatérni állomáshelyére.

Aláirták a hütöház épitésére vonatkozó szerződést

A munkanélküliek százai reménykedve várták, hogy a hűtőház építéséhez hozzáfogjanak. Éppen ezért sürgettük mi is az építkezés mielőbbi megkezdését. Mint értesülünk, a kőműves- és elhelyező munkát elnyert Tóth Testvérek cég szombaton reggel aláírták a városházán a szerződést. A vágóhíd területére a hűtőházhoz való téglaanyagot már hordják és több munkás dolgozik már az alapoknál.

A városhoz beadott előlegkérése a cégnek, értesülésünk szerint, már tárgytalan, mert első beadványát visszavonta a cég.

TRUNKHAHN SZÖVETEK Közvetlen a gyárból!
Üdítsen még ma Irja mintáinkat
VI. TERÉZ-KRT. 8.
IV. PROHÁSZKA OTTOKÁR-U. 8.
Gyártelep:
BUDAPEST, XI., LENKE UT 117.

Nemzeti viseletben járnak az Asszonyhet külföldi hölgyei

A nemzetközi Asszonyhétnek a világ minden tájáról összegyült érdekes hölgyvendégei tegnap ismerkedési estét tartottak s ezen valamennyien nemzeti viseletükben jelentek meg.

A Nemzetközi Asszonyhét programján különböző reformok szerepelnek. Elisabeth Achelis amerikai hölgy a naptár megreformálásával akar a világon javítani. Mrs. Hoogendyck rotterdami rendőrfelügyelőnő a világ legfontosabb problémájának a gyermekek, az új generáció megőrzését, elzülléstől való megóvását tartja. A külföldi hölgyvendégek Mezőkövesdre és Egerbe tesznek ma kirándulást.

— **Epe- és májbetegségeknél**, elsősorban a máj nagyfokú duzzanatánál, továbbá epekőképződésnél és sárgaságnál reggelenként éhgyomorra egy pohár kissé felmelegített természetes **Ferenc József** keserűvíz az emésztés útjait alaposan kitisztítja és a hasi szerveket élénkebb tevékenységre serkenti. Az orvosok ajánlják.

Nyári vásárunk csodái

Müselymek nagyszerü minőség 68 fillér	Mintás flamizol nehéz minőség 1·65	Piké vászon gyönyörü színek 88 fillér
100 széles Cérna Zsorzset 1·80	Mintás Batiszt 58 fillér	90 széles Müselyem muszlin 1·50
140 széles Kosztüm és kabát kelme 3·80	Mintás kloke 2·50	Szövött ruha vászon 1·50

Benyáts ÁRUHÁZ

A gályarabszabaditó Ruyter admirális elsüllyedt hajójáról való ágyut, horgonyt találtak

Debrecenben a Kollégium előtti emlékkertben áll Ruyter holland admirális emlékműve, aki a gályarabságra ítélt magyar protestáns lelkészeket megszabadította és ezzel a nemes tettével beírta nevét a magyar protestantizmus történetébe.

Most érdekes hír érkezik Olaszországból. A Stromboli sziget közelében nagy régi hajóágyút és egy horgonyt találtak a víz alatt.

A leletről megállapították, hogy a híres holland admirálisnak, Ruyternek vezérhajójáról származik Ez a hadihajó a történelmi adatok szerint 1675 április 22-én a francia hajóhaddal való küzdelemben süllyedt el.

Az olasz lapok hozzáfűzik, hogy Mussolini utasítására az ágyúkat és a horgonyt a holland kormánynak ajándékozzák.

Debreceni szinész öngyilkossági kisérlete Pesterzsébeten

Debreceni színész tragikus öngyilkossági kísérletéről értesülünk. Nagy Endre, Horváth Árpád mult évi színtársulatának egyik fiatal tagja, akit jól ismer a debreceni színházlátogató közönség, öngyilkossági szándékból hatalmas mennyiségű ismeretlen méreggel megmérgezte magát.

A 26 éves fiatal színész a délelőtti órákban próbán volt a színháznál. A kora délutáni órákban tért haza, ugyancsak Pesterzsébeten levő lakására. Alig félóra mulva fájdalmas hörgés szakadozott hangja hallatszott ki az udvarra. Az udvaron állók megdöbbenve zörgettek be Nagy Endre szobájának ajtaján, azonban a fiatal színész a későbbi kétségbeesett dörömbölésre sem nyitott ajtót.

Erre a házbeliek feltörték az ajtót s borzalmas látvány tárult szemeik elé. A pamlagon görcsökben

KIÁRUSITÁS RADÓ-nál
az idény végére, e hó 9-én már hétfőn kezdje meg vásárlásait,
mert el sem képzeli, mit nyujtunk ezen kiárus táson, a forgalom oly nagy lesz
a későbbi napokban, hogy a tolongásban nehéz lesz hozzájutni a vásárláshoz,
mert ezen kiárusitás csak 7 napig tart!

Holnap kezdődik a
KLEIN DIVATHÁZ
idényvégi vására

Ilyen árakkal:

Műselyem taffet	1·68	helyett **0·98**	Mintás Costum cloque	7.50	helyett **3.98**
Marocaine színekben		**1·76**	Ruha cloque	3.90	helyett **1.98**
Csikos ruha vagy pyjama műselyem	3·90	helyett **2·25**	Fahéncs crepedechine	3.60	helyett **1.78**
Műselyem jó mintákban	1·30	helyett **0·78**	Színtartó voile		**—.68**
Melirozott ruhavászon	1·50	helyett **0·98**	Goldberger pettyes crepedechine	3.60	helyett **1.98**
Világhirü Goldberger parisette szép mintákban	2·90	helyett **1·38**	Pongyola saten	5.50	helyett **2.98**
Goldberger szövet	3·20	helyett **1·68**	Dupla sz. fek. georg.	2.80	helyett **1.10**
Gyapju nőt kabátkelme 140 cm. széles		**3·90**	Gyapju georg. 140 sz.	6.50	helyett **2.75**

Tiszta gyapju férfi szövetek P 20.—, 21.— helyett P 13.50-ért.

Kiváló minőségü férfi inganyagok 3—6 m. darabokban P 3.10 helyett P 1.98

Jó minőségű kelengye vászon a kiárusítás alatt P 1.48 helyett P 1.—

fetrengve, nagy kínok között, félig eszméletlenül feküdt a fiatal színész. Szájából véres hab tört elő s mellette a földön egy törött pohár cserépei jelezték, hogy mérget ivott. Nyomban mentőkért telefonáltak, akik első segély után a Szent István kórházba szállították Nagy Endrét.

A kórházban nyomban gyomormosást alkalmaztak, de a szerencsétlen fiatalember nem tért eszméletre, mert a méreg már erősen felszívódott szervezetében. Állapota nagyon súlyos, mindazonáltal van remény életbenmaradására.

Nagy Endrét egészen az esti órákig nem lehetett kihallgatni, mert nem tért magához. Tettének okára vonatkozólag levelet nem hagyott hátra. Színésztársai azonban azt hiszik, hogy az öngyilkossági kísérlet hátterében egy reménytelen szerelem áll, melyet a fiatal színész a társulat egyik hölgytagja iránt érzett.

Az öngyilkosság ügyében megindult a vizsgálat.

A város nevezetességeit tekintették meg szombaton az amerikai magyarok

Az amerikai másodgenerációs magyarok csoportja szombaton a város nevezetességeit tekintette meg.

Délelőtt 11 órakor megnézték a Déri-múzeumot. *Balogh István* múzeumi tisztviselő szakszerű előadása és vezetése mellett őszinte érdeklődéssel tekintette meg minden részletét a gazdag műkincsekkel zsúfolt múzeumnak az amerikai magyarok csoportja. Külön élményt jelentett számukra Munkácsy Mihály világhírű »Ecce Homo« festménye, mely előtt hosszú ideig gyönyörködtek áhítatos figyelemmel s alig akartak továbbmenni.

Innen a kollégiumi nagykönyvtár kiállítására mentek át az amerikai magyarok *Benczc János*, a Verhovay Egyesület központi titkára és *Nagy József*, a Magyarok Világkongreszusa főtitkárának vezetésével. Itt *Lukács László* könyvtári tisztviselő ismertette angol nyelven a könyvtárnak az egész országban páratlan becsü és múzeális értékü anyagát. Az amerikai magyarok végig nagy érdeklődéssel kísérték a kiállítást. Megtekintették a dísztermet és oratóriumot is.

Majd a történelmi multu debreceni Nagytemplomot nézték meg a vendégek. Áhítatos lélekkel álltak a századok által megszentelt falak között és sokan megnézték a híres Rákóczi-harangot is.

Ebéd után a központi egyetemet és a klinikákat tekintették meg az amerikai magyarok s elragadtatással emlékeztek meg Debrecen fejlettségéről. A Nyári Egyetemen is látogatást tettek. Majd kimentek a köztemetőbe, ahol a krematóriumot és ravatalozót nézték meg. Este társasvacsorán vettek részt az Arany Bikában.

Az amerikai magyarok vasárnap délelőtt a Nyári Egyetem hallgatóival együtt megnézik a »Hungária« című kultúrfilmet. Majd délután félháromkor autóbusszal kimennek a Hortobágyra, ahol a radióban üzennek haza az Ujvilágba.

x A nagyerdei tiszta levegőben pompás üdülés a nagyerdei csónakázó tavon az evezés.

Megalakították az ügyvédkamarai választási bizottságot

Az új ügyvéd rendtartás tárgyában kiadott igazságügyminiszteri végrehajtási utasítás alapján dr *Fráter Pál*, a debreceni ügyvédi kamara elnöke az október 24-ikére összehívott választó közgyülés előkészítésére megalakította a választási bizottságot, melynek elnökévé dr tunyogi Szücs Géza kormányfőtanácsost, helyettes elnökeivé dr Böszörményi Béla, dr Csáthy Dezső és dr Jakobovits József, a bizottság tagjaiul pedig dr Békés Kálmán, dr Bige Géza, dr Des Combes László, dr Farkas Ignác, dr Gájásy János, dr Geiger Miklós, dr Kovács László, dr Kutassy Sándor, dr Mailáth László, dr Mihály György, dr Nagy János, dr Reke Gusztáv, dr Strohbach Jenő, dr Szutor Béla, dr Zalányi István és dr Zichermann László debreceni ügyvédeket nevezte ki. Ez a választási bizottság összeállítja a választásra jogosult ügyvédek névjegyzékét és azt a választást megelőzi 41-ik napon a kamara hivatalos helyiségében 10 napra közszemlére teszi ki, amely idő alatt felszólalásnak van helye s a választási bizottság a közszemlére tétel utolsó napjától számított három nap alatt határoz a felszólalások felett s ekként megállapítja a végleges választói névjegyzéket. A választási bizottság ezenkívül a szavazás vezetésére a választás napját tíz nappal megelőzően kijelöli a szavazatszedő küldöttségeket és ezek névsorát beterjeszti a kamara elnökéhez.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: **Magyar film! „Méltóságos kisasszony“.** Kisérőműsor: **Stan-Pan tilosban!** Előadások: 3—5—7—9 órakor!

IDŐJÁRÁS

Hazánkban Bánhida, Pécs, Budapest, Sátoraljaujhely, Békéscsaba, s Debrecen csak esőnyomot, Szeged 5 milliméteres esőt jelentett. Pécsett pedig zivatar is volt. A hőmérséklet 26—29 fokig emelkedett. Keleten azonban még mindig csak 22—23 fok volt a legmagasabb.

Jóslás: **Gyenge északi, északnyugati szél, változó felhőzet, helyenként kisebb futó esők, esetleg zivatar. A hőmérséklet kissé emelkedik.**

Megerősített vasuti forgalom Szent István heteben

A MÁV igazgatósága közlése szerint a Szent István ünnepi erősebb utasforgalom akadálytalan lebonyolítása érdekében a menetrend szerint közlekedő személyszállító vonatok szerelvényét erre az időre megfelelően megerősítik. A kellően megerősített rendes vonatokon kívül még a következő különvonatok fognak közlekedni:

Debrecenből 13.22 órakor induló és Ceglédig közlekedő 1125/2723. sz. személyvonat augusztus 17, 18 és 19-én folytatólag Budapest keleti pályaudvarig közlekedik, ahova 19.59 órakor érkezik. Ugyanez a vonat augusztus 18-án és 19-én Debrecentől Budapest keleti pályaudvarig közlekedik két részben. A mentesítő vonat Debrecenből 13.04 órakor indul és Budapest keleti pályaudvarra 18.53 órakor érkezik. Debrecenből a 1719. sz. személyvonat augusztus 17-én, 18-án és 19-én Budapest keleti pályaudvarig két részben közlekedik. A mentesítő vonat Debrecenből 21.41 órakor indul és Budapest keleti pályaudvarra 18-án, 19-én, illetőleg 20-án már 4.35 órakor érkezik. A fővonat Debrecenből 22 órakor indul és 5 órakor érkezik Budapest keleti pályaudvarra. Budapest nyugatiról Debrecenig aug. 23-án 1712. sz. személyvonat két részben közlekedik. A mentesítő vonat Budapest nyugatiról 8.15 órakor indul és Debrecenbe érkezik 13.28 órakor. A fővonat Budapest nyugatiról Debrecenig az 1720. sz. személyvonat augusztus 20-án, 21-én és 22-én két részben közlekedik. A mentesítő vonat Budapest nyugatiról 22.30 órakor indul és Debrecenbe ér 4.22 órakor. A fővonat Budapest nyugatiról 22.40 órakor indul és Debrecen ér 4.40 órakor.

Tutenkhámen átka megint valóra vált

Híre jár annak, hogy azok, akik a luxori király völgyben nyugvó Tutankhamen sírját megtalálták s megbolygatták, meghalnak időelőtt, mert a Fáraó átka fogja őket. Winloch amerikai professzor, aki 1922-ben résztvett a Tutankhamen akcióban és elkisérte dr Lythgowt is, értekezést irt arról, hogy nem igaz az, hogy az átok fogta meg a sír kutatóit, mert természetes halált haltak valamennyien. Az átokkal kapcsolatban sokat irnak most az amerikai lapok, mert dr Lythgow meghalt hirtelen és életveszélyes beteg lett a professzor maga is.

— Hét fegyenc sikeres szökése az Ördögszigetről. Franciaország félelmes fegyenc gyarmatáról az Ördögszigetről, — amire még nem volt példa —, egyszerre hét fegyencnek sikerült megszöknie. Egy kis csónakon szöktek meg s napokig hányódtak nyilt tengeren, mig az angol Trinidad szigetén földet értek és biztonságban érezhették magukat.

Állitólag nemzeti repülők bombázták az angol hajót

Az angol kormány éles tiltakozása

London, augusztus 7. Mint az *United Press* illetékes helyen értesül, *az angol kormány élesbangú tiltakozást küldött Talmába a British Corporal nevű brit gőzös bombázása ügyében.* Talma a főhadiszállása a Mallorca szigetén lévő spanyol nemzeti csapatoknak.

A londoni külügyi hivatal jelentést kapott az algiri főkonzultól, hogy *a nemzetiek három repülőgépe dobta a bombákat az angol teherszállító hajóra.* A bombavetők, amelyek fehér alapon sötétkék színü Szent András-keresztet viseltek, *összesen negyven bombát dobtak le és gépfegyverrel is tüzeltek a brit gőzösre.*

MEGHALT
A BOMBÁZOTT OLASZ HAJÓ KAPITÁNYA

Algir, augusztus 7. Franco Solari, a Mongia olasz hajó kapitánya, aki hajójának bombázásakor tüdején megsebesült, ma délelőtt meghalt. Sebesülése után kórházba szállitották, ahol műtétet hajtottak rajta végre, de eredménytelenül Brun holland megfigyelőnek, aki karján sebesült meg, állapota kielégitő. Ez utóbbi a nemzetközi ellenőrzőbizottság megbizásából mint nemzetközi megfigyelő volt a hajón.

TÉVEDÉS

Londoni diplomáciai körökben mindent megtesznek, hogy megnyugtassák a közvéleményt. Hivatkoznak arra, hogy *csupán tévedésen alapul a megtámadott hajó kapitányának azon kijelentése, hogy a repülőgépek a spanyol nemzeti kormány jelvényét viselték.* Az admiralitás mindennap hivatalos jelentést ad ki a fejleményekről és éles hangon jelenti ki a legutóbbiban, hogy hasonló eset alkalmával minden politikai szempontra való tekintet nélkül az »általános« megtorlás eszközéhez nyúl.

A szovjet döntő csatát készit elő Spanyolországban

Töméntelen hadianyagot inditott utnak.

Páris, aug. 7. A szovjet kormány katonai bizottságot küldött Spanyolországba azzal a feladattal, hogy döntőcsatát készitsen elő, amely a köztársaságiak javára billentse a hadmüveletek mérlegét. A Journal jelentése szerint a nagyszabásu támadás már augusztusban meglesz. A szovjet kormány 5 teherhajón hatalmas hadianyagot inditott utra, amely 100 nehéz rohamkocsiból, 500 középméretü és 2000 könnyü harcikocsiból, 4000 nehéz és 6000 könnyü géppuskából és 20.000 puskából all. Amellett 200 szovjet pilóta kiséretében 300 hadirepülőgép is utban van Spanyolország felé.

Negyven milliós hadseregre van szüksége Kinának

Nanking, aug. 7. A nankingi kormány az utóbbi időben igen nagy propagandát fejtett ki, amelyben 18—40 éves férfiakat a hadseregbe való belépésre buzditja. A toborzó röpiratban hangsulyozzák, hogy Kinának 40 millió hadseregre van szüksége, amely alkalmas lesz arra, hogy szembeszállhason minden ellenséggel. A kormány azzal a tervvel is foglalkozik, hogy életbelépteti az általános katonai szolgálatot. A törvény szerint 20—25 éves fiatalembereket hivják be katonai szolgálatra.

I. B. U. SZ.
Máv. Hivatalos Menetjegyiroda
debreceni fiók.
Ferenc József ut 72.
Bel. és külföldi vasut-, hajó-, autóbusz-, repülő. és hálókocsi jegyek. — EGYÉNI ATALÁNY UTAZÁSOK! — SCHILLING és minden más valuta-igénylés gyors lebonyolitása.

Országos vásárok

Augusztus 12., csütörtök: Berettyóujfalu Devecser (havi), Diósgyőr, Győrszentmárton, Keszthely, Lövő, Mélykut, Szabadszentkirály.

Augusztus 13., péntek: Csenger, Derecske.

Kitünően sikerült a Kürthy cég sajtóbemutatója

Lélekemelő ünnepség keretében áldotta meg Molnár Ferenc ispotályi ref. lelkész *Kürthy András* sütőmester újonnan átalakitott sütőüzemét. A Vár ucca 6. szám alatt már délután 5 órakor hatalmas tömeg gyült egybe, hogy tanuja legyen a ritka szép ünnepélynek.

Molnár Ferenc ref. lelkész először imát mondott, majd lélekbemarkoló szavakkal jellemezte a Kürthy-családot, melyet már régóta ismer. Isten áldását kérte az üzemre, amely 50 családnak ad kenyeret. A szép ünnepélyen résztvett Debrecen kereskedő és iparostársadalma nagyszámmal. Ott láttuk Kontsek Géza nagykereskedőt, dr Erdőss József kollégiumi ügyészt, valamint a sütőmestereket teljes számmal. A papi áldás után az Iparos Dalkör elénekelte a Himnuszt, majd Kürthy András megvendégelte az udvaron egybegyülteket. Mindenki kapott sütéményt és egy pohár sört. Igen sok szegényt vendégelt meg Kürthy András, akinek szociális érzékét már többizben volt alkalmunk megismerni. Hisszük, hogy a Kürthy cég e nemes gesztusával továbbra is öregbiti azt a jó hirnevet, melyet úgy a vevők, mint szakmabeliek eddig megismertek benne.

Molnár Ferenc ref. lelkész megáldja a Kürthy-féle sütőüzemet.

Sebláztól és éhségtől összeesett az uccán a salétromuccai laktanya egyik kilakoltatottja

Napok óta a szabad ég alatt élt családjával

Tegnap este fél 9 órakor értesitették a mentőket, hogy a Szoboszlói út 2. számú ház előtt összeesett és eszméletlenül hever a földön Csiki Gyula 29 éves zenész, a Salétrom uccai laktanya egyik kilakoltatottja.

A mentők kimentek a helyszinre, ahol családok tömege lakik az esős időben a szabad ég alatt. Csiki Gyulát a földön heverve, eszméletlen állapotban találták. Az orvosi vizsgálat megállapitotta, hogy Csiki összeesését részben az éhség okozta, részben pedig az, hogy több seb volt testén, melyek elgennyesedtek s nagy sebláz okoztak.

Csiki Gyulát a mentők a sebészeti klinikára szállitották, ahol kezelés alá vették. Állapota súlyos.

A francia biróság is foglalkozott a „bacillusterjesztői" akcióval

Beszámoltunk arról, hogy a spanyol nemzeti hadsereg bírósága agyonlövetésre itélte Bougennec francia állampolgárt, aki egyik társával vállalkozott arra, hogy álomkórt terjesztenek a spanyol seregben és ezért beoltották magukat a veszedelmes bacillusokkal. A francia állampolgár apja most feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik fiát behálózták és a szörnyű ügybe belevitték. Az agyonlőtt fiatalember apja a francia gyarmati lovashadsereg egyik parancsnoka volt.

Londonból kiutasitottak három német ujságirót

Az angol belügyminiszterium megvonta három német ujságirónak, a Berliner Lokalanzeiger két munkatársának és a hivatalos német sajtóügynökség londoni képviselőjének a tartózkodási engedélyét. A három német ujságiró állitólag meg nem engedett tevékenységet folytatott s a hivatalos indokolás „az ország érdekében állónak tartja, ha az illetők beszüntetik működésüket s elhagyják Anglia területét."

x Zeneszó mellett evezhet a nagyerdei csónakázó tavon! — Olcsó sport és szórakozás.

A hat napig tartó idényvégi kiárusitást holnap reggel megkezdjük.
A nyári saisonból visszamaradt selymek, szövetek, mosóáruk és kötött áruk árait 30%-kal leszállitottuk
Béke Áruház
Szent Anna u. 3.

x A nagyerdei fürdőmedencében a gyógyvizet a második, az uszóvizet a harmadik napon cserélik.

A Salétrom laktanya romjai mellett még mindig 22 család tanyázik a szabad ég alatt

A szociálpolitikai ügyosztály vezetőjének szemléje a hajléktalanoknál

Szombaton délben dr *Kupinszky Sándor* tanácsnok *Dezső Emil* szegényügyi biztos és két városi alkalmazott kíséretében szemlére indult, hogy megtekintse, milyenek az állapotok a volt szükséglakások körül. A mikepércsi úti laktanyánál két olyan családot talált, akiknek elhelyezése igen sürgős, mert 7—7 gyermek van és a családfők is betegek. A laktanya még le nem bontott részében 15 család van, de fedél alá kerültek, mert

a még üres szobákba és a folyosókra hurcolkodtak a régi szükséglakásból való eltávozásuk után.

A tanácsnokot kérésekkel ostromolták a szegények. Dr *Kupinszky Sándor* közölte, hogy a miniszteri rendelet értelmében lakást csak azok kaphatnak, akik ellenszolgáltatás fejében munkát adnak. Teljesen ingyen csak a munkaképtelenek kaphatnak lakást a várostól. Bejelentette, hogy igyekezni fog, hogy minél rövidebb idő alatt rendezzék a lakástkérdést és megfelelő helyre kerüljenek a zsúfolt szobákból és folyosóról. Először a hétgyermekes családokat helyezi el és azután a 2—3—4 gyermekes inségeseket. Igéretet tett a búcsúzásnál a tanácsnok, hogy

két-három napon belül gyökeresen intézkedik ügyükben, hogy megfelelő lakáshoz jussanak.

Felhívta a figyelmét a családfőknek, hogy hétfőn reggel a szociálpolitikai ügyosztálynál jelentkezzenek, mert ott adják meg a szükséges felvilágosításokat.

A mikepércsi útról a Salétrom laktanyához mentek el a bizottság tagjai. Ott már súlyosabb volt a helyzet, sőt egyenesen megdöbbentő, mert még még mindig azt láthatták, hogy

22 család, köztük több sokgyermekes családok a szabad ég alatt tanyáznak. Az ágyak fölé a lebontásból kikerült ajtókat helyeztek el, hogy éjszaka ne nagyon ázzanak, ha esik az eső. Rongy- és zsákdarabok, kifakult kendők igyekeznek a spanyol fal szerepét betölteni.

A régi laktanyából már a falakat is elbontották és csupán romhalmaz van a régi szükséglakások helyén. Dr *Kupinszky Sándor* tanácsnok megvizsgálván a személyi lapjukat, megállapította, hogy a lebontott szükséglakás lakóiból csupán öt család maradt hajléktalan, mert

17 család bejelentés nélkül behatolt a lebontásra ítélt épület lezárt szobáiba és tanyát vertek ott mindaddig, míg a fejük felől a tetőt nem szedték le.

Ez a 17 család, amikor értesült arról, hogy kilakoltatták a szükséglakókat, mert bontják az épületet, az üres lakásokba bevonultak és lakták, míg lehetett. Azt mondják, hogy nem tudnak lakást kapni és nem is tudnak fizetni lakbért, a várostól várják, hogy lakást béreljen részükre.

A tanácsnok itt is közölte a szabad ég alatt táborozó családokkal, hogy hétfőn reggel jelentkezzenek a szociálpolitikai ügyosztálynál, ahol értesítik őket, hogy milyen módon gondoskodnak elhelyezésükről.

Kijelentette dr *Kupinszky Sándor*, hogy először is azt a négy családot helyezi el, ahol 7—7 gyermek van. A városnak a Kassa út 33. számú telkén van egy jókarban lévő téglaépülete, ahol a négy sokgyermekes család fedelet találhat. A bizottság szemlét is tartott a Kassa út 33. számú városi épületben, melyről azt hitték, hogy lezárt épület.

Nagy meglepetésre azonban két fiatalember tanyázott a szobában a feltört ajtón belül. Az erőszakos két lakásfoglaló eltűnt nagy hirtelen, nehogy a bizottság a személyi adataik felől találjon érdeklődni.

A Kassa úti városi házban négy családot helyeznek el hétfőn és a többinek az elhelyezéséről is gondoskodnak magasabb lakbérsegély útján. Érdekes, hogy hiába volt a város felhívása, hogy jelentkezzenek a kiadó lakások tulajdonosai, hogy lakásaikat a város kibérelje inséges családok részére,

ezideig egyetlen kiadó lakást nem jelentettek be a szociálpolitikai ügyosztálynak. A felhívás kibocsájtása óta pedig eltelt egy hét.

Dr *Kupinszky Sándor* a MANSz-hoz is kéréssel fordult, hogy segítsen elhelyezni a 27 családot, a felhívásnak nem lett eredménye. A sok kis magyar gyermeket ott veri az eső éjszaka és nappal a lebontott laktanya romjainál.

Éppen itt az ideje már, hogy megszünjön ez a szégyenteljes állapot és fedél alá kerüljenek a szegény családok. Meg kell keresni a módját és meg is fogják találni, csak akarni kell.

Megölte a bánat, hogy haragjában gyilkolt és elzárták családjától

Emlékezetében él még a közönségnek az a borzalmas kettős rablógyilkosság, melyet Berekböszörményben követett el **Bere** Lajos földmíves. Kölcsönpénzt ment kérni Pál Sándorékhoz, akikről tudta, hogy megtakarított pénzüket kamatra szokták kiadni.

Nem kapta meg a kölcsönt és ezen annyira felbőszült, hogy agyonverte Pál Sándort és feleségét. A holttesteket a szoba közepére húzta, szétszórta az ágyat és meggyujtotta.

A házaspár pénzét elrabolta és lakásán elrejtette. A szomszéd észrevette Pálék házánál a tüzet, eloltották és kivitték a két holttestet, nehogy elégjenek.

A nyomozás az első hetekben sikertelen volt, mert Berét, aki igen becsületes, dolgos ember volt, senki sem gyanusította. A gyanu csak akkor terelődött rá, amikor hetek múlva Berettyóújfaluban a vásáron több pénzt költött és kisgyermekének ruhákat vett. Megkérdezték, honnan van pénze, beismerte, hogy ő a rablógyilkos.

A debreceni törvényszék elítélte kötél általi halálra kettős gyilkosság miatt. Feleségét, aki a rablott pénzt használta, 10 hónapi börtönre ítélték.

A tábla életfogytiglani fegyházra változtatta át Bere büntetését és a Kúria helybenhagyta.

Berét elvitték a debreceni fogházból a váci fegyházba, ahol most érkezett jelentések szerint meghalt. Megölte a bánat, hogy haragjában gyilkosságot követett el és elzárták családjától.

Az olasz-francia közeledés

Mussolini az abesszín hódítás elismerését kívánja

A francia sajtó nagy jelentőséget tulajdonít annak a látogatásnak, amelyet Cerutti olasz nagykövet Chautemps miniszterelnöknél tett. Az olasz nagykövet hosszas tanácskozásokat folytatott a miniszterelnökkel, aki most a külügyminiszterium ideiglenes vezetője.

Cerutti és Chautemps tanácskozásában francia körök annak bizonyítékát látják, hogy most már Franciaország és Olaszország viszonya is megjavult.

Páris, augusztus 7. Cerutti olasz nagykövetnek Chautemps miniszterelnöknél tett diplomáciai lépéséből Párisban ma este azt a következtetést vonták le, hogy az angol-olasz közeledést szükségszerűen követi a francia-olasz közeledés.

A *Paris Midi* lehetségesnek tartja, hogy Róma és London, valamint Róma és Páris között párhuzamos tárgyalások fognak megindulni, amelyek azonban végül is összeolvadnak, mert Olaszország Angliával és Franciaországgal szemben azonos követeléseket támaszt, viszont pedig Franciaország és Anglia Mussolinihoz szintén teljesen azonos kéréseket intéz. Mussolini az abesszín hódítás elismerését és az Olaszország által létrehozott földközitengeri jelenlegi helyzet elismerését kívánja.

Páris és London a földközitengeri gyarmatbirodalmi közlekedési vonalak felszabadítását, a Baleári-sziget kiürítését és az iszlám népei körében kifejtett propaganda megszüntetését óhajtja. Emellett Franciaország Tuniszra, Anglia pedig Egyiptomra vonatkozó ígéreteket kér Rómától.

Mosott rongyot vesz a kiadóhivatal

Hat kiló tüzkő a tűzö alatt

A sátoraljaiujhely-budapesti vonaton a pénzügyőrök elfogták Fenyves Jolán debreceni leányt, aki Grünfeld Ignác budapesti ügynök megbizásából tüzkövet akart szállitani Budapestre. A motozás során a leány bluza alatt füzövel a testére erősitve hat kiló tüzkövet találtak. A leány beismerő valomást tett.

Ujabb mandulaoperációs haláleset Budapesten

Tegnap délután ujabb tragikus haláleset történt az Uj Szent János kórházban. A gégeosztályon meghalt Rátkai Katalin, egy budafoki napszámos 12 éves leánya.

Gyors egymásutánban Szilágyi Béla kórházi altiszt halála után ez már a második tragikus haláleset. A kórházi házivizsgálat mellett a rendőrség bünügyi osztálya is **sürgős vizsgálatot inditott, hogy tiszta képet nyerjenek a kórházban történtekről.** Az a feltevés alakult ki, hogy talán az operációhoz szükséges injekciós oldat keverésének módja nem volt olyan, amilyen szokot lenni. Ezért Palczof Frigyesné főápolónőt, aki ezt a kényes munkát végezte, előállitották kihallgatás végett a kapitányságra.

Palczofné kihallgatása során elmondta, hogy előirás szerint állitotta össze a keveréket, éppugy, mint máskor s elképzelhetetlennek tartja, hogy ez okozta volna a tragédiát. Szerinte a szerencsétlenséget az okozhatta, hogy azokat az operáltakat, akiknek helyzete az operáció után sulyosra fordult olyan teremben helyezték el, ahol olyanok feküdtek, akiknek sulyos mandulatályogjuk volt. A fertőzések valószinüleg belégzés utján történt infekció következtében álottak elő.

A rendőrség a nyomozás érdekében Palczofnét a kapitányságon tartotta és sürgős idézést bocsátott ki a tanuknak, akiket vasárnap hallgatnak ki.

Hazatér a windsori herceg

London, augusztus 7. Nagy feltűnést keltett a *Star* cikke, mely arról szól, hogy a windsori herceg és felsége legközelebb állandó tartózkodásra visszatérnek Angliába. A volt angol király azzal a tervvel **foglalkozik, hogy hazatérése után** *szociális tevékenységet fejt ki és a munkások gazdasági és egészségügyi érdekeinek előmozdítását kívánja munkálni. A hírt megerősíteni látszik, hogy a kenti hercegi pár felkeresi a windsori herceget Bécsben, állítólag azzal a szándékkal, hogy vele a visszatérést megbeszéljék. A kenti herceg és felesége Lengyelországból jövet szombat este meg is érkeztek Bécsbe.*

A nyári vásár tartama alatt olcsóságban ismét vezet

Kőrösi

Debrecen, Ferenc József u. 38.

Pillanatfelvételek a Debrecenben üdülő vakok birodalmából

Könny és mosoly az élet náluk is.

Halmos mezők nyári szinei közt kuszik a kigyozó ut. Mellette elszórva alföldi kis erdők. És ahová **megérkeztünk mintegy 14 kilométeres ut után, a bánki Szabados-féle tanyára,** kissé megváltozik a kép.

Itt van a vakok birodalma.

Parányi emelkedésen egyszerü ház, körülötte gazdasági épületek a 62 holdas szántóban, melyet erdő gyürü vesz körül. A szinváltozás a hangban mutatkozik és tér el a többi tanyai képtől. Itt élénkebb az élet, mint máshol, egy lépéssel arrébb a mozdulatlan kánikulai nap alatt.

Szabados Ferenc debreceni gazdálkodó — mint azt már a „Debreczen" megirta — ezt a birtokot a vakok számára hagyományozta. Nem élvezhetik az életnek ezek az elesettjei azonnal a nagylelkü jótéteményét. Negyideig bérbe volt adva a birtok, nagyon kihasználódott az ereje és évekbe kerülhet, mig a gazdálkodást rentabilissá lehet tenni. Most a Vakokat Gyámolitó Országos Egyesület saját kezelésébe vette. A terv az, hogy üdülőházat épitenek itt a vakok részére, belterjes gazdálkodást kezdenek és a munka legnagyobb részét a vakok el tudják végezni. A terv megoldása tavasszal veszi kezdetét, de

már ebben az évben is lehetővé tették a vakok számára, hogy néhány hetes üdülést találjanak itt.

A tanyai házban ül munkaasztala mellett **Szabó** Béla, akit az Egyesület a birtok intézésével bizott meg. Egymaga végzi a teendőket, sok dolog fut össze az iróasztalán, mely mellett meztelen felső testtel dolgozik. Nyár van, tikkasztóan meleg nyár. Ő ügyel fel most az itt üdülő vakokra is. Szabó Béla munkájával az Országos Egyesület igazgatósága a legteljesebb mértékben meg van elégedve, ugyis, mint intézővel, ugyis, mint a vakok felügyelőjével. Ez az egymástól oly messzire eső két foglalkozási kör szerencsésen egyesült benne, hiszen a budapesti központban gyógypedagógiai ismereteket is elsajátitott.

Az intéző „bungalovjából" kimegyünk a szabadba, ahol néhány gazdasági munkás dolgozik most is. Utunk a néhány lépésnyire levő erdőbe vezet, ahol

a sátortáborban laknak a vakok.

Az üdülőház épitkezése ugyanis csak a tavasszal kezdődik. Egész cserkészmódra élnek itt a vakok. Nem szomoru a hangulat, mint hinné az ember, mindenki örül a háromhetes szabadság idején, — messze a budapesti foglalkoztatóüzemtől.

Az öt sátorból álló tábor előtt rászlós kapu áll, mellette az intéző sátra, ahol most két budapesti cserkészfiu ügyel a rendre.

Hosszu faasztal és lócák egy lépésre, itt osztják ki az ételeket a gyámoltaknak.

Huszonkét vak üdül most, közülük hét miskolci, a többi fővárosi intézetből került ide. Koruk 20—35 év körül mozog, mindnyájan férfiak. Négy középiskolának megfelelő intelligenciájuk van. Vannak köztük olyanok, akik születésüktől kezdve nem láthattak semmit a világból, mások később vesztették el szemevilágukat, a harmadik csoport a csökkentlátásuak társasága.

Meglepő az, hogy milyen biztosan mozognak ezek a vakok. Az intézetben kefekötéssel, seprükészitéssel, kosárfonással foglalkoznak s csaknem elérik a látók munkateljesitményét. Most itt vannak a szabad ég alatt, egészségesen, meghizva a három heti jó koszt után és vidáman töltik az idejüket. A nap lebarnitotta őket, ugrálnak a pázsiton, melyet nem látnak és semmiféle szint, alakot nem látnak és mégis mindenről tudják, hogy micsoda.

— Olyasmi itt lehetetlen — beszéli vezetőnk —, hogy nekimenjen valamelyik vak például a ház falának. Annyira ki van fejlődve arcideg „érzékszervük", hogy a fal felületéről áramló levegőt méterekről megérzik és tudják, hogy ha tovább mennek, akadályba ütköznek.

Inézzük az örök vakságra itélteket. Az egyik csoportban kötélkordont tartanak egyesek és figyelmesen szemlélik, ami belül történik.

Két vak fiu birkózik egymással.

Ha az ember nem tudná, hol van, eszébe sem jutna, hogy nem látnak. Nekik sem jut eszükbe. Annyira nem, hogy egyeseket bevittek a városba egy-egy szinielőadásra, a vakok ugy fejezték ki magukat, hogy „megnézni" mennek a darabot.

Ezt egészen természetesen mondják, a hangkülönbségeket kitünően érzékeli és nagyon csekély magyarázattal élvezni tudják a szinfalak között pergő életet. Az egyik fiu elbeszéli nekünk, hogy „megtekintette" a klinikát.

Egy másik csoport kártyázik.

Számukra különleges kártyák készülnek. Ugyanúgy ismerik fel, milyen kártya van a kezükben, mint azt, hogy mit olvasnak. Braille-betükhöz hasonló pontjelzések vannak a kártyalapok szögletében és tapintóérzékükkel érzékelik a láthatatlan világot. — Messziről úgy tünik fel a dolog, mintha kiránduló társaság szórakozna az erdőben, olyan határozott megfontolással verik a blattot.

Az erdő belsejéből nótázva érkezik néhány vak fiú. Sétálni voltak, nem tévedtek el, igaz, hogy egy csökkentlátású is volt velük. Ha az ember figyeli a közeledőket, láthatja, hogy vannak közöttük ügyesek és kevésbé ügyesek.

Ha beszélni kezdünk velük, az a benyomásunk, vannak akik igen tragikusan veszik fel vakságukat, mások belenyugodtak a változhattalanba, de legtöbben könnyen fogják már fel a dolgot.

Hogy szép lehet a körülöttük elterülő táj, hogy vannak színárnyalatok, vonalak, melyeken sokáig megpihenhet a szem, ez mind kivül esik rajtuk. És mégis nem lehet általánosságban azt mondani róluk, hogy szerencsétlenek.

Ha összekerülnek egy-egy siketnémával, bizonyos sajnálkozással fogadják egymást. Mindegyik szerencsétlenebbnek tartja a másikat. Nehéz volna eldönteni itt az igazságot.

Most vagy tizenkét fiú kötelet húz ki. Izgatottan állanak fel a

kötélhúzó versenyre,

harsány kiáltások szökdelnek fel az izommunka közben. Nevetnek, erőlködnek. Nem látják a terepet, de érzik, ha valamelyik fél már birtokba vett egy talpalattnyi földet. Végül is a bíró, aki nem vak, dönti el a mérkőzés kimenetelét. Vagy beszéljünk

a sakkozókról.

Ehhez is látás kellene, de ők enélkül is értenek hozzá. Kitapogatják a megtett lépést és képzeletvilágukban ott él elevenen az egész tábla a figurákkal. Épenúgy mondják be a sakkot, vagy mattot, mint a kávéházi asztalok elszánt gondolkodói. Ugyanolyan ráncokba verődik homlokuk egy-egy lépés előtt.

A sporton kivül a rádió és a hangszerek érdeklik őket különösen. Érdekes,

milyen drukkolva hallgatták végig az egyik középeurópai kupamérkőzés közvetitését.

Természetesen a magyar csapatnak izgultak. Este, mikor **tábortűznél** összegyül a társaság, bendzsó mellett dalolnak a csillagos ég felé. Csillag és dal, a kettő majdnem szerelem. Ez is létezik náluk. A maguk világában. Van köztük nős ember is. Ezek a legbensőbb kérdések már, amiről beszélni velük csak meghitt pillanatokban szabad, ilyen magasba röppenő nyári estén.

Igy élnek a vakok harmadik hete és mire e cikk megjelenik, már vissza is utaztak munkahelyükre, vége a nyaralásnak. Kezdődik a munka az üzemekben, a munka, mely értelmet ad életüknek, mely megmenti őket attól, hogy akár családjuk körében kallódjanak el, akár az uccára kerülve nyomorogjanak. Ők voltak itt az első nyaralók, az úttörő munka jól sikerült, az alapítvány alapköveit lerakták gondos kezek, kitartás kell hozzá és beigazolódik ennek az intézménynek létjogosultsága. Erre pedig minden feltétel meg van, hiszen dr **Tóth Zoltán** gyógypedagógiai tanárképző főiskola igazgatója, aki egyszersmind a Vakokat Gyámolító Országos Egyesület igazgatója, olyan kezdeményező lendülettel fogott ehhez az ügyhöz, hogy az ő szeretettel végzett munkája ezután még üdvösebb eredményeket hozhat csak a vakok számára. **(n. gy.)**

—o—

AUG. 9-14 IG.

HAVAS HARISNYAHÁZ

75 FILLÉRES ÁRAK

SZEZONVÉGI

KIÁRUSITÁSA

csak **6** napig tart a csodálkozás jegyében

Női keztyü horgolt nyári újdonság . . . . . **75** FILLÉR	**Női divat sapka** minden szinben . . . . . **75** FILLÉR
3 batiszt zsebkendő különleges minták . . . **75** FILLÉR	**Melltartó** modern fason scharmőz műselyemből . . **75** FILLÉR
Női harisnya tartó kiváló minőség . . . . . **75** FILLÉR	**Férfi macó zokni** tartós minőség . . . . . **75** FILLÉR
Férfi sporting 3-as minden szinben . . . . **1.75** FILLÉR	**Női szoknya combiné** rayé műselyemből **1.75** FILLÉR
Férfi „Gumifix" térdharisnya selyemfényü cérnaflór . . **1.75** FILLÉR	**Női nehéz matt nadrág** gumis szárral **1.75** FILLÉR
2 Női selyem harisnya matt műselyemből pár teljesen hibátlan . . **2.75** FILLÉR	**Tiszta gyapjú női fürdőtricó** egyes darabok . . . . **2.75** FILLÉR

Valódi „Habselyem" női ruha mult évi fasonok, most csak . . . . . **4.75** FILLÉR

Minden nyári cikkünket ezekhez hasonló árakon árusitjuk ki!

A mennyiség korlátozásának jogát fenttartjuk!

Molnár János Kossuth-u. **3**

új üzletében

Üveg, porcellán, alpakka-evőeszköz, díszműáru, táblaüveg szerezhető be

Autó-Syphon patron csere

XXXIV. NEMZETKÖZI
EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS
BUDAPEST
1938 MÁJUS 26-30.

MIT ÜNNEPELÜNK AZ EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUSON.

Az Eucharisztia szóval jelöljük az Oltáriszentséget vagyis a kenyér és bor színe alatt rejtőzködő s köztünk lakó Ur Jézus Krisztust. Az Eucharisztikus Kongresszusok tehát az Oltáriszentség tiszteletére rendezett fényes, rendkívüli ünnepek. Vannak helyi, országos és nemzetközi kongresszusok. Az utóbbiak lassankint az egész világ ünnepei lettek és fokozódó fénnyel tartattak meg. Innen az ujabb Világkongresszus elnevezés.

Magyarország biboros hercegprimásának Serédi Jusztiniánnak meghívólevelét is a világ minden tájára vitte a a posta. A klasszikus latinsággal megirt meghivó gyönyörüen és tömören adja meg a XXXIV. Eucharisztikus Kongresszus célkitüzéseit: „A szentségi Krisztus, aki a szent szinek alatt rejtezve a katolikus templomokban mindenütt jelen van, bizonyára kegyesen fogadja azt a közös és valósággal az egész Egyháznak és keresztény nemzeteknek általános imádságát és engesztelését. Ez a közös ima és engesztelés, amely jó illatként száll Isten trónja elé, visszaadja majd a keresztény népeknek mind a családi, mind az állami békét."

Azóta már az 1500 egyházfő megkapta és átolvasta a meghivást. Azóta a világ katolikusai együtt imádkoznak a magyar ajkakkal az 1938. évi budapesti Eucharisztikus Kongresszus sikeréért. Amint az első válasz, a kassai püspökség levele ezt bizonyitja: „Magyarország katolikusainak imáival egyesítjük a mienket is, hogy a Kongresszus elérje magasztos célját." Azóta a világ püspökei azon fáradoznak, hogy papjaikkal éshiveikkel együtt velünk ünnepelhessék a szentségi Krisztust. Ime megvalósul az Egyház szózata, melyet a hercegprimás meghivólevelében felhasznál: „Hirdessétek a nemzetek között: uralkodik az Ur és Király Ő az Oltáriszentségben. Egybefüz minden nemzetet a szeretet kötelékével, amely csodás módon lehozza az Istent a földre és felemeli az embert a földről az égbe!"

Hogyan ünnepelünk?

Az ünnepségek szintere — mint lapunk azt már jelezte — a Hősök tere lesz. A Milléniumi emlékmü két csonka félköre között mintegy 36 méter magasságban fog kiemelkedni a gyönyörü kongreszsusi oltár. A részletes ünnepi rend még nem jutott nyilvanosságra. Jól át kell gondolni minden egyes pontját, mert ha egyszer világgá röpíti a sajtó meg a rádió, azon változtatni többé nem szabad. A kongresszus kimagasló eseményeit azonban vázlatszerüen itt közöljük.

Az első időszak:

Május 25-én d. u. a kongresszus ünnepélyes megnyitása.

Május 26-án d. e. Az ifjuság szent miséje és közös szentáldozás.

Május 28-at egyelőre üresen hagyták, hogy a vidékiek csoportja kicserélődjék.

Május 28-án éjjel: Férfiak éjjeli szentségimádása, éjféli szentmise és a férfiak közös szentáldozása.

Május 29. d. e. Legátusi ünnepi mise és közös szentáldozás. Délután Eucharisztikus körmenet a Bazilikától a Hősök terére. A kongresszus záróünnepsége.

Május 30. Szent István jubileumi ünnepségek megnyitása. Szentmise az Országház előtt, onnan ünnepélyes körmenet a Hősök terére.

Amint a programból kiviláglik: mi Trianon-sujtotta szegény magyarok nem akarjuk és nem is tudnánk külső díszben, fényben és pompában tulszárnyalni az eddigi világkongresszusokat. Gondoljunk csak a két legnagyobb szabású kongresszusra: Bécs 1912. és Chicago 1926. Azonban az 1938. évi kongresszus a magyarországi ünnepségeket, ideértve Szent Imre jubileumát is, messze fölül fogja mulni. Egyben azonban a világ összes kongresszusait fölülmulhatjuk és ez a belső dísz: a léleknek fehérsége, szépsége, Isten közelsége.

F. L.

Meghalt Chimay herceg, akitől Rigó Jancsi elszöktette a feleségét

Chimay herceg 79 éves korában meghalt Brüsszelben, mint azt a szükszavú távirat jelentette. A herceg halálval a világlapok felelevenitik azt a világszenzációt, melyet a herceg feleségének megszökése jelentett a magyar cigányprimással, a hires-nevezetes Rigó Jancsival.

Chimay herceg, akinek apja Lipót belga király külügyminisztere, majd párisi és londoni nagykövete volt, feleségül vette Ward amerikai áruházkirály leányát, a szép Klárát, aki igen tekintélyes hozományt vitt a herceg palotájába, aki maga sem volt kevés pénzü ember. A fiatal hercegnő férje oldalán vidáman élt évekig a világ fővárosaiban és szórták a pénzt. A gazdag férj minden kivánságát teljesítette feleségének, azt a kivánságát is, hogy engedje egyedül utazgatni, szórakozni Európában. A diplomata férj elengedte fiatal feleségét és hetekig nem látta. A fiatal hercegnő Párisban tartózkodott sokáig, mert az történt, hogy szerelmes lett a Párisi kávéházban hegedülő cigányprimásba, Rigó Jancsiba. Nem utazott tovább Párisból, hanem minden este ott ült a kávéházban és nézte a tüzes, fekete szemü Rigó Jancsit, aki estéről, estére csak neki huzta a nótákat. Megbabonázta, megszédítette a hercegnőt Rigó Jancsi már az első találkozásnál. A hercegnő csak rövid időre akart maradni a kávéházban, de más volt irva a sors könyvében.

A hercegnő ahogy egyedül kiséret nélkül a kávéházba lépett és leült az egyik asztalhoz, Rigó Jancsi azonnal hozzálépett és egymásután huzta fülébe a szebbnél-szebb nótákat. A hercegnőt pedig nézte-nézte mélytüzü fekete szemével. Igy történt, hogy a hercegnő záróráig maradt a kávéházban, ahol csak neki huzta a dalias cigányprimás. Igy ment ez heteken át és végül már együtt távoztak zárórák után.

Chimay hercegnek jelentették, hogy felesége nem utazik, hanem egy kávéházban mulat hetek óta és a primás csak néki muzsikál. A herceg Párisba utazott, hogy elvigye feleségét, de a szép asszonynak már hiába beszélt. A fenyegetés sem használt, sőt tudtára adta a hercegnek, hogy válópert indit, mert a cigányprimás felesége akar lenni. Heves jelenet játszódott le a házastársak között és az lett a vége, hogy még akkor éjszaka Rigó Jancsi megszökött a hercegnővel. Ebből a szökésből lett olyan világbotrány, hogy párját ritkította.

A herceg beadta felesége ellen a válópert, de Rigó Jancsi is válópert indított Budapesten élő felesége ellen, hogy feleségül vehesse a szerelmes hercegnőt. A válóperek lezajlása után a hercegnő és cigányprimás egybekeltek. Nagyon vidáman éltek, pénznek bővében voltak, mert az amerikai milliomos papa küldte bőven a pénzt, csakhogy a leánya ne szükölködjön. Rigó Jancsi és szerelmes felesége szaporán költötték is a pénzt és hét évi együtt élésük alatt három millió koronát dorbézoltak el.

Hét év után a nagy szerelemnek vége lett és a szép asszony elhagyta a primást, elváltak. Rövid idő mulva beleszeretett egy olasz vasuti ügynökbe, feleségül ment hozzá és három évig éltek együtt, majd az asszony új férj után nézett.

A kalandos életü asszony apja közben meghalt és leányára hagyta milliói. A volt Chimay hercegnő nem tartotta sokáig a milliókat, tele kézzel szórta pénzét és a vége az lett, hogy Kairóban kolduszegényen halt meg, mindenkitől elhagyatva. A szegények temetőjében hantolták el.

„Sakk matt a királynak"

Beszélgetés Barcza Gedeonnal, az európai hirü debreceni sakkmesterrel, a máriacelli nemzetközi és a nemzeti mesterversenyekről és a szolnoki jubileumi versenyről.

Kedves vendége volt a Debreceni Sakk-Körnek. Barcza Gedeon, a ma már európai hirü debreceni sakkmester, látogatta meg debreceni kollégáit. 1936 novemberében Budapestre ment, ahol az egyik polgári iskolában a számtant és a fizikát tanitotta az elmult tanévben. Szeretettel fogadták a sakkjátékosok a 26 éves, számos nemzetközi sikert elért debreceni „mestert".

Munkatársunk felhasználta az alkalmat arra, hogy beszélgessen a népszerü sakkmesterrel utóbbi sikereiről és további terveiről.

— Máriacelibe — mondotta Barcza — eredetileg Maróczy Géza mestert hivták meg. Ő azonban betegsége miatt nem tudott menni és igy kerültem én a helyére. Eliskases Erik osztrák nagymester, Zollner német mester és az alpvidéki mesterek vettek részt a versenyen. A favorit Eliskases volt és úgy indult, hogy ő lesz az első. Mint mindig, most is nehezen indultam. **A verseny első felében még a negyedik helyen voltam. Amikor azonban Eliskases váratlanul kikapott Poschauko-tól, az élre kerültem s a versenyt egyedül én fejeztem be vereltenül. Az első díj a stájer tartományfőnök tiszteletdija volt, egy aranyplakett. Ez már a második arany plakettem.**

— Mi volt az oka a „nemzeti mesterversenyen" való mérsékeltebb sikerének? — tesszük fel az újabb kérdést.

— A fáradtság! Máriacell után rögtön a nemzeti mesterverseny következett. Július 3-án még Máriacellben, július 4-én délelőtt pedig már Budapesten játszottam. A fáradság pár nap mulva ütközött ki és vereségsorozatot eredményezett, ami átmenetileg az utolsó helyre vetett vissza. Csak az utolsó fordulóban sikerült annyira összeszednem magamat, hogy a kilencedik helyre jutottam fel. Ez bizony balsiker volt Máriacell után s **azt eredményezte, hogy az idei olimpiai csapatból kimaradtam.**

— Beszéljen valamit a tanár úr a szolnoki versenyről!

— Budapest után, — ugyancsak pihenő nap nélkül, — Szolnok következett, ahol a Szolnoki Sakk-Kör jubileumi versenyén vettem részt. A nemzeti mesterverseny végén játszottam jól s ez itt folytatódott a verseny első felében és majdnem végig vezettem. **Az utolsó fordulóban ért be Hönlinger osztrák mester s holtversenyben végeztünk az első-második helyen.**

— Meddig szándékozik itthon maradni?

— Hazajöttem pihenni, de nem maradok sokáig itthon. A napokban fog eldőlni, hogy játszom-e valamelyik külföldi versenyen, vagy sem. Erre azonban csak augusztus második felében kerülhet sor, mert most nagy szükségem van a pihenőre.

— Résztvesz-e a tanár úr a debreceni Sakk-Kör jubileumi versenyén?

— Több mint bizonyos, hogy részt fogok venni.

Ezeket mondta nekünk Barcza Gedeon, akire minden debreceni büszke lehet s aki számos nemzetközi versenyen öregbitette a magyar sakksport hírnevét. Az est folyamán, — nagy embergyürütől körülvéve — elmagyarázta a feszülten figyelő hallgatóságnak, hogy hogyan „csontolta" ki nagy máriacelli ellenfeleit.

Kívánunk neki még sok-sok fényes sikert, kívánjuk, hogy minél többször adjon „sakk mattot a királynak."

B. Gy.

Idényvégi kiárusítás 6 napig

Petriknél

Szent Anna 5.

Gyürhetetlen flockon mtre	—.88 fill.
Divat mintás crepdechin mtre	1.28 „
Gummi fürdő cipő egyes párok	—.50 „
Férfi sporting szép színek	2.28 „
Divat női keztyű, színes, fehér és fekete	—.90 „
Mosó voál és batiszt 1.3.50 maradék mtre	—.50 „
Divat zsebkendő	—.24 „
Finnisz zokni	—.29 „
Kockás ruha, zefir	—.98 „

Nagy érdeklődés mellett folynak az előadások a Nyári Egyetemen

A Nyári Egyetemen szombaton délelőtt nagy érdeklődés mellett folytatta előadását dr *Czakó István* miniszteri tanácsos »A szabad idő és az állam« címen. Előadásában a háborúutáni Németország és Olaszország mozgalmait ismertette szabadidejük helyes kihasználására.

Dr *Walisch Oszkár* »Magyar vonatkozások az olasz művészetben« címen tartott érdekes, vetitettképes előadást. Érdekes, változatos előadást tartott dr *Jeney Endre* »A növényi hatóanyagok kutatásának fontosságáról«. Dr *Karácsony Sándor* egyetemi tanár »Magyar nevelésideál« címen tartott német nyelven értékes előadást. Dr *Jausz Béla* igazgató az »Ember tragédiája« németnyelvü ismertetésével fejezte be előadássorozatát.

Dr *Tassy Ferenc* »A magyar történelem főbb korszakai« c. olasznyelvü előadásával befejezte értékes előadásciklusát.

A Nyári Egyetem hallgatói délután megtekintették a Déri-múzeumot, a kollégiumi könyvtárt és a Nagytemplomot. Vasárnap délelőtt a »Hungária« cimü filmet nézik meg a Nyári Egyetem hallgatói és délután a Hortobágyra rándulnak ki. Erről a kirándulásról a rádió helyszini közvetitést ad.

x A nagyerdei fürdőben a vetkőző épület terraszán napozhat külön női és külön férfi napozón.

Nyári Vásár augusztus 9-től 14-ig

Ilyen árakon még soha nem árusítottunk.

Mosó voile szép mintákban	0·58	Sport ing Ia kötött rövid uju 3-as sz.	2·80	Brokát paplan műselyem felsővel, fehér vattával	13.80	Paplan dupla cloth	8·80	Short harisnya minden szinben	1·28
Műselyem minden szinben	0·58	Selyem ing Lidó műselyem, rövid uj	4·50	Kötött sporting rövid ujjal, 3-as szám	1.60	Paplan dupla cloth Ia. feh. vattás	12·80	Tánc nadrág műselyem tonalból	0·88
Imprime gyürhetetlen	0·88	Selyem ing Attila műselyem rövid uj	4·90	Nyakkendő crep de chine, nyári ujdonság	0.58	Flanell takaró kockás 3·30 sima 2·68 gyerm.	1·28	Matt combiné himzett elejjel	2·48
Taft Imit shottis mintával	0·98	„Opalin" ing hosszu uju csikos 8·50, sima	7·20	Férfi zokni beszövött mintás, párja	0.36	Kerti abrosz beszövött mintás	1·98	Selyem nadrág matt műselyemből	158
Sima vistra divat szövéssel	1·38	Piyama beszövött sefirből	4·98	2 pár matt harisnya minden szinben	1.75	Paplan lepedő zeimlis	4·90	Férfi zokni Ia. macco minőség	0·68
Köpenyvászon fehér és nyers szin	1·58	Háló ing mosott siffonból	3·90	Függönykelme színes divatcsikkal, mtr.	0.58	Nagyparnahaj szép zeimlizással	2·20	Derby zokni minden szin	0·88
Vászon imprime divat mintákban	1·58	Férfi ing 2 külön gal'éros	2·98	Női fürdőtricó divat fason, minden szám	2.95	Kisparnahaj mosott siffonból	0·78	Férfi harisnya hosszu száru	0·88
Lenvászon 140 cm-es, kosztümre	3·60	Divat ing 1 kemény 1 puha gallér	4·98	Férfi fürdőtricó minden szín, 3-as	2.48	Törülköző tiszta len mtr.	0·98	Gumis harisnya divat kötéssel	1·28
Marocen imprime mintás	2·48	Sport ing divatmintás	3·90	Fürdőcipő friss gumiból, párja	1.38	Pohártörlő szines kockás	0·25	Nadrágtartó gumis bőrrésszel	0·98
Fahéncs impr. duplaszéles ujdonság	2·88	Alsónadrág szintartó sefirből	1·25	Strand-táska csikos vászonból	0.78	Damast abrosz 6 drb. nagy szalvétával	6·50	Zsebkendő férfi 59, 39, női 25	0·16

Esőernyő
férfi 3.98 női 2.98 bakfis 2.88

CSILLAG TESTVÉREK
Piac és Simonffy u. sarok.

Divaternyő
minden szinben, izléses fogóval és bordűrrel
6.50 5.90 4.98

HIREK

Hull a csillag

Hull a csillag
Nyári este,
Belehull a
Végtelenbe.
Lelkek útján
Hogy lefutott,
Isten tudja
Hová jutott.

Többi csillag
Fénye rebben
Oda fenn a
Magas égen
Jobb ragyogni
Ékességben,
Mint lebukni
Sötét mélybe.

Ember élte
Mint a csillag,
Tündökölve
Felragyoghat,
Vagy a bűnös
Kevély lelke
Belevész a
Rengetegbe.

beödi Balogh Vilmosné.

x **Orvosi hir.** Dr Salánki József városi orvos, ideggyógyász rendeléseit ismét megkezdte. Rendel magánbetegeinek délután 3—5-ig Batthyányi ucca 22. szám alatt.

Görbe uccák

végtelen portengerek, rozoga házak és üres udvarok sora mindenütt, ahova tekint az ember. Nádas házak alatt álmodik a küzdés a mindennapi kenyérről és az üres csendben egyetlen állat hangja se rezdíti meg a fület...

Magyar falvak, tiszántúli falvak vázlatos képét lehetne így festeni egy kevés jóindulattal, mert ez a vázlat csaknem kivétel nélkül minden tiszántúli községre ráillik...

Mintha valahol messze, végtelen styepék szélén és nem televény földek szomszédságában vertek volna tanyát az emberek.

Életnek alig van nyoma.

Holott itt kellene lezajlani a magyar élet minden megmozdulásának.

Itt kellene virítania annak az életnek, mely egy ország népének életfokmérője.

Fáj az ember lelke, mikor így nyári időben végigjárja ezeket a magyar falvakat. Mintha ezer esztendő alatt semmit se változott volna az élet és maradt volna minden úgy, ahogy a legsötétebb jobbágy korban volt...

Mert az, hogy itt, ott már történt valami, még semmit se jelent.

Kezdetek kezdetén vagyunk.

Hol állunk mi a kis Dánia parasztjaitól, ahol parasztnak lenni rang és mód. Vagy mit kell nekünk még megtenni, ha az északi népek, alig pár milliót számláló kis nemzetek fiait akarjuk ezen a téren is utólérni...

A nyomorúság a legrosszabb segitség ezen a téren.

Meg kell javítani a magyar nép élet színvonalát, hogy a műveltség fénye útat találjan hozzá.

Több kenyér, több műveltség, több ember.

Egy nemzet élniakaró jószándéka sikolt egy, egy görbe uccás, portengeres, rozoga házakkal rakott, üres udvarokkal esengő tiszántúli magyar községből....

Hát miért nem hallják meg a szavát...

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Szabados László, délután 5 órakor Kiss Antal Jenő. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Szabó Gábor, 11 órakor Szenes László, délután 6 órakor Szenes László. Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Csánki Gábor. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 3 órakor Nagy Sándor. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 3 órakor Szilágyi László. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Sulyok Sándor, délután 5 órakor Erdei Károly th. Wolafkatelepen délután 3 órakor Kovács József. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Görömbey Zoltán. Csapókertben délelőtt 10 órakor Kiss Antal Jenő, délután 3 órakor dr Dancsházy Sándor. Nyulason délelőtt 10 órakor Lénárt Gyula th. Téglavetőben délután 3 órakor Kovács Árpád. Egyeken délután 3 órakor Siposs Imre. Bánkon délelőtt fél 10 órakor préd. és urv. oszt dr Farkas Pál. Horthy közkórházban délelőtt 9 órakor dr Lenez G. Sándor. Kunpálhalmán délután 2 órakor Rápolty Árpád. Téglaskertben délelőtt 10 órakor Orosz János. Nagyhortobágyon délelőtt 9 órakor Halász András.

— **Vasárnapi miserend a Szent Anna uccai pélbániatemplomban és kápolnákban.** Rendes csendes szentmisék kezdete reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise, melyet tart dr Lindenberger János apostoli kormányzó. Prédikál dr Hanzély Lajos. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. A kertségi kápolnákban a mult vasárnapi miserend az irányadó.

— **Az evangélikus templomban** vasárnap délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet. Liturgikus szolgálatot végez Bőjtös Sándor. Prédikál Lórencz András supplican, IV. éves theológus. Este 6 órakor Hajduszoboszlón szórványistentiszteletet tart Pass László.

— **Istentiszteletek a gör. kath. templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 8 órakor diák- és katonamise együtt. 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. Délután fél 4 órakor rózsafüzérájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás.

—o—

— **Blomberg és az osztrák vezérkar főnöke is Gasteinba készül.** Neurath báró birodalmi német külügyminiszter hir szerint hétfőn érkezik a voralbergi Brand nevü birtokára. A Gastein-fürdőbe utazó nevezetes személyiségek száma kettővel megszaporodik. Állitólag Blomberg birodalmi hadügyminiszter szintén odamegy kezelésre és találkozni fog Janza tábornokkal, az osztrák vezérkar főnökével.

IRÓGÉPEK KOLCSÖNZÉSE **HURAY,** Iparkamara T: 17-93

x **Uj kalapüzem!** Férfi, női kalapot, alakitást kifogástalanul készit Weinberger Jenő kalapos, Széchenyi 24.

— **Hét halottja van az Erdélyben lezuhant utasszálitó szovjet-repülőgépnek.** Az erdélyi Szeretfalva község határában lezuhant a Prágából Moszkvába haladó menetrendszerü utasszállitó gép. Most már megállapitották, hogy egyik motorja robbant fel és égve zuhant a gép a földre. A gép négy személyzete és három utasa életüket vesztették. Köztük van Vicci Maxime lovag, a moszkvai olasz konzulátus kereskedelmi attaséja, aki ernyő nélkül ugrott ki a gépből és kórházba szálitás közben halt meg.

x **Ne vegyen cserépkályhát** addig, mig meg nem tekintette **Krisch** kályhásmester cserépkályha raktárát, ahol kitünő, tüzálló, szép és olcsó cserépkályhák, kandallók vannak nagy választékban. Vállal minden e szakmába vágó munkát. Ispotály tér 1. sz. (Nagyállomásnál), telefon 12—18.

x **Dr Hajnal Dezső fogszakorvos** rendelését 9-én, hétfőn megkezdi.

— **Ipari továbbképző és foglalkoztató a munkanélküli ifjuság számára.** A budapesti városházán statisztikát állitottak össze arról, hogy a fővárosban 6500 olyan 19 és 26 év közötti fiatalember él, akinek ipari szakképzettsége van, de munkája nincs. Ezért a főváros ipari továbbképző és foglalkoztató otthonokat tervez létesiteni számukra, ahol a munka ellenében teljes ellátáson kivül havi 5 pengő zsebpénzt is kapnának. A javaslat tárgyalást most felfüggesztik, mert ezt a kérdést nagyobb keretben az állam és a főváros együttmüködésével oldják meg.

— **Különvonatok indulnak a tihanyi Károly király emlékünnepélyre.** Az augusztus 15-iki tihanyi emlékünepélyre különvonat indul Budapest déli pályaudvarról, Martonvásárról és Székesfehérvárról.

— **Saigo Jugo japán vezérkari százados magyarbarát fogadalma.** A Magyar Nippon Társaság ünnepélyes keretek között bucsuztatta távozó tiszteletbeli tagját, Saigo Jugo japán vezérkari századost, aki Budapestről távozása előtt magyarbarát fogadalmat tett.

x **Harisnya szemfelszedést** speciális villamos géppel vállal Nagy Gyula, Püspöki palota.

— **Gróf Bethlen István közbenjárására elkészült a nagykanizsai uj igazságügyi palota.** Gróf Bethlen Istvánnak, Nagykanizsa képviselőjének közbenjárására felépitették Nagykanizsa uj igazságügyi palotáját. Az uj palota ünnepélyes felszentelésére és átadására aug. 22-én Lázár igazságügyminiszter is leutazik Nagykanizsára.

x **Ács Eta varrodáját** Csapó u. 1. alá helyezte. Izléses munka. Szolid ár!

— **Kettős kuglipálya megnyitás.** A „Szárnyaskerék" Hunyadi u. 9. számu székházának kerthelyiségében ujonnan épitett kettős kuglipályája az érdeklő tagok kivánságára ideiglenesen megnyilt s az a tagok rendelkezésére áll. Elnökség. (:)

— **A minoriták generálisa Magyarországon.** A magyarországi minoriták nagykáptalani gyülésén a rend főnökévé ujra dr Péchy Alánt választották meg. Hess Béla, a minoriták Rómában székelő generálisa is részt vett a gyülésen.

— **A pápa egészséges.** A legutóbbi orvosi vizsgálat szerint a pápa egészséges és autós, gyalogos sétákat is tehet már.

— **Levendulát aratnak a tihanyi határban.** Tihany közelében ritka aratás folyik. Levendulát aratnak a legények egy husz holdas területen és a learatott illatos, lilavirágot kádakba hordják, ott taposssák és olaját üveghordókba zárva Franciaországba viszik és ott dolgozzák fel.

x **VIDÉKRE ÉS HELYBEN 4 és 6 személyes modern kocsival, személyfuvarozást vállalok. Temetési s privát fuvarok óránként 3 pengő. Telefon: éjjel-nappal 34—37. Nádas.**

Fotocikkek BERZÉKI UDVARBAN PIAC-U. 38

— **A bélben keletkező mérgek által okozott rosszullétnél** egy-két pohár természetes **Ferenc József** keserüvíz gyors és alapos bélkiüritő hatásánál fogva a legjobb szolgálatot teszi. Az orvosok ajánlják.

— **Három német turista legyőzte az Eiger csúcsát.** Az Alpok 3970 méter magas Eiger nevü csúcsának megmászása eddig még senkinek sem sikerült. Most három német turista hónapokig tartó előkészület után végrehajtotta a lehetetlennek látszó feladatot és feljutottak járhatatlan bérefokon az Eiger északkeleti csúcsára.

— **Az Iparos Dalegylet** augusztus hó 10-én, keden este 8 órai kezdettel az Ipartestület diszermében (Simonffy ucca) dalosversenybemutató tart, amelyre ezuton hivja meg az alapitó és pártoló tagjait a dalkör elnöksége. Belépődij nincs. Önkéntes adományokat a dalkör miskolci versenyére köszönettel fogadunk. (:)

— **Zarándoklat Máriapócsra.** A gör. kat. egyházközség Nagy Boldogasszony ünnepére zarándoklatot rendez Máriapócsra. A gyalogosok f. hó 13-án, pénteken reggel 5 órai szentmise után indulnak Papp Gyula szentszéki tanácsos vezetése mellett.

— **Felakasztotta magát egy tizenöt éves leány.** Báránd községből jelentették a debreceni ügyészségnek a csendőrök, hogy Szilágyi Róza 15 éves cselédleányt felakasztva találták gazdája lakásán a cselédszobában. A csendőrök megállapitása szerint öngyilkosság történt, melynek oka ismeretlen. A temetési engedélyt megadta az ügyészség.

Hatnapos

szezonvégi vásárunk

holnap reggel 8 órakor kezdődik.

Óriási árengedményeinket

igazolják alább felsorolt áraink:

Kiselejtezett finom kamgarn öltönyök	P 22.—	Kasha nadrágok	P 7.—
Tropical sacco és nadrág	„ 21.—	Kiselejtezett finom gyapju nadrágok	„ 7.—
Vászon sacco és nadrág	„ 14.50	Eső kabátok	„ 11.—
Tartós szövet öltönyök	„ 18.—	Vászon nadrágok	„ 4.50
Sport öltönyök	„ 20.—	Gabardin raglánok	„ 34.—
		Szövet felöltők	„ 22.—

MAGYAR RUHAIPAR

Debrecen, Bika-szálló épület

Takarékossági könyvecskére is. Takarékossági könyvecskére is.

Megnyugtatja önmagát, ha kannás
GARGOYLE MOBILOILT-
használ

Kapható a főlerakatnál
Grünberger és Glück
jószernagykereskedés
T.: 24-75. CSAPÓ-U. 18. T.: 24-75

— **Két előkelő egyiptomi ur párbaja Budapesten.** Érdekes kardpárbajt vivott Budapesten két előkelő alexandriai ur. A párbaj előzménye egyik alexandriai bárban kezdődött, ahol Nikola Canava és Georges Tsoucas valamin összeszólalkozott. Az incidensnek lovagias folytatása lett és abban állapodtak meg a felek, hogy Budapesten megverekednek, mivel Egyiptomban tiltos a párbaj. Tegnap volt a kardpárbaj egyik budapesti vívóteremben. A szembenálló felek nem sebesültek meg, hanem az orvosok végkimerülésre való tekintettel beszüntették a párbajt. Mint a párbaj után kiderült, a bajvivás oka: a nő.

— **Fegyelmi Szekszárd egész vezetősége ellen.** A várospolitikai harcok során a szekszárdi városházi ellenzék sulyos vádakat emelt a város vezetősége ellen. Szabálytalanságokkal, hivatali hanyagsággal és anyagi természetü visszaélésekkel vádoltak egyeseket a rendkivül viharos városi közgyülésen. A sulyos vád következményeként az iparügyi, pénzügyi és belügyminisztérium közös bizottságot küldött Szekszárdra s rögtön a vizsgálat során nagyobb szabálytalanságok kerültek napfényre. A városi pénztár vezetőjét, Nádossy Józsefet jogerősen kétévi fegyházra itélték. A miniszteri vizsgálóbizottság a belügyminiszter utasitására 15 évre visszamenőleg megvizgálta a város vezetését s tegnap megérkezett a belügyminiszter szenzációs leirata, melyszerint fegyelmit rendelt el Szekszárd csaknem egész vezetősége ellen.

— **Több tisztviselői állást töltenek be a városnál.** A városnál több tisztviselői állás üresedett meg, melyre a polgármester pályázati hirdetményt bocsájtott ki. Egy másodosztályu aljegyzői, egy pénztári ellenőri, egy pénztári tiszti, egy adóellenőri és egy segédnyilvántartói állásra szól a pályázati hirdetmény, melyet lapunk más helyén közlünk.

Szerkesztői üzenetek

Billiárd vitatkozók. A „Jux" billiárd asztalon, bezárás után, ha utolsó golyónak a piros marad és azt a 100-as lyukba dobják, akkor 400-at jelent. A vitatkozásokra az ad alkalmat, hogy ha utolsónak egy fehér golyó marad az asztalon s ha azt a 100-ba lökik, akkor ezt megszorozzák hárommal és igy 300-at jelent. A piros golyónál ugyanilyen számadás megyen, de alapul itt is egy fehér golyót veszünk, azaz 300-at, de mivel piros a golyó, ehhez hozzá kell adni még 100-at, azaz a piros golyó értékét.

Anyakönyvi hirek

Születések: Szebeni Péter máv. altiszt leánya Ibolya, Erzsébet u. 63. sz. Pór István fm. fia Imre, Rásó Gy. u. 4. Dr. Neufeld István ügyvéd leánya Ágnes, Csapó u. 55. Pfeiffer Gyula kereskedő leánya Irén.

Házasságok: Pástyán Ferenc esernyőkészitő Létai u. 28.—Kiss Margit Oláh K. u. 37. Tóth József lakatos segéd Keresztesi u. 32.—Kovács Irén Lorántffy u. 27. Zádor Mihály festő m. Teleki u. 30.—Vágó Lidia u. ott. Erdős Viktor cipész s. Homok u. 56. —Katona Margit Csillag u. 18. Székelyhidi László tisztv. Miskolc—Ember Etel Burgondia u. 9. Kun Gábor kondás Péterfia dülő 1.—Éles Lidia Bethlen u. 55 Deák Imre fm. Fülöp u. 22.—Császi Margit u. ott. Szabó Mihály keresk. Homok u. 36.—Csöreg Erzsébet u. ott. Zih Ferenc tiszt. Szabó K. u. 20.—Kiss Ilona u. ott. Dr. Magyar Zoltán keresk. isk. tanár Mester u. 26.—Isváth Ida u. ott. Nagy István timár Szepes u. 102.—Csuri Ilona Teleki u. 40. Kiss Antal szerelő Teleki u. u. 47.—B. Nagy Etel Nap. u. 5. Sándor László keresk. Gólya u. 5.—Horváth Irén Nyirbogát Mohácsy József tisztv. Erőss L. u. 26.—Kállai Mária Piac u. 79. sz.

Halálozások: Ujvári Ernő ref. 4 hónapos, Bendeguz tér 3. Földi Imréné r. kat. 44 éves, Bucsatelep. Eperjesi Mihály ref. 77 éves, Ispotály tér 12.

— **A pallagi leánykonferencia** hete már félig letelt és meg lehet állapitani, hogy jól sikerült. A nagy debreceni egyház leányai ugyan nagyobb számban is látogathatnák. De úgy látszik, nem is tudják, mit vesztenek, ha elmaradnak. Mindennapos értékes előadások hangzanak el a tagok hozzászólásaival. Reggel és az esti tábortüznél rövid áhitat, séta, szórakozás a gyönyörü természetben. A vendéglátó mesteruccai leányok Kovácsné Juliska néni vezetése alatt mindent megtesznek a résztvevők kényelméért. A gaz. akadémia és az áll. elemi iskola igazgatói, a diákmenzát vezető Zempléni nővérek szerető előzékenységgel segitik őket. A tanfolyam kigondolója és irányitója Uray Sándor lelkész állandóan jelen van. Aki teheti nagyon jól teszi, ha megragadja az alkalmat s ellátogat a hátralevő két napon a konferenciára, sok szép benyomással gazdagodhatik. A rendezőség szeretettel várja.

— **Vizsgálóbiró előtt a letartóztatott Szálasi.** Hirt adtunk róla, hogy a budapesti főkapitányság politikai osztálya letartóztatta Szálasi Ferencet, miután előbb lefoglalta a feloszlatott Nemzeti Akarat Pártja elnökének egyik ujabb röpiratát. Szálasit tegnap délelőtt a Markó uccai fogházból a vizsgálóbiró elé vezették s megkezdődött kihallgatása.

— **Uj helyiségbe költözött a Magyarországi Magántisztviselők Szövetségének debreceni csoportja.** Széchenyi ucca 19. sz. alatt, pompásan felszerelt helyiségekben örömmel várja a kartársak látogatását a csoport vezetősége és készséggel nyujt felvilágositást a magántisztviselőt érintő minden kérdésben. Ingyenes munkaközvetités hétfőn és csütörtökön este 8—9-ig. OTI tanácsadás csütörtökön este 8—9-ig. (+)

Legolcsóbban kifogástalanul
fest és tisztit
WEISZ, Arany János ucca 20
Egy öltöny tisztitása vasalása 3 pengő

A hölgyközönséget érdekli, hogy milyen lesz az
őszi szőrme bunda divat, a
Lipcsei és hazai Szőrmeház
Piac-utca 59.
már most készséggel vételkényszer nélkül bárkinek örömmel bemutatja üzletében az
őszi cca 50 darab szebbnél szebb különböző
szőrme bunda modelljeit

Gyász rovat

Grosz Jenő földbirtokos hosszas szenvedés után 62 éves korában elhunyt. Temetése ma, vasárnap délután 4 órakor az izr. sirkertben. Autóbusz fél négykor indul a Bika szálló elől.

Halper János járásbirósági tisztviselő életének 36-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a köztemető ravatalozójából, temetését Fehértói vállalata végzi.

Özv. Szabó Józsefné Burai Julianna 72 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután három órakor lesz a Köztemető diszravatalozójából. Lakás: Borz ucca 5. Gebauer cég rendezi.

Nyalka Imréné Ungvári Julianna 73. évében elhunyt. Temetése hétfőn délután 5 órakor lesz a Köztemető ravatalozóterméből. Lakás: Radán Balázs ucca 12. Temetését Bartha vállalata végzi.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, kik forrón szeretett feleségem elhunytával bánatomban részvéttel voltak, ravatalára koszorut, virágot helyeztek, ezuton mondok köszönetet. **Makraji Sándor.**

Köszönetnyilvánitás. Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, kik boldogult férjem, édes apánk, id. Balogh István végtisztességtételén résztvettek, ravatalára koszorut és virágokat küldtek és fájdalmunkban osztoztak. — **A gyászoló család.**

Nyilt-tér

Névváltoztatás. Rothmann Sándor ismert debreceni ékszerész nevét belügyminiszteri engedéllyel **„Róna"** névre változtatta.

HIRDETMÉNY Felhívja a városi adóhivatal a város adózó közönségét, hogy a folyó 1937. év III. negyedére esedékes közadó tartozását 1937. év augusztus hó 15. napjáig befizetni el ne mulassza. A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adópénztárnál, vagy pedig a 31.713. számú postatakarékpénztári befizetési lap útján eszközölhető. A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejárta után a hivatal behajtási eljárást indit. Városi adóhivatal.

Évtizedek óta fennálló
fűszer- és csemegeüzlet Budapesten
a legforgalmasabb utvonalon a keleti pályaudvar szomszédságában, portallal, nagy kirakatokkal, más vállalkozás miatt
azonnal átadó
Levelet „Jó üzlet" jeligére Blic ner J. hirdetőjébe, Budapest, V. Vilmos császár-ut 33 kerem.

— **Utlezárás.** A 33. sz. Füzesabony nyirábrányi állami közut debreceni átkelési szakaszának 110+800—112+200 km között 1200 folyóméter hosszúságban a Nyilastelepen átvonuló részén folyamatba tett átépitési munkáinak tartama alatt folyó hó 9-től kezdve további értesitésig a fenti útszakasz a közúti járműközlekedés elől el lesz zárva. Ez idő alatt a közúti forgalom a fenti úttal párhuzamosan haladó Ruyter és Márton Kálmán uccák homokos földútján fog lebonyolittatni.

— **Hőhullám Angliában.** Londoni jelentés szerint Angliát rendkivüli hőhullám öntötte el. Londonban ma három ember vesztette életét napszúrás miatt.

Vezérképviselőt keres
Hajdu vármegye területére közismert közszükségleti cikk terjesztésére. Garantáltan lukratív. Áruátvételhez szükséges P 1500.— és irodával rendelkezők irjanak eddigi müködés megjelölésével Galol vegyészeti gyár, Ujpest, Deák Ferenc ucca 61.

— **Párizsban dühöng a kánikula.** Párisban 31 fokos a hőség, a párisiak nem birják a nagy hőséget és a szabadba menekül, aki csak teheti. Az egyik pályaudvarról egy nap háromszázezer ember utazott vidékre.

— **Uj szivar : Sport.** A m. kir. dohányjövedék „Sport" elnevezéssel egy nikotinszegény dohányokból készült de amellett illatos uj szivarokat bocsát forgalomba, darabonként 5 és fél filléres áron. A cigaretták újszerü dobozkákba csomagolva a Magyar Uszó Szövetség által a Horthy-kupáért rendezendő nemzetközi vizipolómérközések idején külön zárószalaggal lezárva kerülnek forgalomba. Az egyes dobozkákban a körmérközések programja van elhelyezve.

— **Egy román bíró agyonlőtte feljelentőjét.** Pucicasa fürdőhelyen Varfureanu törvényszéki bíró több pisztolylövéssel bosszúból agyonlőtte Platon tanítót, akinek feljelentésére vizsgálat indult ellene. A bíró önként jelentkezett a rendőrségen, ahol őrizetbe vették.

— **Kéry Imre berettyóujfalui tüzoltószakaszparancsnok kitüntetése.** — A belügyminiszter a berettyóujfalui tüzoltóság kötelékébe tartozó Kéry Imre szakaszparancsnoknak a tüzoltás terén negyedszázadon át kifejtett érdemes tevékenysége jutalmazására alapi tott díszérmet adományozta.

— **Benzinnel irtotta a poloskát egy asszony és magát gyujtotta meg.** Mészáros Ferencné 31 éves, budapesti napszámos felesége tegnap benzinnel irtotta a poloskát a házban. A benzingőz egy szikrától meggyulladt és az ágy, valamint az asszony ruhája is, pillanatok alatt lángbaborult. Az égő asszonyt életveszélyes állapotban szállitották kórházba, a lakásban a tüzet eloltották.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.
Búza mázsája 19.00—19.80 pengő, rozs 18.00—18.50, árpa 15.00—16.20, zab 15.00—16.00, tengeri 13.30—10.60 lucerna 6.00—7.00, széna 4.20—5.00, here 4.50—5.80, szalma 1.50—1.80 P.

Kishirdetések

Vásároljon debreceni kereskedőnél, dolgoztasson debreceni iparosnál!

Egyszeri közzétételi díj 2·— pengő

1 deka eredeti **Corysdor** kölnivíz **36**

Corysdor puder 1 dg. eredeti csg. **40**

Sylvia arcszesz zsiros, pattanásos arcra **1·20**

Fenti áruk kizárólagosan és garanciával:

Meghizható **Szegedi paprikát, fűszert, ecetet** Jónásnál vegyen. — Árban, minőségben vezet. Csapó-u. 37

PAPP LAJOS illatszerüzleteiben Kossuth-u. 1. Csapó-u. 56.

Befőttes-, ugorkásüveget, táblaüveget Kaszanyitzky Endre üzletében vegyen Ferenc József-út 57. szám.

Tóth Gábor uriszabósága Debrecen. Piac-u. 89. Mindig a legujabb vonalu ruhák, tökéletes bricsesz nadrágok.

Fürdőcikkek nyári divat u'donságok legolcsóbban **Feuer Divatházban** szerezhetők be CSAPÓ-U. 26 Szabott ár! Takarékosság!

Mindig szép lesz frizurája ha **dauerját MINK** csinálja Hatvan-u. 6. sz.

Cipő szükségletét legelőnyösebben **Nagy Béla** cipőüzemében szerezheti be. Dégenfeld-tér 11. Tiszapalota. Nemzeti árhitel könyvre is.

Ha elegánsan akar öltözködni, keresse fel **Fábián Béla** nőidivat szalonját! Péterfia-u. 19.

Kötött dresszeket, kötött kosztümöket finom gyapjuból iutányosan készit, javitást, szemszedést talpalást vállalok. **Szamet** Piac-u. 42 Pannónia udvar

Étkezzen a Revíziós étkezdében, vagy hordasson kosztot. Tegyen próbát. Sas-utca 2.

Kilós gyári textil maradék, méteres és végesáru üzlet Debrecen Csokonai-utca 3. szám

HADNAGY! divatcipői finoman kidolgozottak, elegansak, kényelmesek. Beteg lábakra készit hajlekony betétes cipőket lelelősséggel. **Piac-utca 44.**

Zománcos tüzhelyeket minden szinben lelelősséggel készit **Levencsik** tüzhely üzem Arpád-tér 17

Csokonai ásványvíz SZLIUKA Szikvizgyár

BUTOR hálók, ebédlők, urlszobák, garnlturák, jégszekrények, sezlonok, szőnyegek, festmények. Egyes darabok igen olcsón. Butormagazin Szecheny.-utca 6. sz.

Orvosi műszerész és orthopéd kellékek üzeme. Ludtalpbetétek gipszminta után **Szabó István** Piac-utca 42. (Pannónia udvar).

Bőröndök, reklülök, utazási cikkek a készitőnél legolcsóbbak. **Feuermann** bőröndösmester, Piac-u. 26. Gambrinus passage

Órákban, ékszerekben legolcsóbb **Halász!**

Futballt, futballcipőt, aktatáskát, retikült, pénztárcát olcsón beszerezhet a készitőnél. Javitást vállalok. **Tóthfalussy** sportáru bőröndös, Czegléd-u. 7

Petrolgázfőző 1 liter petróleummal 5 órán át főz Fehér tüzzománc kéménnyel és tartólappal P 32·— kapható részletre is **GULYÁS** Piac-u. 59 csillár rádió szaküzlet. Tel. 32-19.

Előleg nélkül vásárolhat tizhavidefizetésre ruházati árukat, naplant, szőnyegeket, vásznat, szezlon és ágytakarót, függönyt **Peichnál,** Jókai-utca 6. szám.

Nagy István puskaműves Vár-utca 9. Fegyverek, lőszerek, kilőtt hüvelyek ujra töltése és fegyverjavitások. M. kir. Löporáruda.

Iró- és irodagépek **MARKOVITS SANDOR** mérnök, Piac-u. 58.

Divatcipőt beteg bokasüllyedéses lábakra betétes cipőt rendeljen bizalommal **BARNÁNAL** Műhelyemet Piac-utca 47. sz. alól József király herceg-u. 7. sz. alá helyeztem át.

S. K. F. Svédgolyóscsapágyak Renisanyagok **Ganofszky Lajosnál** Hunyadi-utca 23. szám. Telefon: 11—56.

Szőnyegklinika Simonffy-utca 7. Perzsaszőnyeg vétel, eladás, közvetités, javitás, készités

Utibőröndök, kalap-, dobozok, hátizsákok, fehér retikülök legnagyobb választékban **Kántor Ernő és Társánál**

Nánássy Lajos rádió és villamossági vállalata Kálvin-tér 3. Rádió átalakitás és karbantartás

Maradék kilós és méteres áru legolcsóbb árban **Dégenfeld-tér** Tiszapalota.

Világitsunk villannyal **Főzzünk gázzal** **Fütsünk** gázgyári **koksszal** Debrecen sz. kir. város Világitási Vállalata.

SPORT

A Bocskai döntetlenül játszott Beregszászon

Bocskai—BSE 1:1 (1:1)

Nagy érdeklődés kisérte a Bocskai vendégjátékát és ezerfőnyi rekordközönség jelent meg. A Bocskai igy állt fel: Kósa — Gyulai, Palotás — Elek, Boross, Belesik — Hajdú, Berecz, Telek, Finta, Takács.

A vezetőgólt Hajdú beadásából lőtte Teleki a 9. pereben, majd a 26. pereben Váradi egyenlitett. A Bocskai nagy fölényben volt, sokat támadott, de a csatársor a kapu előtt puha volt, a 10:0-ás kornerarány bizonyitja a Bocskai fölényét. A Bocskai szépen játszott, iskolajátékot mutatott s a közönség melegen is ünnepelte. A csapat máris jó formában van, csak a csatársor kapuelőtti határozottságát kell fokozni.

A vasárnapi sportműsor

Debrecenben éled a futball: az őszi idény szokásos bemelegitő mérkőzései, a Rimanóczy Kupa küzdelmek kezdődnek. A DEAC kivételével minden debreceni csapat pályára lép vasárnap: új játékosokat próbálnak ki, készülnek a bajnoki küzdelmekre. Az első forduló is érdekes már, a jó II. osztályú csapatok az I. osztályú ellenfelek ellen igazolhatják be, nines nagy különbség szinvonal tekintetében közöttük. Az idény előtti formákat tekintve, ilyenkor születnek a meglepetések is. Külön szin már Debrecen sportéletében a Rimanóczy Kupa vándordij évről évre megismétlődő mérkőzéssorozata és nagy harc lesz a dij megnyeréséért is. A favorit a DVSC és DVSE. A Villanygyár egymásután kétszer, a mult évben viszont a DVSC nyerte a serleget, amelynek megnyeréséhez háromszor egymásutáni, vagy ötször sorrendnélküli győzelem szükséges.

A mai műsor: *DVSC pályán 1 órakor Textil—Klinika AC.* Nyilt küzdelem, de a Textil jobbnak látszik s győzhet is. Vezeti Farkas Iván.

3 órakor Villanygyár—DMTE. Vezeti Kovács Andor Az Elek és Takácsi nélkül kiálló DVSE is biztosan győz.

5 órakor DVSC—DKASE. Vezeti dr Nagy. A DVSC jobb és inkább edzésben van, mint a DKASE s többgólos győzelme is várható.

A Bocskai Munkácson játszik vasárnap.

Pesten már több egyesület játszik edzőmérkőzést, *Ujpest* Pozsonyban szerepel, ahol ellenfele a Bratislava. A *Hungária* a Nemzetivel játszik edzőmérkőzést.

Nyiregyházán a Törekvés a vendége a NyTVE—NyKISE vegyesnek, mig Nyirbátorban az MTK vendégszerepel.

Pesten a MAC nagy atlétikai versenyén indul Aradi és dr Ember DEAC is.

DVSC—JÁSZAPÁTI ÖSSZE 8:1 (3:1)

Vizipolóbajnoki mérkőzés, keleti kerület I. b) osztály. Vezette Bródi. Kisszámú közönség előtt folyt le szombaton az érdekes, izgalmas bajnoki küzdelem. A vezetést Fellner révén a vendégcsapat szerzi meg s utána hiába támad erősen a DVSC, nehezen egyenlit, de utána azután hullanak a gólok. A debreceniek góljait Láng 2, Major 2, Galambos 2 és Pollacsek 2 dobta. A debreceniek megérdemelten győztek.

A mérkőzést a Nyári Egyetem több külföldi hallgatója is végignézte és igen tetszett nekik a mérkőzés.

A keleti kerületi vizipolóbajnokság be is fejeződött: 1. a MESE (Eger), 2. a másik egri csapat, az ETE, 3. DVSC, 4. Jászapáti ÖSSZE és 5. a Miskolci Előre.

A DKASE játékosait felkérem, fél 5 órára okvetlen jelenjenek meg a DVSC pályán: Váry, íRác I., Tóth, Takács, Kovacsics, Kutassy, Hegedüs, Nyitray II., III., Balogh, Nábrády, — Pető, Kemény, Somogyi. (o)

A földmivelésügyi minisztérium jelentése szerint a kapásnövények jó termést igérnek

A miniszterium jelentése szerint az elmúlt két hét időjárása a kapásnövények s szálastakarmányok fejlődésére kedvező volt. Sok helyen a cséplési, hordási munkálatokat zavarta. A búza jóminőségü és átlagban közepes termésü. Rozsból közepes termés várható, sok helyen a szem megszorult s vékony maradt. Az őszi árpa jóminőségü és közepes a termés. A zabnál a korai vetések elég jók, de a késői vetések sok helyen kisültek, szemek vékonyak, apadtak.

A kapásnövényekre igen kedvező volt az időjárás és a tengeri üdezöld, jó termés várható. A kési burgonya fejlődése igen kedvező. Jó termés várható. Hasonlóan kedvező a cukorrépa és a takarmányrépa fejlődése is. A legelők kizöldültek. A szőlőszemek fejlődése előrehaladt, jó termés várható.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE.

A készárúpiacon a búza árát 15 fillérrel, a pestvidéki rozsét 25, más vidékről származót 15—10 fillérrel leszállitották. Az árpa felső árhatárát 25 fillérrel felemelték. Az újzab 5 fillérrel olcsóbb lett, a tengeri árát is öt fillérrel szállitották le.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.55—20.85 78 kg 20.75—21.05, 79 kg 21.00—21.25 80 kilós 21.15—21.35. — Felsőtiszai 77 kg 20.45—20.65, 78 kg 20.65—20.90 79 kg 20.90—21.10, 80 kg 21.05—21.25 rozs pestvidéki 19.25—19.45, rozs más származású 19.35—19.60, takarmányárpa elsőrendü 16.50—17.00, középminőségü 16.15—16.40, zab elsőrendü 17.20—17.30, középminőségü 17.00—17.20, tengeri 12.05—12.15, korpa 11.15—11.55, 8-as liszt 14.40—14.70 P.

Visszaemlékezések a nagy világháboru 23-ik évfordulóján

Hogyan kezdődött az 1914-1918. évek nagy világégése?

Irta: **Lenkey László.**

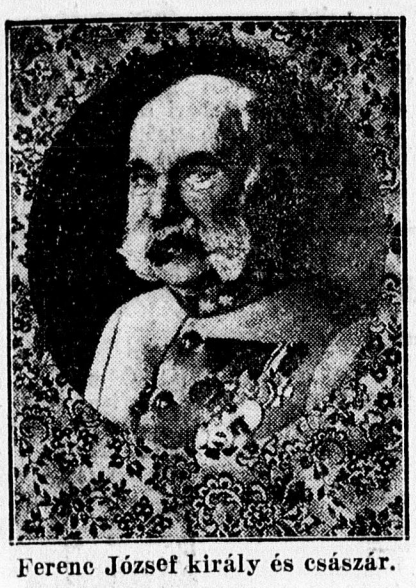

Ferenc József király és császár.

Giesl báró belgrádi követ.

Szerajevóban eldördültek a végzetes, halálos pisztolylövések... 1914 június 28-án...

A volt Magyar-Osztrák Monarchia belgrádi követe: báró Giesl Vladimir 1914 július 23-án délután 6 órakor adta át a szerb királyi kormánynak Belgrádban az ismert demarsot, — és a válaszadásra, illetve a követelések teljesítésére — Szerbia július 25-én délután 6 óráig kapott határidőt.

Ugyanezen a napon, július 23-án délután 3 óra tájban Budapesten ítéletidő volt... forgószél rombolt a magyar főváros területén, mintha a természet üzent volna hadat!... A szélnek ilyen rettenetes — eszeveszett iramát, — csak a tengerjáró emberek látták. Kőpárkányok, kémények dültek össze, szakadtak le irtózatos robajjal, mintha előhirnökei lettek volna a bekövetkezett borzalmas világeseményeknek. A Városház ucca 8. sz. alatti ház erkélyének leszakadt darabjai László József kézbesítőt súlyosan megsebesítették, a kőpárkány zuhant a fejére. A Rákóczi uton a gyalogjáró még késő este is tele volt üvegcserepekkel. Hol itt, hol ott szakadt be egy-egy fal, a tüzoltók és a mentők nem győzték a sok munkát. Beszakadt a Keleti pályaudvar üvegkupolája, ez sem tudott ellenállni az orkán rettenetes erejének. Ezen a napon az itéletidő a fővárosban 7 emberéletet követelt, 40 súlyos és több mint 100 kisebb-nagyobb sérülés történt.

Ugyanilyen orkán dühöngött az akkor még magyar kikötővárosunkban, Fiumében, a történelmi nevezetességü szép felvidéki városkában: Zólyomban, továbbá Nagykanizsán, Székesfehérváron, Nyíregyházán, Miskolcon, Szentesen.

1914 július 24-én a magyar nemzet halhatatlan emlékü nagy fia, mártirja, a bátrak-bátra: Tisza István templomi csendben jelentette be a dunaparti kupolás palotában a demars átadását. Ugyanolyan néma csendben szólalt fel a szövetkezett ellenzék nevében Andrássy Gyula: „Az ellenzék hazafias kötelességét teljesíteni fogja és elvárja, hogy minden magyar ember e példát követni fogja és nem felejti el, hogy a magyár nemzet becsülete forog kockán!" — Egy emberként tapsolt ezekre a szavakra a magyar parlament valamennyi tagja, eltüntek a pártok, csillogtak a szemek a nemzeti érzés kisugárzásának e magasztos felemelő pillanatában, — gyönyörü fény ragyogott a képviselőház arculatán... ellentmondást nem tűrően bebizonyították a magyar képviselők, hogy komoly időkben milyen egyeknek kell lenni minden magyarnak, mint ahogy a veszély e pillanatában egyszerre egységes is lett!

A ház folyosóján az ellenzék vezetői Andrássy Gyula, Justh Gyula, Héderváry Károly, Bolgár Ferenc, Dániel Gábor, Zichy Aladár, Rakovszky István megállapitották: „A magyar történelem bizonyitja, hogy komoly időkben mindig egységes volt a magyar!..." „A magyar nemzet Géniusza virraszt most felettünk!" És mikor ezen a kislelkűek csodálkoztak, az ellenzék vezetői adták meg a választ: „Egyek vagyunk... egyet kell akarnunk pártkülönbség nélkül!...." Tényvalóság: „Nagy idők... nagy emberek!"

Július 24-én Szerbia általános mozgósítást rendelt el, július 25-én délután 6 órakor Giesl Vladimir belgrádi követünk elutazott Belgrádból, mert a szerb kormány válasza nem volt kielégitő. Tehát Szerbia eldobta a követ, a demarsra általános mozgósítással felelt... — a kő elrepült...

Ugyanekkor a „Morning Post"-ban és a „Daily Chronicle"-ben „Angol intelem Szerbiának" angol cikkek jelentek meg. A magyar lapok főcímei: „A béke utolsó percei", „Béke vagy háború", Szerbia mozgósit", „Háboru küszöbén" stb. voltak.

Július 25-én este 10 óra után a kelenföldi pályaudvaron rendőrségünk elfogta Putnik Radomil vajdát, a szerb vezérkar főnökét, leányával Putnik Rodojkával együtt. A vajda főbe akarta magát lőni a letartóztatás pillanatában, azonban Nemes detektiv, aki résztvett a letartóztatási aktusnál, az utolsó pillanatban a pisztolyt kivette a generális kezéből s ezzel életét mentette meg. Még alig telt el 24 óra a letartóztatási aktus után, egy példás szép, lovagias gesztus történt az ellenség felé: Putnik Rodomil vajda, a szerb vezérkar főnöke leányával Rodojkával együtt szabadon mehetnek hazájukba. Alig 24 óráig tartott a magyar hadifogság. Július 26-án este 11 óra 45 perckor induló keleti expresszel már boldogan utaztak hazájukba a lovagias magyar nemzet fővárosából apa és leánya. Egy alezredes Orsováig kisérte a volt hadifoglyot.

Július 27-én a magyar királyi kormány kiáltványt intéz a magyar nemzethez: „Szerbia Monarchiánk higgadt, megfontolt, jogos követeléseire mozgósitással válaszolt. Háborus bonyodalmak küszöbén állunk" szöveggel kezdődött — és... „A cselekvés órája ütött. Egy szebb, jobb, boldogabb jövő alapját vethetik meg az áldozatkész hazafiui hűség cselekedetei!" — szöveggel végződött a kiáltvány.

Július 27-én lelkes tömegek járják a főváros utcáit: „Éljen a haza, éljen a hadsereg, éljen Németország a mi hűséges szövetségesünk, — le az ellenséggel" lelkes kiáltásokkal. Egy hatalmas tömeg felmegy Budára és a Szent György téren a királyi hercegi palota előtt állapodik meg, lelkesen éltetik József királyi herceget, aki a palota ablakában megjelent s a következő lelkesitő szavakat intézte a hatalmas demonstráló tömeghez: „Testvéreim! Együtt megyünk, együtt küzdünk. Vagy dicsőséget hozunk haza, vagy együtt halunk!"

A mozgósitási parancsot nagy tömegek olvasták.

Július 28-án a király Tisza István magyar miniszterelnökhöz legfelsőbb kéziratot intézett, szövege: „Indíttatva éreztem magamat Házam és a külügyek miniszterét megbizni, hogy a Monarchia és Szerbia közötti hadiállapot beállták a szerb királyi kormánynak hozza tudomására. A megpróbáltatás eme nehéz órájában szükséget érzem annak, hogy szeretett népeimhez forduljak. Megbizom ennélfogva Önt, hogy a mellékelt manifesztum kihirdetése iránt intézkedjék. Kelt Bad-Ischlben, 1914 július 28-án Ferenc József s. k. Tisza István gr. s. k." A királyi manifesztumból egy rész: „Népeimhez! ...mindent megfontoltam és meggondoltam! Bizom Ausztriának és Magyarországnak önfeláldozó lelkesültséggel telt vitéz hadseregében! És bizom a Mindenhatóban, hogy fegyvereimnek adja a győzelmet. Kelt Bad-Ischlben, 1914 július 28. Ferenc József s. k."

Július 29-én a parlamenti ülésre az akkori házelnök Beőthy Pál és a jelenlegi házelnök, Sztranyavszky Sándor is, már huszártiszti uniformisban jelentek meg a házban. Elsők között voltak a bevonult honatyák soraiban. Ugyancsak mint bevonultak jelentek meg: Kállay Tamás, Kobek Kornél és Szász Pál, akik mindhárman az automobil testülethez vonultak be. Zichy Aladár pedig a vörös keresztnél ajánlotta fel szolgálatait.

A Hivatalos Közlöny július 29-én d. u. 4 órakor rendkívüli kiadása a következő állami okmányt közli: „Hadüzenet" „Ő császári és apostoli királyi felsége 1914 július 28-án kelt legfelsőbb elhatározása alapján a mai napon a szerb királyi kormányhoz francia nyelven üzenetet intézett, mely magyar fordításban következőképen szól: „Mivel a szerb királyi kormány ama jegyzéke, mely részére Ausztria és Magyarország belgrádi követe által 1914 július 23-án átadatott, — kielégitő választ nem adott, a császári és királyi kormány kénytelen maga gondoskodni jogaink és érdekeink védelméről és ezen célból a fegyverek erejéhez fordulni. Ausztria és Magyarország ennélfogva a jelen pillanattól kezdve Szerbiával szemben hadiállapotban levőnek tekinti magát. Ausztria és Magyarország külügyminisztere. Berchtold gróf. s. k."

A DEBRECENI HANGULAT ÉS ESEMÉNYEK

Július 27-én vörös plakátok jelentek meg szerte a városban, közölve a részleges mozgósítás elrendelését, melybe beleesett Debrecen városa és egész Hajdú megye is a népfelkeléssel együtt. A debreceni m. kir. honvédállomás parancsnokság 1914 július hó 26-án kelt 125. áp. kt. szám alatt a he-

lyi sajtó utján tette közhírré a mozgósítás tényét Pruny Győző s. k. parancsnok aláírásával. — Ugyancsak ugyanekkor a rendőri sajtóiroda is közzétette a cs. és kir. hadügyminisztérium július 26-án kelt Akt. 10. Nro. 1230. sürgönyi rendeletét, mely szerint a király a mozgósítást elrendelte. Mozgósítási eset: „B." Első mozgósítási nap: 1914 július 28.

A debreceni sajtó a város hangulatát július 28-án körülbelül a következőkben rögzítette le. ...A bevonultak kitűnő harci kedvvel és végtelen lelkiismeretes pontossággal tettek eleget a mozgósítási parancsnak és hazafiui szent kötelességüknek. Most bontakozott ki a maga hatalmas méreteiben, arányaiban a mozgósítás, amelynek súlyát mindenki érzi. Az érzések hatása alól senki sem tud szabadulni. Érzések csupán, amelyek kifejezést, levezetést keresnek, kívánnak. Csodálatos az a megértő lelkesedés, amely az emberekben fellobog. A pályaudvartól — a kaszárnyákig, kora reggeltől késő estig valóságos népvándorlás volt. A bevonuló emberek hömpölygő áradata lepte el az uccákat. Csodálatos volt a kötelességtudás, amiről tanuságot tettek a bevonult katonafiaink a mozgósítás zökkenő nélküli lebonyolításában. A lakosság szeretete, lelkesedése, tisztelete katonáink iránt minden képzeletet felülmult.

Július 31-én kelt hivatalos értesítések szerint a király az általános mozgósítást rendelte el, mely szerint valamennyi nem tényleges állományú egyén 24 óra alatt bevonulni köteles. Az általános mozgósítási rendelet huszonhárom éve, hogy megjelent.

(Folytatjuk.)

Milyen kenyeret együnk?

Irta: **Dr. Adorján József.**

I. közlemény.

Az emberiség magasabb művelődésű népeinek kenyeradó gabonái, a nemes gabonáknak is nevezett búza és rozs.

Az ezekből nyert mindennapi eledel úgy önmagában fogyasztva, mint más tápszerek és ételek hordozójaként és kiegészítőjeként használva, adja meg a kenyér egyedülálló nagyszerű fogalmát, amit az egyszerű nép példabeszédeiben, fohászaiban az élettel azonosit.

Mi emeli ki e két gabonából, különösen pedig a búzából nyert kenyeret a többi alap-eledelek sorából és mi helyezi a búza és rozskenyeret a többi gabonaféléből készült kenyerek fölé?

A művelt közönség, sőt sok szakember is azt hiszi, hogy a sikér: ezen a búzában, — bizonyos formában a rozsban is — lévő, tápláló és képlékeny fehérje adja meg az uralkodó szerepet a két gabonának.

Igaz ugyan, hogy a sikér segítségével és az erjesztő baktériumok és gombák munkábafogásával e két gabona lisztjéből olyan laza szövetű és így könnyen emészthető, tápszer-készítményeket tudunk előállítani, melyek műremekei az emberi agy tudásának és az emberi kéz ügyességének, de ilyen készítésű táplálék volna pl. a sajt is, amely hasonló szerkezetű, kitűnő ízű s ugyancsak gyors emészthetőségű. Rokoni párhuzamban a sajtot egy még élő, a kenyeret pedig a sütés által további önálló életében megszüntetett mikroorganizmus-telepnek tekinthetjük. Mégis ezen utóbbi táplálék-komplexum, a kenyér, sokoldalubb élvezhetősége és általánosabb használhatósága folytán messze felülemelkedik a sajttal való táplálkozás fontosságán és elterjedtségén.

A kenyér és sajt közötti hasonlatosságot azonban nem azért vonom meg, hogy a készítés erjesztési hasonlatosságát hangsúlyozzam ki, hanem inkább azért, hogy azon izlésbeli sokféleségre mutassak rá, amely a sajtfogyasztás terén a köztudatban él, amely izlésbeli változatosság, azonban a kenyér irányában — ha tudat alatt is — szintén meg van, talán még fokozottabb mértékben az ember szervezetében.

A képlékeny sikér tehát egymagában nem volt képes a kenyér egyeduralmát biztosítani. Talán a kenyér tápláló alkatrészeinek, egyrészt a fehérjének szervezetépítő hatása, másrészt a szénhydrátok melegfejtő képessége volna az, ami a búza-rozs kenyeret uralkodó szerephez juttatta? Mondhatjuk egyik sem! A szójabab például sokkal fehérjedúsabb, a burgonya keményítőgazdagabb, sem a szója, sem a burgonya nem tudta elnyerni a világelsőséget.

A búza-rozskenyér döntő uralma más két hatalmas pilléren nyugszik. Az egyik pillér, e gabonanemek azon tulajdonsága, hogy eszményi arányokban és összhangban tartalmazzák az emberi test felépítő és szervezetünk melegfejlesztő tápanyagait: a fehérjét, szénhidrátot és a zsírt, valamint csontrendszerünk karbantatrásához szükséges ásványi sókat; úgyhogy az emberiség évezredes tapasztalatai szerint nincsen még egy második táplálék, mely önmagában és kizárólag fogyasztva, teljes mértékben fenn tudná tartani, ha minimális igényekkel is, az emberi életet. A másik pillér, e gabonákból, különösen pedig a búzából készült kenyérnek és egyéb termékeknek azon használati sokoldalusága, hogy azok alapjai, hordozói, kiegészitői lettek igényesebbé vált élelmezésünk tápszer és élvezeti szerei sokaságának, minek folyományaként életünk a táplálkozás terén színesebbé, változatosabbá lett. A népisme is tanítja, hogy a primitív népek alig élnek gabonakenyérrel, még ott sem, ahol a termelési viszonyok gabonatermesztésre alkalmasak: ezen népek fejlődési feltörekvésével kenyérfogyasztásuk egyenes arányban növekszik.

Az emberi művelődés haladásával létrejött célszerübb táplálkozás, a szervezetünk által nehezen emészthető maghéjat haszonállataink takarmányozási körébe utalta át. Sajnos azonban a gabonaszem belső szerkezete, dacára a malomipar nagy technikai fejlettségének, ezidőszerint nem engedi meg, hogy a szem külső, celluloséból álló héjrétegét élesen elvonhassuk az emberi táplálkozás köréből, viszont pedig az u. n. vitális rétegben valamint a csirában foglalt összes értékes tápelemeket, teljes mennyiségükben a magunk részére megtarthassuk.

És éppen ez az Achilles sarok, amelynél bizonyos körök ujabban élesen támadják mai kenyértáplálkozázunkat és kellő kémiai és technikai szakismeretek hiján, részben orvos-dietetikai szempontokból tulzásokba esve, a gabonaörlést oly megvilágításba helyezik, amely szerint búza- és rozskenyerünk alapanyagait, a lisztet, helytelen módon állítanók elő.

Igy merült fel az utóbbi években nagyon gyakran hallhatólag és különösen napilapokban olvashatólag azon kérdés:

Milyen kenyeret együnk?

A feleletek, amelyeket eddigelé a külvilágban és szakéletben hallottunk erre, sajnos egyoldaluak és érdekkel telítettek.

A rozstermelő homok kisgazdája és kismalma azt mondaná: rozskenyeret; a búzatermő tiszavidék uradalma és nagymalma: búzakenyeret, a budapesti nagymalom minél több nullás lisztből készült zsemlyekenyér mellett volna; a sütők, mint tudjuk, kevés búzakenyérfajtát szeretnének, fehéret is, barnát is, burgonya és rozsliszt hozzákeverési lehetőséggel; a falusi nép hófehér élesztős pékcipóra éhezik; a városi ember, jó zamatos barna házikenyeret hajt; a női társadalom áramvonalidom után törekvő része semmiféle kenyeret nem kiván.

Ezen útvesztőben csakis a tudomány képes a helyes ösvényt megmutatni, de ennek is sokoldalunak és elfogulatlannak kell lennie, hogy a jó utat válassza. Igy pl. nem elég, ha mint régebben sok élettan-tudós tette, — a kenyérkérdést ennek testmelegfejlesztő értéke alapján akarnók megoldani. Ez számba jöhet pl. katonaság élelmezésénél, felnőttek közétkeztetésénél, de nem válik be gyermek-, nő és öregek táplálkozásánál. Szintén egyoldalu volna a kenyérkérdés eldöntése fehérjetartalom alapján, mert csak a fejlődő szervezetnek van különösebb szüksége testépítő fehérjék nagyobb mennyiségére. Ugyanez áll a csontalkotó foszforsókra, valamint a kenyérmagvakban levő A és B vitaminokra nézve is, amelyeket nem mindenkinek a szervezete kíván meg egyformán és amelyek más tápszerekben könnyen pótolhatók.

A táplálkozástan legtöbb tudósa amellett kardoskodik, hogy mivel az ember emésztő szervezete, mely aránylag rövid utu, a cellulosét nem tudja megemészteni, csakis korpamentes lisztből készült fehér kenyér a helyes táplálkozás alapja; sok orvos-dietetikus ellenben a korpás lisztbe átmentett foszforsóknak, vitaminoknak az emberi szervezet javára való hasznosítása és a héjtörmeléknek a korpának bélműködést előmozdító hatása alapján, a barna kenyér élvezete mellett tör lándzsát.

Ezen két kategória: fehér kenyér és barna kenyér nem egyszerű küllemi, színbeli avagy búza-, rozskenyér vagy korpamentes és korpás kenyér, vagy pék- és házikenyér stb. ellentétes fogalmak szerint állítható fel. Ezen különbségek nem jellemezhetők élesen és annyira alá vannak vetve malmi, lisztfeldolgozási, háziasszonyi, pékipari megmunkálási változatoknak, foglalkozásbeli, munkamilyenségi, emberszervezeti, egészségi és betegségi állapoti változatoknak, hogy szövevényes kölcsönhatásukról tiszta képet csak úgy tudunk alkotni magunknak, ha a számtalan kenyértipus tulajdonságait és hatásait az emberi szervezetre külön- külön, a következőkben felbocsátott alkérdések szerint elemezzük.

(Folyt. köv.)

A csiki székelyek magánjavai

Az örökre eltemetett arany, aluminium és bitumen.

A „Debreczen" július 11., 18. és 23-án megjelent számaiban „A csiki magánjavak problémái" címen igen értékes és komoly tanulmány jelent meg dr. Nagy Lászlótól. A cikkek szerzője okmányokkal igazolhatóan ismerteti annak a kerekszámban 63.000 katasztrális holdból, az ezen lévő 55.000 hold páratlan szép erdőkből, igen értékes és nagy épületekből, valamint a tekintélyes pénzekből álló vagyonnak a történetét és az elkobzását. Ennek a 100 kilométer hosszú, a világháború előtt 106 millió aranykoronára becsült vagyonnak, e sorok írója volt utolsó magyar kezelő főtisztje. Mint ilyen, a legilletékesebb annak a megállapítására, hogy amíg dr. Nagy László megállapításai teljes egészükben helyt állók, addig vannak a magánjavaknak olyan más értékei is, amelyekről edcsak egy-két embernek van tudomása.

A szóbanforgó ingatlanon megtaláljuk a karbon, perm, triasz, jura, tertier és quartir formációit. Nem lehet tehát meglepetés a szakember előtt, hogy sikerült megtalálnom az aranyat, az aluminiumot és a bitumines nyomokat. Lássuk ezeket sorrendben.

Egyik ellenőrző utamon, amelyre magammal vittem Horváth főerdőőrt és egy erdőőrt, olyan aranytartalmú területre akadtam, amelyen másfélórányi ebéd és pihenő alatt szabad kézzel egy négyzetméternyi területen hét gramm sz'naranyat szedtem fel. Ezt az aranyat egy kiváló tehetségű, Marosvásárhelyen érettségizett tölgyesi ifju mechanikus, Lönhardt Miklós olvasztotta be egy vékony arany gyűrűbe. Ez a gyűrű ma is meg van lányom ujján Debrecenben.

A másik értékes kincs a bauxit. Ebből állítják elő az aluminiumot. Ez a mindennapi életben oly gyakori használatnak örvendő, könnyű, ezüstfehér fém 700—760 foknál olvad. Primitív eszközökkel, primitív módon bár, de mégis kiolvasztottam a bauxitból. El lehet gondolni, hogy mily gazdag aluminium tartalmú az a bauxit, amelyből minden elektrifikálás és a legszükségesebb felszerelés nélkül is előállítottam az aluminiumot.

Ugyancsak megtaláltam a kőolajnyomokat. A lelőhely a galiciai, máramarosi és romániai petróleumforrások egyenes vonulatában fekszik és azoknak felbuggyant összekötő láncszeme. Legalább a földrajzi elhelyezkedése erre mutat.

Mindezekből, nemkülönben az ugyancsak megtalált antracénből és az előttem is ismert kitűnő üledékes mészkőből a Magánjavak széles látókörű és igen nagyműveltségű igazgatójának, dr. Gaál Endrének mintagyüjteményt adtam át. Ő megtette a lépéseket a fent említett igen nagyértékű ásványoknak tőkeerős részvénytársaság útján való kihasználására. Alakulóban is volt a társaság román és francia érdekeltségekből száz millió alaptőkével az értékes ásványok kihasználására.

Azonban mielőtt a nagy nyilvánosságnak tudomására hozattak volna ezek a dolgok, közbejött három igen fontos esemény. Egyik: a lakosság részére megkezdődött a kisajátítás; másik: kezdetét vette az összes magánjavaknak elkobzása; három: megjelent azon román törvény, amely szerint minden földalatti kincs az államé. Mindezeknek a végrehajtásához, mintegy két év kellett. Elég idő állott tehát rendelkezésemre ahhoz, hogy az értékes ásványok feltárt lelőhelyei úgy eltüntessem, hogy azok egykönnyen fellelhetők ne legyenek. A titkokat csak én ismerem, azok velem sirba szállnak.

Ha a kapzsiság és a mohó étvágy fékezni tudta volna önmagát és nem bántja elkobzásszerűen a székelyek magánvagyonát és ha ennek a nagy vagyonnak kezelőivel a megszállók úri módon tudtak volna elbánni, földalatti kincsekben nagyobb vagyont kaphattak volna, mint a talajban és az azon lévő erdőkben.

cs. Péterffy József.

Csendesség van

Csendesség van. Ugy borus néha
Üti meg fülem egy muló hang.
Kint mélán megkondul a harang.
Ez mindenem: Vágy, Mámor, Tréfa.

Magányom félve veri lárma.
Szivem a csöndben felzakatol,
Furcsa melódiákat dalol
Bele a busult éjszakába.

Szemem már néha lepi álom...
Játszó figurák céda árnya
Firkákat játszik a szobába
Az aranyszélű mosdótálon.

Ifj. MADAY PÁL.

SHAW ÉS A VILÁGKÖRÜLI UT

A 81 éves Shaw világkörüli utat tervez. Egyik tisztelője csodálkozva mondta:

— De, mester, hiszen Ön már volt egyszer világkörüli úton!

— Igen de az első világkörüli utamat azért kellett megtennem, hogy engem lássanak, most a másodikra azért megyek, hogy én lássak.

Uj vízijármű feltalálójával. Bicikli rendszerrel megy előre.

Légi támadási gyakorlat, ahol egy család menekül a bombázott házból.

Indiai levél Dardzsilingből egy debreceni urilányhoz

Ahol a világ legzamatosabb teája terem. — A legtüneményesebb játéka az égi háborunak Dardzsilingben látható.

Közöltünk már egy érdekes levelet, amely Indiából érkezett egy debreceni urilányhoz. Az előkelő levelező portner írásaiban tényleg sok olyan esemény van, amely önként kívánkozik az ujság hasábjaira. Pár nappal az első levél után újabb közlemény érkezett. — Beszélgettünk a debreceni úri-

Anadi, a szomszéd benszülött orvos kisleányával.

fánnyal, aki ismét érdekes adatokat bocsátott rendelkezésünkre.

— Alig van hét, amikor nem kapok levelet Indiából — mondta mosolyogva az ifjú hölgy. — Amint a multkor említettem gyönyörű útleirást lehetne irni ezekből — mutatott a kis doboz tartalmára, az összekötözött levelekre. A legfelsőt kivette, belenézett, majd így szólt:

— Elmondom azt a részét, amely önöket érdekli.

Három nap előtt érkeztünk meg Dardzsilingbe — olvasta fel a levélből — s ígéretemhez képest beszámolok Magának tapasztalataimról. Szeretnék költő lenni, hogy szárnyaló szavakba foglaljam azt a szépséget, amely itt lenyügözi az ember lelkét. *A nyugati ember sehol nem érzi oly közel magát a hindu mithologiai elgondoláshoz, mint itt, ahol a Himalája fehér csúcsai, mint égig érő gyémántkövek szikráznak felé.*

Szavakkal nem is lehet elmondani, ami itt tárul az ember szeme elé. ezt látni kell.

Sziliguri állomáson szálltunk át a keskenyvágányú hegyivasútra. Szing meglepő szelid és szolgálatkész volt, felülmúlta önmagát. — Előzőleg valami megjegyzést tett az állomáson imádkozó honfitársára. Stephen leintette. Mist igyekezett az kedvébe járni. A vonaton a legjobb helyet szerezte meg számunkra. A »Darjeeling Himalayan Railway« kanyargós úton visz fel a 2000 méter magasan fekvő Dardzsilíng felé. Két oldalt tea mezők terülnek el. Minket nem érdekelnek a teaültetvények, bárha a dardzsilingi tea mondhatni a világ lezamatosabb teája. A vonat meredekebb úton halad felfelé, az éles kanyarodónál csikorognak, sirnak a kerekek s a *kép, amely egy-egy kanyargó út után elibünk tárul, feledhetetlen.* A hegyek fönséges megközelithetetlenségben emelkednek túl a dombokon.

Maga tudja jól, Mária, hogy nem először járok Dardzsilingben, de minden alkalommal fokozott hatást vált ki belőlem annak szépsége.

Iván várt reánk az állomáson, kérdezősködött Maga után, mivel egyáltalán nem éreztünk semmi fáradságot, elmentünk vacsorázni egy európai étterembe. Nagyon sok nyugati vendég időzik nyáron Dardzsilingbe, *ide menekülnek a síkság melege elől.* Az étteremben európai zenekar játszott, de én szívesebben hallgattam volna akár magyar cigánymuzsikát, akár balalajkát, mint a jazzenét.

Iván még nem készült fel az útra, így elhatároztuk, hogy néhány napot nála töltünk s még egyszer megcsodáljuk a Himalayát.

Másnap reggel Stephennel és Szinggel kisétáltunk a városba, hogy kiegészítsük egy és más szükséges dologgal útikészletünket. Meglátogattuk a piacot is. — Mondhatom, *kevés helyen találtam olyan kevert népséget, mint itt. A környék lakói között nagyon sok a mongol, mivel Dardzsiling nagyon közel fekszik Tibethez.* A vásárban és a bazárokban is igen sok tibeti dolgot árulnak. Fegyverek, tálak, rézedények, lámpák, amelyek mind, de különösen a rézcsészék

nagyon emlékeztetnek azokra, melyeket európai múzeumokban láthatunk, mint ősi hun emlékeket.

Másnap kirándultunk Dardzsilingtől 8—9 km-re fekvő dombra, ahol *valamikor nagy lámakolostor állt.* Még most is látható itt néhány láma, akik szívesen mutatják meg a kolostort és a templomot az idegeneknek. Hajdan a tibeti budhisták zarándokhelye volt Dardzsiling, a neve is tibeti volt »*Dorzse-Ling*« a tibetiek nyelvén *villám-tanyát* jelent. Találóbb elnevezést nem is adhattak volna.

Sehol a világon a villámlásnak és az égiháborúnak olyan tüneményes játékát nem láthatja az ember, mint itt az esős évszak idején.

Két esztendővel ezelőtt láttam egy ilyen zivatart. Éjszaka tört ki. Az eső zuhogott, a villámok fénye egymásba folyt s

állandóan olyan világosság volt a verandánkon, hogy az asztalon hagyott ujság betűit el tudtam olvasni.

A szakadatlan dübörgés, csattogás elkeveredett az eső zugásával. Hajnalig álltam a verandán és még akkor is hatása alatt voltam a tüneményes fényjátéknak, amikor már a villámok fénye csak távolról lobbant fel s az eső egyhangú zúgását nem harsogta túl az ég zengése.

A lámák mindent megmutattak, amit a kolostorban érdemes volt megtekinteni. Aki körülvezetett bennünket az udvaron és a templomon, ugyancsak jóltáplált alacsony emberke volt, barna csuhájából kidomborodott a pocakja. Gömbölyű arcából apró mongol szemei villantak elém. Mezitláb lépegetett mellettünk s a nyakán hosszú barna imafüzér lógott.

A zárda keleti oldalán hosszú rudakon fehér szalagok függtek s mindegyik szalagra annyiszor volt felirva az »Om Mani Padme Hum« igéje, ahányszor csak elfért. Ezek a zászlórudak a reájuk aggatott kisebb-nagyobb zászlócskákkal a szibériai népek ősi áldozó helyeit juttatta a eszembe. A Szigva mentén *egy osztják áldozó kamra közelében egymás mellé szúrt karók álltak, melyekre ruhákat aggattak fel ugyancsak a vogulok és talán az ősmagyarok is az áldozó helyek közelében levő nyirfákra színes ruhákat aggattak.*

Az éjszakát itt töltöttük s másnap jóval napfölkelte előtt átmentünk a Tigris hegyre. A Tigris hegy 400 méterrel magasabban fekszik, mint Dardzsiling. Tudtuk hol kell megállni, hogy jobban láthassuk a reggeli fényben kibontakozó Himalaya szépségét.

A Napisten lassan, méltóságteljes szépségében emelkedett fel a keleti égen. Fénye elömlött a hegyekben. Lábunk alatt mint vihartól felkorbácsolt tenger hullámai játszottak, hömpölyögtek a fellegek, s felettünk mintha az Isten zsámolya volna, sugárzott, ragyogott a hegy, amelynek ormát még nem érintette ember lába, mely fölé még a büszke keselyű sem szárnyalt. A nyugati cikk-cakkos sziklahegyek Nepál hóborította hegycsúcsai szikráztak felénk, s fent magasan egybeolvadva az éggel, büszkén nézett le ránk a hegyek királynője, a Gaurisankár. *A jégfödte csúcsok átlátszónak tetszettek s ahogy a felkelő nap a hó és jégkoronára sugározta fényét, mintha aranyba vonná a hegyeket, rózsaszinnel festette meg azok szélét.* A fény egyre jobban terjedt, aranyba vonta a hómezőket, a lábunk előtt elterülő ködfelhőt úzőbe vette, melyek mögül elibünk tárultak az erdőborított festői szépségű előhegyek.

Egy kaliforniai farm cowboya három órán keresztül lovagolta ezt a vad bikát.

A magas csúcsok 80—100 km-nyire vannak innen s mégis olyan elképzelhetetlen magasságban állanak, hogy az embernek felfele kell tekinteni, hogy meglássa a csúcsokat. *Az idegen, aki először gyönyörködik a Himalaya szépségében, azt hiszi, hogy az ég teteje felé tornyosuló szeszélyes alakú mozdulatlan felhőkkel néz farkas szemet.*

Sokáig álltunk mozdulatlanul. Magára gondoltam, Mária, eszembejutott a levele, melyben a Hortobágyon kinntöltött éjszakájukról ír. Azt mondja levelében, hogy a csillagsátor alatt a nagy sík mezőben közel érezte magát az Istenhez. Én is, ahogy itt nézem a gyémánt hegyeket, eszembe jutottak a hindu és a tibeti legendák, amelyek szerint itt van elrejtve az istenek gyémántkőből való hegye. Arra gondoltam, ha egyszer eljönne a földre az Isten, ahogy a hinduk várják Visnu eljövetelét, hogy ítéljen a rosszak felett és megjutalmazza a jókat, földreszállásának méltóbb hely nem lenne sehol, mint ezen a ragyogó, fényárban szikrázó hegytetőn.

Csitt-csatt

Irta: MÓRICZ ZSIGMOND.

(Folytatás.)

Levágta a kést, kanalat, felugrott s az egész szobát telefujta. Az asszonykának se kellett több, kacagásra fakadt, úgy, hogy hol az asztalra borult nevettében, hol az ágyra, szinte szédelgett.

Végre keservesen rendbejött az emberke, szeméből is kitörölte a könnyeket, s torkán egyet-egyet köszörülve, repedt hangon nyögte :

— Mi ? nevetsz ? kinevetsz ? az uradat kineveted? Egy paprikás halat nem tudsz megcsinálni, az urad kineveted? Ilyen teremtéssel éljek én ? Van két ökröm, szekerem, van egy új gubám, az az enyim. Azt elviszem, te meg maradj magadnak. Amit főztél, edd meg!

Kapta a gubáját a kis ágyról s kiment. A két pici kis ökrét kivezette az olból, befogta fakószekere elé és se szó se beszéd, kihajtott az udvarra csendesen, még a kaput se zárta be maga után.

Az asszonyka ott leskelődött az ablakban, de ahogy meglátta az ura mérges arcát, újra, meg újra elfogta a kacagás, ki se tudott szólni.

Ellenben a két kis ökör ment, mendegélt, végig a kis falun. Az iskola előtt letért a kóródi útra s lassacskán kiértek a máléskertig, a nagy diófáig.

— Hopp ! — rikantott az emberke, mert valami jutott az eszébe, — baj van !

Mindjárt szólította az ökreit, visszafordította. Magyarázatképen meg is mondotta nekik :

— A kemencét én csináltam, azt letöröm !

Ugy is lett. Hazaballagott a két ökörrel ; még a kapu is nyitva volt. Dühös is lett érte. Az asszony csakugyan nem tud rendet, be se teszi a kaput az ura után. Nem baj, már mindegy. Ugy se hajt be rajta. Megállott a ház előtt, leugrott a szekérről, felment az udvaron le a kertbe, lent a szilvásban volt a paticsból font sütőház, abba a kemence, ami ő csinált. Bedűtötte az oldalát, avval mint aki jól végezte dolgát, ki a szekérre ! Felült, elhajtott most már ökrösen.

Jól fenn volt a vacsoracsillag, mikor hazaért a szülei házába a két kis ökörrel.

— Hát te hogy kerülsz haza ? — támadtak rá. — Halljátok, ezt elkergette az asszony !... Mondtam én, hogy kardos kis menyecske az !... No, fiam hamar kitött a komencio !... Ez elmehetet hazulról házasodni egy hétre.

Igy lármáztak rá nevetve apja, anyja, tetvéröccsei.

Mihály izgett-mozgott, nem igen hirdette, mi volt, hogy volt. Miért kellett otthagyni az asszonyt.

— Nem férfünk össze, — dünnyögte, mikor mégis szint kellett vallani. — Nekem elég vót.

— Jól van fiam, itthon vagy. Helyed van itt ! — mondta az anyja, aki persze, mint a jó kotlós, mindig maga mellett szeretné látni gyermekeit ; úgyis eleget siratta a Mihálykáját, hogy olyan messzire vitte a sorsa ; haj bizony egy félórajárás gyalog, ökrösszekéren három óra, mert meg kell kerülni a Halvány-mocsárt.

Mihály nem merte volna elhinni magamagának se, hogy sehogy sincs ő már itthon a régi jó otthonában.

Hanem mikor kiment az ólba és bekötötte a két kis ökrét a régi helyére, azt mondta nekik, megveregetve a tomporukat :

— Nem baj, de letörtem a kemencét !

Eltelt egy nap, két nap, el egy hét. Már éppen beleszoktak, hogy jól van úgy, ahogy van, csak Mihálynak volt mindig új, meg új baja... Már olyan jól megszokta, hogy ő gazda, aki egy szép kis asszonycselédnek úgy parancsol, ahogy neki tetszik s most egyszerre visszacseppent legénysorba, az apja keze alá. Már olyan szépen rákapott volt a felesége jóízű főztjére, hisz az új asszony mindent megtett, hogy az ura szeresse az életét — s most újra itt van az anyja sovány kosztján, mert itt bizony nem sok jó falat jut egyre ! S ami a legnagyobb baj volt, újra kint kellett hálni az ólba, a szájas öccsei közt; a kemény görbe vessződikón, ahol olyan keservesen lehetett elgondolni, hogy valahol milyen szerelmesen várja őt egy puha, paplanos melegített, ágy !

Szóval szombaton hajnalban valami jutott Mihály eszébe.

— Hopp ! — kiáltott fel, — baj van !

Rögtön szólította a két kis ökröt s befogta a szekere elé a járomba. Még a gubáját is felvetette a szekérre. Restelkedett egy kicsit a jámbor állatok előtt, hogy félreértik, — más nem látta, — hát magyarázólag odavetette :

— Menjünk vissza picikém ! A kemencét meg kell csinálni, mert nem tud az asszony hétfőn kenyeret sütni...

A két ökör bizonnyal jónak látta a dolgot, mert megindult a csendesdeden a poros úton. Hát persze, hétfőn kenyérsütés, így szokott ez lenni rendes gazdasszonynál.

A kapu már nem volt nyitva, takarosan be volt az téve, még a vessző guzs is föntt volt rajta ; ez a sövénykapu zárója. Hanem az asszony meglátta az ablakon, hogy itthon a gazda. Kiszaladt, nyitotta a kaput, s az ember egy szó nélkül beállott az udvarra.

Leugrott, hátrament a kertbe, neki gyürközött sárt csinálni, napraforgókórót szabni a kemencéhez. Délre készen is lett vele. Nagyon takarosan sikerült, maga is megcsóválta rá a fejét. Még ha sokszor próbálnám, — gondolta magában, — túltennék a cigányok mesterségében.

Felballagott az udvarra a kertből.

De az ökör is az ólba, a guba is lekerült a szekérről.

Az asszony jön elibe, mintha semmi sem történt volna.

— Gyüjjön na befelé, édes uram. Kész a paprikáshal...

Az emberke megvakarta a fejét a kalap alatt s restelt szót szaporítani.

Bement, leült a lábas mellé s belekóstolt.

— Ó ! — mondta, — e mán jó ! E mán gusztusomra való. Látod hékám !

És az asszonyka csendesen, édesen mosolyogva nézte az emberét, aki jóízüen falatozott. Várta, hogy neki is hagyjon a pompás halpaprikásból. Az se baj, ha nem hágy, csak itthon rasse baj, ha nem hágy, csak itthon rasse a drága hala, egye meg.

De eszi is, nyeli, mint a gém. Mert hát hiába, mindig jó az — ami jó !

(Vége.)

Szerencse fel

Sok jártamban és keltemben hozzászoktam már ahhoz, hogy az ember azt a szépséget és gazdagságot, amivel az Isten egyes helyeket megáldott, nem használja fel a maga és embertársai javára ; s ha kihasználja is, az uzsorás módjával cselekszi azt: csak kapzsin és mohón veszi el a készet, de sem szíve, sem lelki ereje nincs e természeti szépségek fokozásához és méltó kicsiszolásához.

Annál boldogabb voltam pár nappal ezelőtt, mikor a véletlen, két jó barátom ösztönző hívása az Ózd melletti Farkaslyuk kicsi, de annál gazdagabb és szebb völgyében fekvő bányatelepére vitt. Régóta zsongták már fülembe ennek a telepnek szépségét... Jó-jó ! Gondoltam... hiszen bejártam én már az egész Felvidéket, Dunántult, s Erdélyt kivéve még Magyarország minden fürdőhelyét... Hát valami új és csodás dolgot az a Farkaslyuk sem rejtegethet már számomra! S az előítélet — mint rendesen, — most is téves volt és csalódást jelentett, ezúttal kellemes csalódást. Megkerülve Ozdon a hatalmas vasgyárat és a fogaskerekű vasuttal párhuzamos erdei úton a hegyre érve már a bányavasút vágányain találjuk magunkat, hol a szenes vagonoktól megszabaduló mozdony szomjasan issza a »víztartály« vizét... hogy aztán lekanyarodjon velünk a völgybe — a bányatelepre. A bányászotthonok pirosfedelű csinos házai mint a hegybe épített fecskefészkek mosolyognak le a szerpentin utak fölött... s bármerre fordulok, hegy és hegy... tele üde, fiatal, öt-hatéves bükk és tölgyerdőkkel... Zordon sziklaszirtek nem merednek rám — mint a Tátra vadregényes tájain... de a Mátra enyhe kékesének hasonmása mosolyog minden oldalról felém. Nagy a csend a hegyekben: Vizek vízesések nem zúgnak le... madarak nem énekelnek és sikoltanak... de él a völgy... lábaimnál erre is, arra is keskenyvágányú vasút szalagja kanyarog... rajtuk csattogva szalad s kígyózik a csillék hosszú sora, melyet kétágú villanyvillás mozdonyocskák ragadnak előre, föl, le... hova rendeltetésük parancsolja. A virágos strandfürdő szomjasan nyeli el a bányavíz megszürt patakjának rohanó árját s virágkoszorúval mosolyog a tárna örökké sötét szájára, a 3700 méterre a hegybe nyúló titokzatos út sötét kapujára. Szénhegyek... bányafák tömege... szénrostáló telep zúg, örökké perlő malma... munka és élet és nehéz munkának áldott aratása mindenfelé ! Szinte felsóhajt az ember : Bárcsak mennél több ilyen áldott, munkát s kenyeret adó völgye és helye volna e hazának !

De mindez Isten adománya... Ő adja a munkát, a kenyeret, s nehéz verejtékes és vészes munka árán kiérdemelt kenyeret. Mert a bánya nem pacsirtaszótól, de emberi sóhajoktól hangos, mert a tárna nem a ragyogó nap fényében, az örök titokzatos sötétségben fürdik, mert itt nem nóta mellett suhint a kasza kalásztengerben, de az életért felcsukló sóhajok közt csattog a kalapács a föld mélyében és vért és könnyet ivó rétegeiben... Nem csoda hát, hogy a mélybe sietö s egymást nyolcóránként felváltó bányászok a nagy gyülekező teremben a leszállás előtt leborulnak egy fájó imádság elmondására és az isteni szeretet buzgó könyörgésére. Fekete bocskoruk vagy csizmájuk a föld sarával összecsókolódzott, tépett gunyájuk szegénységében leborul a lélek... áldást kérni, kegyelmet esdeni a test mindennapi igényeiért a kenyérért ! Itt megtorpan az ember a természet titkos kamrájának kapujában, s a csendes imádság Amenjeként felhangzik a bányászsóhaj : Jó szerencsét ! Kigyulnak a bányászlámpák kicsi lángjai, hogy a lélek tiszta tüzének fényével párosulva bevilágítsák a nagy s nehéz szemtödö alatti utat... Nehéz sors bányásznak lenni ! A »Fekete gyémánt« hazájában korán vénül a test és hamar ráncok és redők borítják Isten földi képmását. De vannak szerető szívek... vannak gyógyító, enyhítő kezek ! S ezek benépesítik a völgyet egy-egy csodálatos »Munkásotthonnal« — hol a jóság kiegyenlíti a nehéz küzdelmet s békés, virágos otthonban potom áron ad fehér ágyat, meleg ételt, fényt és kultúrát a mindennapi kenyér fáradt munkásának. Strand, mozi, sporttelep, s minden — amit a kultúra adhat, feltalálható itt tökéletes szépségben, tisztaságban ingyen! A telep gondnoka — talán nem venné jó néven, ha megnevezném — szinte polgármestere e kis hazának... míg egyfelől a földalatti tárnák térképeit rajzolgatja, a másik kezével a pihenés és nyugalom óráinak békés örömeit ágyazza és a lelkek boldog álmainak bölcsőit ringatja! Áldás legyen a munkáján..., mint megérdemli... s necsak bányavidékek és idegen országok mérnökei keressék fel, hogy tanuljanak tőle, de a föld más fajta munkásainak vezetői is nézzék meg, hogy épít paradicsomot a pokol fölött!

S míg idegen gazdag országok kirándulói bámulva nézik és hallgatják, mit teremt a magyar szív — ha politikamentesen csak egy cél lebeg előtte — boldogítani alárendeltjeit, az itthon vezérkedők is politizáljanak kevesebbet, hogy több idejük legyen az áldott munkára, — mint Farkaslyukon e kicsi kis völgyben nagy példával igazolja és bizonyítja ezt egy ember, — ki a természet szépségeit gazdagabbá teszi lelki szépségeinek erejével és akarásával.

Bot Andor.

Beszélgetés a csillagokkal

Álmodozó vagyok és bámulok a
csillagokra
Fölbámulok a tündöklő tejutra
A nagy mindenség rámmered
Ó csillagok, ti szép szemek!
Ó csillagok, ti égi lámpák,
Szép csillagok, ti égi hárfák!
Egy dal zendült szívembe meg
S mint lótusz lágy vizek felett,
Ugy himbálódzik, ugy remeg...

Dalt tanulok az éjszakától,
Minden este, hogy fölvilágol
A hold, e szelid fényű lámpa,
Mikor a csend ráhullt a tájra.
Csend, mely szivemet ejti meg,
Csend, mely puha, élő, meleg.
Az esti szél szivembe hárfáz
Ó éjszaka, szent székesegyház!

Ó csillagok, ti szép szemek,
Ti égi, bűvös ékszerek!
Szivemre hitet hintsetek.
Mondjátok, ha van lelketek
Anyám szeme is köztetek van?...
Keresem roppant távolokban
Forrón kutatom minden este
Elnézek hosszan, messze... messze...
Az ablakom s lelkem kitárom
Szólj éjszaka, én jóbarátom.

Mindenben látom Isten arcát
S lelkemben kétség vívja harcát
Megértem én az éj dalát?...
Mely zengőn-zengi a végtelenség
himnuszát.

TARR MARGIT.

Az életuntság okai és gyógyszerei

Miért vagyunk boldogtalanok — hogyan lehetünk boldogok? A vallásos hit és a lelki boldogság.

Irta: NÁNÁSSY LÁSZLÓ

— A tapasztalat azt mutatja, hogy az emberi élet a megpróbáltatások sorozata: *a testi s lelki szenvedés az emberiség örök törvénye.* Előbb vagy utóbb mindenkit utolér e törvény; aki teheti gátakat épít ellene óvatosságból, bölcselkedésből, orvosságokból, pénzből: e bizonytalan gátak azonban igen hamar elsodródnak s áttör a szenvedés folyama — a könnyek. Mióta ember van a földön — zúgva, rohamon zajlik a szenvedés könnyes áramlása, körülfogja a földet s elvész az emberi lelkek mélységeibe. Midőn pedig a szenvedés folyama elől menekülni akarunk, hiába fordulunk a tudományokhoz, hiába akarjuk, hiába akarjuk a művészet varázsával vértezni magunkat, hiába menekülünk a költészet napsugaras berkeibe, —

a szenvedések mindenhol reánk törnek, mindig utolérnek minket!

A modern technikai kultúra nem tudja az egyént a különféle megpróbáltatásoktól megvédeni, semmiképpen sem tudja felvértezni a testi-lelki szenvedések ellen. Minden ember számára eljön egy válságos nap, amikor önmagára hagyatva ráeszmél, hogy ezen sebtől vérzik a lelke: akiket szívből szeretett, — azokat elragadta *a halál*, ami után vágyódott — megtagadta *a sors*, ami vagyona, anyagi értéke volt, felemésztette *a létért való küzdelem*. Akikben odaadással bízott, — azokban *csalódott*, barátai *nem értették meg*, a rokonok a maguk bajaival vannak elfoglalva, a családi tűzhelyén talán kialudt a boldogság tüze, elillant a szeretet melege. Gyermekei tőle várnak mindent — s nincs mit adjon nekik. Tervei, reményei mielőtt életrefakadhattak volna, — elfogytak, elpusztultak!

E magárahagyottság szörnyű perceiben kétségbeesetten segítségért körülnézünk — s megdöbbenve ébredünk a szörnyű valóság tudatára: rá kell jönnünk, hogy társadalmi életünkben *egyik ember a másik farkasa*, egyik esemény öli a jobbik lehetőségét, egyik izgató, megoldhatatlan, nehéz életkérdés életrekelti a másikat.

A szenvedés nehéz óráiban észrevesszük, hogy embertársainknál majdnem mindent az érdek mozgat:

világossá lesz előttünk a rideg valóság, hogy a szeretet köntösében igen sokszor a *gyűlölet* hinti el termékeny magjait. Ha pedig saját jövőnkről gondolkozunk, talán csak a teljes kilátástalanság, reménytelenség sötét fellegei nehézkednek reánk, ilyenkor kitör a lelkünkből a teljes kétségbeesés zokogása, s nincs senki, aki legalább meghallgatná keserveinket. Nincs senki, aki megértő szeretettel letörölné könnyeinket s szívünkbe csöpögtetné a vigasz, a remény üdítő balzsamcseppjeit.

Multunkban nincs semmi öröm, jelenünk a szenvedés, a megpróbáltatás kálváriája, előttünk végcélként egy megásott sírgödör tátong s utána — nagy üresség, semmiség...!

Ez a legtöbb ember boldogtalanságának, életuntságának lelki előzménye!

Igen sok művelt ember, midőn elveszítette lelki békéjét, egyensúlyát, magafelé vigyorogni látja a csalfa kábítószerek tömegét. — Az alkohol, a kicsapongások lesznek *barátai*, később a brom, a veronál, a luminál lesznek *csillapítószerei*, a morfium, a kokain lesznek *vigasztalói*, lóverseny, kártya, a különféle szerencsejátékok lesznek kecsegtető *reményei*. De egy napon ezek a »*barátok*« is cserbenhagyják: elfogja az undor, rávirrad a kétségbeejtő kijózanodás, megveti, megutálja önmagát, mindenéből kifosztva, mindenkitől elhagyatva a teljes reménytelenség útvesztőjében az életét tartja a legkínzóbb tehernek. A halál, a vélt teljes megsemmisülés, a legnagyobb érték, leghőbb vágy az önmagába zuhant ember előtt. Az ilyen ember már nem tud célt látni életében, az elkeseredés teljesen az életuntság sötét vermébe taszítja: lelke egyensúlyát teljesen elveszti. Nincs otthona, nincs békéje, nincs célja, nincs reménye, nincs éjjele, nincs nappala: akárhová megy, mindenhová magával viszi kétségbeejtő gondjait, nincs vígasztalója, nincs gyámolítója. Az ilyen egyén a halál jegyese, kinél bármely csekély, jelentéktelennek látszó ok hatására a méregpohár, a folyók halálos mélysége, az emeletről leugrás, az önlövés, az akasztás, a szívenszúrás lesz a szörnyű problémák végső megoldása.

Az ily szerencsétlen leki egyensúlyát elveszített ember átéli, amit nagy költőnk — *Tóth Kálmán* így fejez ki:

»Nem az a halál, ahogy itt nevezik,
Ha koporsónknak a födelét szegzik
Nem az a halál, amit a léha hisz,
Midőn a gyászszekér a temetőbe visz;
És az sem halál, midőn már más sirat:
Öröm vagy fájdalom, bú vagy érdek miatt.
Ah az! az a halál: midőn még itt vagyunk:
De halva és magunk siratjuk — önmagunk.

Ha visszagondolok azon sok-sok életunt egyénre, akikkel találkoztam, — akik valamennyien elvesztették lelki békéjüket, lelki egyensúlyukat, életcéljukat — akkor határozottan le kell szögeznem azon biztos meggyőződésemet, hogy *a boldogtalanságnak, az életuntságnak teljesen bizonyosan előidéző oka: a vallásosság hiánya, az Istennel való élő, eleven összeköttetés, kapcsolat részleges, vagy teljes hiánya!* Az ilyen ember az élet megpróbáltatásaiban teljesen *egyedül van — s ez a kinzó egyedüllét taszítja az életuntság, a boldogtalanság halálos örvényébe.*

Meg kell állapítanunk, hogy az igazi vallásosság fogalma alatt csakis az Istennel való élő, eleven kapcsolatot, összeköttetést érthetjük. Ahogy a latin nyelv klasszikus tömörséggel fejezi ki a vallásosság mibenlétét: *religiositas — kapcsolat.* Az az igaz vallásosság, amikor biztosan tudjuk, amikor értjük, amikor vérünkben van, hogy *Isten* végtelen szentség, bölcsesség, igazság, szeretet, hogy Ő a mi gondviselőnk. Aki szeretettel, bölcsességgel s igazsággal irányítja egyéni életünk változatos útjait s nekünk olyan módon kell Vele állandó s megszakítás nélküli kapcsolatban lennünk, hogy

minden elhatározásainkban, terveinkben, céljainkban, cselekedeteinkben a legfőbb indítóokunk iránytűje az Isten felé mutasson! Ez az igazi vallásosság — ez az igazi erkölcsi alap!

Az igazi vallásos ember lelke csendjében megérti egyéni sorsa nagy talányainak teljes, kielégítő, végleges megoldását: nem ez a lehetőségekben szűkreszabott, rövid, kicsinyes földi élet — a temető sírhantja — az életünk célja. Nem ez a por, nem ez a sár, nem ez a göröngy a végcél, nem a foglalkozásunk, nem az étel-ital, a szórakozások, a pénz, a vagyon a lét harcainak értelme és bére. Az élő hit ragyogásában megértjük, belátjuk, hogy nem kegyetlenség az élet, nem céltalan a földi vándorlás. Nem a *véletlen* állított minket e siralomvölgybe, nem a fátum, a sors vak szeszélye intézi földi sorsunkat a legfelsőbb fórumon!

Az élő eleven hit ragyogó fényözöne beláttatja velünk, hogy egyéniségünkben, jellemünkben még igen sok igaztalanság, izzó gyűlölet, irigység, szeretetlenség tombol, sok megnemértés, durvaság tanyázik s addig míg mindezt ki nem irtjuk magunkból, — sírnunk, vergődnünk kell, mert szemeink nem látják az élet célját s értelmét s elménk nem látja be, hogy szenvedéseinknek, vergődéseinknek, gyötrődéseinknek, sikertelenségeinknek mi magunk vagyunk az előidéző okai. Ha én mindezt átélem, akkor minden erőmmel arra törekszem, hogy lelkemből kiirtsak *mindent*, ami az Istentől elválaszt engem: így fejlődik ki közöttem — és az Isten között az igazi kapcsolat, a benső vallásosság. Nem számítok elismerésre, hálára az emberek részéről, nem fogok megbántódni, nem fogok csalódni, meg leszek győződve, hogy pályámon, életutamon mindig a jó Isten szerető gondviselésének bölcsessége fog visszaverődni — még akkor is, ha életutam a megpróbáltatások, a szenvedések, a mellőzések, vagy talán a gyász, az anyagi nélkülözések kietlen sivatagán vezet keresztül!

Így senki ,semmiféle nehéz, aggasztó, válságos körülmények között nem lehet önmagába zuhant, boldogtalan, életunt ember:

az élő, eleven hit biztosan irányító fénye mellett mindenki összeszedett, harmónikus, békés, kiegyensúlyozott, boldog lélekkel tudja járni az emberi élet változatos útjait!

SAKK

1. SZÁMU SAKKFELADVÁNY

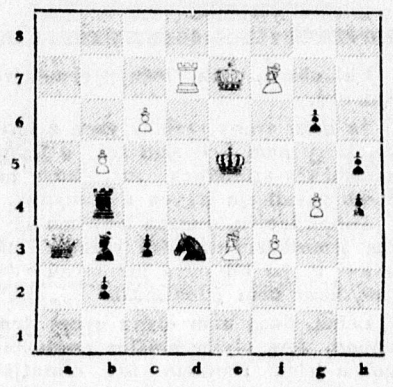

Világos indul és 2 lépésben mattot ad!

Világos: Ke7, Va3, Bd7, Ff7 és e3, gy: b5, c6, f3 és g4. (9.)

Sötét: Ke5, Bb4, Fb3, Hd3, gy: b2, c3, b5 és h4. (9.)

ELFOGADOTT VEZÉRCSEL

Világos: dr. Dychoff (München). Sötét: dr. Adam (Bingen). Játszották az I. F. S. B. levelezési versenyén.

1. d4, d5. 2. c4, dxc4. 3. Hf3, Hf6. 4. e3, c5. 5. Fxc4, e6. 6. 0—0, e6. 7. Ve2, b5. 8. Fd3, Fb7(!). (Jobb mint 8.... Hc6, amire 9. Bd1, c4. 10. Fc2, Hb4. 11. Hc3(!), Hxc2. 12. Vxc2, Fb7. 13. d5! exd5. 14. e4, Fe7. 15. e5! döntő előnyt jelent világosnak dr. Euwe, Grünfeld Zandvoort 1936.) 9. a4, c4? (b4!). 10. Fc2, Fb4. 11. axb5, axb5. 12. Bxa8, Fxa8. 13. b3!, Vd5. 14. bxc4, bxc4. 15. Fa3, Hba6. (15.... Fxa3? 16. Hxa3, c3. 17. Hb5, 0—0. 18. Ba1, Bc8. 19. c4, Hxc4. 20. Fxe4!, Vxe4. 21. Hd6†!) 16. Fxb4, Hxb4. 17. Hc3, Va5. 18. Fa4†, Ke7. 19. Vxc4, Hfe4. 20. Hexe4, Fxe4. 21. Fb5!!, Fxf3. 22. Vc5†!! és sötét feladta, mert 2.... Kf6. 23. Ve5†, Ke7. (Kg6. 24. Fd3†, vezért veszít.) 24. Vg5† után három problémaszerű matt következik:

A) 24.... Kd6. 25. Vc5††.

B) 24.... Kf8. 25. Vc5†, Kg8. 26. Ve8† és matt a kör lépésben.

C) 24.... f6. 25. Vxg7†, Kd6. 26. Vd7††. Csinos játszma.

Ambrus Sándor.

TUDNIVALÓK! A megfejtéseket kérjük minden pénteken este 6 óráig szerkesztőségünk címére (borítékban, vidékiek levelezőlapon, a címoldalon „SAKK" jelzéssel ellátva) elküldeni. Világos első lépésének, az úgynevezett „kulcslépés" közlése elegendő. Azok között, akik a kulcslépést helyesen találták meg, hetenként 3 szépirodalmi könyvet sorsolunk ki. Kérjük azokat a sakkozókat, akik feladványok készítésével foglalkoznak, szíveskedjenek rovatunk részére eredeti 2 lépéses feladványokat küldeni. **Szelvényt mellékeljen!**

1. SZÁMU SAKKSZELVÉNY

Név: .....

Pontos cím: .....

Kulcslépés: .....

Az én szobám

Uccára néző ablakszemén,
Pirospántlikás csipkefüggöny.
Mögötte mosolygó tarka virágok,
Mesebeli álmok.

Kiszolgált falai fehérre festve,
Akadozva ketyeg a kakukos óra.
Szűcstt keretből egy ezüsthajú néni,
Szőke fiát nézi.

Fáradtan görnyedő gerendán,
Békésen imbolyog a pislákoló lámpa.
Sápadt apró fénye csupa jóság,
Alvó Tündérország.

Fehérterítős kopott asztalon,
A szoba féltett kincse a szent Biblia.
Feketecsattos ezer titkot őrző,
Könnyeket temető.

Egyedül vagyok... megelégedett,
Meghitten ölel át az öreg szoba.
Csak valami hiányzik, valami már,
Egy vidám szempár.

NAGY SÁNDOR.

Egymillió font értékű papirdarab.

Az Angol Bank egymillió font értékű papirdarabot őriz. Ennek a papirosnak különös története van. Az Angol Banknak joga van bármilyen nagy értékű bankjegy kiadására. Nincsen meghatározott összeghez kötve. Így aztán olyan bankjegy is van a bank levéltárában, amely 555 fontról szól és amely a maga nemében egyedülálló. 1699 október 19-én bocsátották ki. Ma már nem tudják, hogy miért bocsátották ki. A legkisebb bankjegy, amelyet valaha kibocsátottak, 1 pennyről szól. Ez 1860-ból ered. Ennek célja ugyancsak ismeretlen. A legnagyobb értékű bankjegy 1,000.000 font sterlingről szól. Ma még csak négy darab van belőle: az egyik a bank levéltárában fekszik, a másik a Rotschild-család tulajdona, a harmadik a Messers Couits bankház, a negyedik pedig a költő bankár Rogers Samuel örököseinek birtokában van.

ASSZONYOK DEBRECZENJE

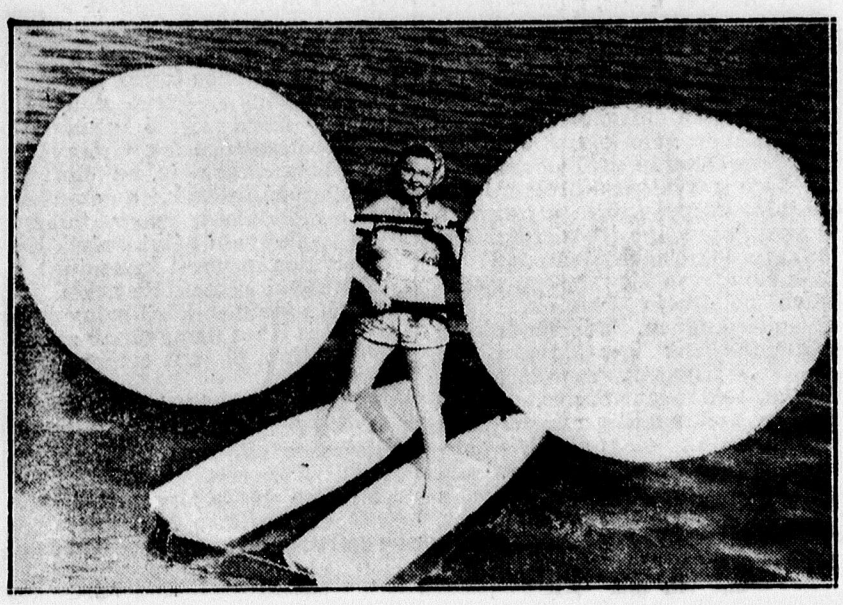

A legujabb vizisport, amelyet, mint a vitorlás hajókat, szél hajt. A sportot üző mindegyik lábán egy egymással összekapcsolt csónakcipő van, kezében pedig dobra kifeszített két vászonkorongot tart, a szél ebbe kapaszkodik és tolja előre, a kormányzás is ezzel történik.

Érdekes család, ahol 10 év alatt öt esetben mindig ikrek születtek.

Nem,

Asszonyom, a szerelem nem bűn. Sőt sokkal, de sokkal szentebb dolog, mint azt ma nagyon sokan hiszik és tartják.

Mert szent, kimondhatatlanul szent dolog.

Azoknak, akik ezért élnek és nem azoknak, akik ezzel visszaélnek.

A legtöbb ember azonban visszaél ezzel a mélységes érzéssel.

Úgy él, mintha cél volna és nem eszköz arra, hogy szebb legyen az élet.

Itt aztán igen, igen súlyos bajok vannak, sőt megbocsáthatatlan vétkek, melyeket mielőbb ki kell gyökeresen irtani.

Különösen a fiatal életeknél.

Mert itt is súlyos elferdülések és kilengések vannak akkor, mikor az elvakító érzelmek miatt sokan úgy szeretnék feltüntetni a dolgot, hogy a szerelem érdekében történik minden.

Kiszámithatatlan bajok származnak ebből a hiedelemből és akkor már késő van arra gondolni, hogy merre is vezet a kivezető ösvény.

Ilyen esetben már baj a szerelem, asszonyom.

Különösen, ha leánygyermekéről van szó.

Az igazi arany szabály ezen a téren az, hogy nem kell siettetni a leánygyermekes szülőknek azt, hogy mielőbb gavallérja legyen a leánynak.

Annak idején, a maga idejében úgyis fog jelentkezni az, akit várnak még akkor is, ha látszatra ma olyan világ van, hogy nem jelentkezik.

Lehet, hogy nem olyan gyors tempóban, nem olyan halálos pontossággal, a jelek azonban azt mutatják, hogy ma is házasodnak, ma is születnek.

Semmi ok nincs tehát a siettetésre. És hagyják meg a gyermeket bizonyos ideig a gyermekkorban.

Amugy is eljön az a felnőtti idő, talán gyorsabban, mint hiszik.

Legalább legyen később valami szép, amire szivesen emlékszik vissza az ember.

Mert a szerelem nem bűn, Asszonyom, a maga idején erény, ha tisztességgel élnek vele és nem visszaélésekre, ürügyekre és látszólagos sikerekre használják fel.

sz. r. i.

Mit készitsünk weekendre ?

Legutóbbi cikkünkben a weeckendház konyhájáról szólottunk általánosságban. Lássuk most, hogyan gondoskodik a háziasszony üdülésre szánt egy két napjának tehermentesítéséről.

Számos olyan ételféle van, ami másnapig, sőt harmadnapig kifogástalanul eláll, tehát odahaza indulás előtt elkészíthető, úgy hogy a weeckend alatt már csak ezeknek a fogásoknak kiegészítéséről kell gondoskodni.

Húsfélék közül leginkább ajánlható a marha és sertés fehér pecsenyéje, borjúdió, idei szárnyas. Ezeket egyben sütve kifagyasztjuk, majd indulás előtt közvetlenül — nagyobb csontokat eltávolítva — vékonyan felszeleteljük s szorosan egymásra rakva zsírhatlan papirosba csomagoljuk. Májpástétom is eláll pár napig, alaposan kigőzölve, majd kifagyasztva. Húsfélét és vajat legcélszerűbb e célra készült üvegbetétes aluminiumdobozokban szállítani.

Hideg sültjeink mellé salátáról is még odahaza gondoskodhatunk. Forró időben ez az üdítő körítés szinte nélkülözhetetlen. Felhasználhatunk idény szerint uborkát, paprikát, paradicsomot, csikokra vágott fejessalátát, melyeket ízlés szerint elkészítünk s patentzáras üvegekbe töltve szállítjuk. Egy-két napig a majonézes öntettel készített saláták is elállnak, ha a szállítás percéig jégszekrényben állnak. Odakünn aztán ezeket a patentüvegekbe töltött salátaféléket gyakran válogatott frissvizes medencében behütjük.

Tojást csakis keményre főzve ajánlatos szállítani, nyers állapotban helyben szerezzük be.

Zárt szendvicsszerű kenyereket inkább csak félnapos kirándulásokra vigyünk. Hűvösebb időben következő töltelék ajánlható: 5 deka szalámit, 5 deka magyar sonkát, 5 deka ementáli sajtot ledarálunk és 5 deka vajjal simára keverjük. Tehetünk még bele 2 darab szitán áttört keménytojást s apróra vágott ecetesuborkát.

Tésztaféléket nyáron legolcsóbb és legegészségesebb friss idénygyümölcsel pótolni. Amennyiben ragaszkodunk a sülttésztaféléhez, elkészítjük azokat még odahaza, akár napokra előre. E célra alkalmasak például különféle porhanyós tészták, mézes, diós, mogyorós csókok, homoktorta, pozsonyi kifli stb. Semmi esetre se szállítsunk vajaskrémes vagy éppen habos süteményeket, amelyek forró időben rövidesen megolvad, ragacsos, csöppet sem étvágygerjesztő tömeggé válna.

Tehermentesítés szempontjából fontos szerepük van végül a megbizható üzletben beszerzett konzerveknek. Felmelegítésük úgy történik, hogy a dobozokat kinyitás előtt 10 percig forró vízbe tesszük. Ha saját edényeinkben melegítjük, úgy a hevítés fedő glatt történik, hogy a konzerv leve el ne párologjon.

—o—

Heti étlap

Vasárnap. Délben: hideg szederleves,(1) sült csirke burgonyával és zellersalátával, Meinl-féle szemelt Rizling, káposztás-rétes, Meinl-fekete. Este: hideg sült salátával, Meinl-féle vegyes befőtt.

Hétfő. Délben: húsleves finom metélttel, főtt marhahús tejfeles tormamártással és hideg körítésekkel, szilvásgombós,(2) Meinl-fekete. Este: Meinl-féle kakaó habbal, kalács, vaj, dinnye.

Kedd. Délben: parajleves, rakott burgonya, őszibarack, Meinl-fekete. Este: kaszinó tojás,(3) csőtengeri.

Szerda. Délben: paradicsomleves, rostonsült sertéskaraj, finom főzelékkel, debrői hárslevelű, tejfeles kocka. Este: vese-velővel, risi-bisi, gyümölcs.

Csütörtök. Délben: burgonyaleves, darált hús tökkáposztával, mogyorópudding,(4) Meinl-fekete. Este: aludttej, vajaskenyér, csőtengeri.

Péntek. Délben: tejfeles kaporleves, fecskefészek paradicsommártással,(5) gyümölcs, Meinl-fekete.

Szombat. Délben: zöldségleves, bécsi szelet burgonyapürével, dinnye, Meinl fekete. Este: orosz hússaláta,(6) derby sajt.

(1) **Hideg szederleves.** Besamelt készítünk 5 dkg Epocából, 5 dkg lisztből és tejjel felereszt jük. A megmosott szeder felét nyersen a levesestálba teszszük, a másik felét cukorral megfőzzük. Még melegen összekeverjük a besamellel és ráöntjük a levesestálban levő szederre. Hidegen tálaljuk. (Behütve kitünő.)

(2) **Szilvásgombóc.** Egy kiló főtt reszelt burgonyából készítünk 30 dkg liszttel, egy kanál zsírral és csipet sóval és kevés cukorral gombóctésztát, félcentiméter vastagra kinyujtjuk, négyszegletes darabokra vágjuk, minden darab közepére helyezünk egy szem kimagozott szilvát és 1 kockacukrot. A tésztát minden oldalról ráhajtjuk és gombócot formálunk belőle. Zsirban kisütjük és meghintjük fahéjas cukorral vagy kifőzzük a gombócokat és zsírban megpirított zsemlyemorzsában forgatjuk meg.

(3) **Kaszinó tojás.** Apró kockára vágott sárgarépát és burgonyát puhára főzünk, lecsurgatjuk és salátalében állani hagyjuk egy pár órát. Az évadnak megfelelően keverhetünk hozzá lencsét, almát, céklát, ecetes vagy kovászos uborkát is. Majonézzel elkeverve. Erre a francia salátára rakjuk a hideg töltött keménytojásokat. Feldiszitjük zöld salátával, citromkarikával, retekkel, keménytojás-szeletekkel, szardellagyürükkel tetszés szerint.

(4) **Mogyoró-pudding.** 15 dkg ledörzsölt, darált mogyorót ugyanannyi porcukrot, 1 evőkanál lisztet és 1 kanál vaniliaport jól elkeverünk 8 tojássárgájával. Hozzáadjuk a 8 tojás habját és egy féldecitrom reszelt héját. Kikent morzsával meghintett formában 1 óráig gőzben főzzük.

(5) **Fecskefészek paradicsommártással.** Annyi másnapos zsemlyét veszünk, ahány személyre számitunk és harántt ketté vágjuk. Kivesszük a belét és a héját gyorsan megmártjuk borban, hogy el ne lágyuljon, de mégsem legyen kérges. Annyi zsemlyénk van, annyi tojásból félkemény rántottát készitünk és megtöltjük vele a fél zsemlyéket, melyeket gyengén kikentünk mustárral és meghintettünk belül reszelt sajttal. A nyilásokat zsemlyebéllel elzárjuk, hogy a töltelék benne maradjon és felvert tojásban és morzsában meghengergetve zsírban kisütjük. Paradicsommártással adjuk fel melegen.

(6) **Orosz hússaláta.** A sült vagy főtt húst (maradék is lehet) metélt formára elvagdaljuk, kissé fűszerezzük és sürü majonézzel elkeverjük. Felpuposzzuk tálra és zöldpetrezselyemmel megszórjuk, majonézzel leöntjük és keménytojás és citromkarikákkal diszitjük.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Magyar könyvet

olvass mindenek előtt. Magyart, az igazi szép magyar könyv legyen a legjobb barátod.

Látod, minden nemzet büszke az irodalmára, művészetére.

Olyan büszkék ezek a nemzetek, hogy addig, míg a saját irodalmukat meg nem ismerik, addig semmiféle könyvet kézbe se veszek.

Mert tudják, hogy mivel tartoznak a nemzeti érzelmüknek.

Így fordulhat aztán elő az a nem mindennapi csoda, hogy alig egykét milliós kis népek százezres példányszámban megjelenő könyvekkel dicsekedhetnek. Mert mindenki olvas, de elsősorban nemzeti irodalmuk javát olvassák.

Csak akkor fognak idegen könyv olvasásába is, mikor már nem találnak otthon olvasnivalót.

Ezzel szemben sajnálatosan azt kell látnunk, hogy minálunk minden idegenből leforrdított könyvnek sikere van, jóformán csak azért, mert idegen.

Ahitattal olvassuk.

Esztelen büszkeséggel dicsekszünk azzal, hogy idegen könyvet elolvasunk minél többet.

Holott a jó magyar könyvek minden tekintetben versenyeznek ezekkel a behozott könyvekkel.

Sőt, nekünk még szebbek, jobbak is a mi könyveink.

Mert miénk minden betűje.

Minden szava.

Nagyon büszkén kellene a kezünkbe venni minden jó magyar könyvet mint a teremtő magyar gondolat tárházát.

Ezzel szemben bizony csak azt valljuk meg, hogy azon kapkodunk, ami nem a miénk. Amit más teremtett, ma idegenség a divat és a magyar betűk, a nagy magyar szavak mostoha gyrmekként márják a sorsuk jobbrafordulását.

Egyszer azonban meg kell kezdeni a munkát ezen a téren is.

El kell kezdeni a magyar könyvek megszerzését és megbecsülését.

Erre kiválóan alkalmas a vakáció. Forgasd, olvasd, szeresd a magyar könyvet, mint lelked jobbik felét.

Ezt kívánja a nemzeti becsület, ezt diktálja a magyar szív. Büszkén vállald, hogy előharcosa vagy ennek a gondolatnak.

Állj ki bátran és mondd meg mindenütt, hogy addig, míg jó magyar könyvet találsz, idegent nem veszel a kezedbe.

Árva gyermek

Árva gyermek sir a temetőben,
Hogyne sirna, hisz' édesanyja nincsen.
Egy hete temették el a sirhantok alá
S úgy maradt itt szegény, mint egy
árva madár.

A szobája hideg, majd hogy megfagy
benne,
Senki nem gondol az árva gyerekre.
Ruhácskája rongyos, sápadt arcocskája...
Enyhülést keres a halál birodalmában.

De nemsokára alkonyul
Kicsiny szive összeszorul.
Hazafelé veszi útját
Hol várja már a hideg ház.
Reszketve dül az ágyára
Kezeit összekulcsolva
Imát rebdes kicsiny ajka
S így szenderül álomba.

Oláh Zsigmond.

A szófogadatlan virágtündérke

Irta: Takács Ilona.

Szép estike virágok nyiltak a virágos kertben a kerítés hűvösében. Mikor este kinyitották szirmaikat, mintha száz meg száz piroslángú, sárgalángú kis mécses lobogott volna a haragoszöld levelek között.

Az estike virágaiban, mint minden más virágban tündérek laktak. Pirosruhás, sárgaruhás kis estikevirágtündérkék.

Napközben aludtak virágsziromszobácskáikban és csak akkor keltek fel, mikor már a virágos kertre ráborult a csillagfényes este és az estikék ezernyi égőszirmú virágocskái kinyilottak. Ilyenkor kiröppentek a virágokból és vidáman játszadoztak, mulattak reggelig. A tücskök nekik hurzták a legszebb nótákat, az éjjeli lepkék nekik mutatták be legszebb táncaikat, a békák nagyszerű koncerteket rendeztek tiszteletükre, a tündérkék pedig szép tündértáncaikkal igyekeztek szórakoztatni jó pajtásaikat. Ilyen vígan éltek a virágtündérkék egész nyáron át. Nyárvégen aztán Nyárkirálynő hazavitte őket aranyos kocsiján Tündérországba.

Volt közöttük egy kis pajkos, szófogadatlan tündérke, aki sohasem szeretett aludni menni. A hajnali szellő mindig intette, tündérke lefeküdni, mert elkésel, egyszer megjárod. Ugy is lett. Egy reggel addig bujócskázott egy tarkaszárnyú pávaszem pillangóval, hogy az összes estikevirágok becsukódtak és ő kint maradt a napsütésben. Ijedten röpködött most már a becsukódott virágok között, de egy nyilott ki, hogy befogadja a kis rendetlent.

A kertben most méhecskék, darazsak, nappali pillangók röpködtek. Estike tündért pillangónak nézték és hívták játszani, de őtet vakította a szokatlan napfény és csak ügyetlenül bukdácsolt a virágok között. A pillangók kinevették és faképnél hagyták.

A nappal nyiló virágok tündérkéi aranynapsugárkocsikon kocsikáztak szédítő sebességgel a szikrázó levegőben. Gyere testvérke kocsikázni, hívták Estike tündért. Jaj, nem merek, félek, hogy leesek, szepegett ő félénken. No ki is nevették a gyávaságáért. Egy kis pufók violavirágtündérke úgy kacagott, hogy kiesett a napsugárkocsiból. Most már ő rajta kacagott az egész virágoskert. Kacagtak a virágok, a fák, a bokrok, a madarak. Egy kis fecskefióka még a legyecskét is kiejtette a szájából úgy nevetett. Még a hangyák is kacagva cipelték fehér tojásaikat. A nap is kacagva sütött le a virágos kertre. Nyárkirálynő aranyos palástjában csilingelő kacagással suhant át a virágos kerten. Csak Estiketündér nem kacagott.

Hát te miért nem alszol Estiketündér, mit keresel itt fényes nappal, kérdezte tőle egy tücsök.

Estiketündér sirvafakdt a résztvevő hangra és elmesélte a tücsöknek baleesetét.

Óh, óh, szegényke, sajnálkozott a tücsök. No, várj csak, mindjárt haza viszlek én, nálunk jó hűvös van, csak előbb hurt veszek a hegedűmre, elszakadt az éjjel, mikor nektek muzsikáltam. És elballagott öles léptekkel.

Jó szive volt a tücsöknek, csak az volt a baj, hogy nagyon feledékeny volt. Mire megvette a hurt a huros boltban, régen elfelejtkezett Eestiketündérről és egy százszorszéptündérkének huzta a szebbnél szebb nótákat. Szegény Estiketündér hiába várt reá. A forró napsütés egyre jobban bágyasztotta gyenge kis lényét.

Egy szitakötő megsajnálta, kézenfogta és hazavitte az édesanyjához. Szitakötőék a kert alatt folydogáló patak partján laktak. Szitakötő néni éppen szitákat kötött és nem jó szemmel nézte a kis jövevényt.

Tudsz-e szitát kötni, kérdezte tőle harciasan.

Nem tudok, szepegte Estiketündér félénken.

No, ha nem tudsz, akkor fel is út, le is út, mondotta Szitakötő néni barátságtalanul. En nem érek rá vendéget fogadni, mert holnapra száz szitát kell szállítanom Szú szomszédéknak és szemével a szomszédos korhadt fűzfa felé intett.

Szegény Estiketündér azt sem tudta, hogy került ki ebből a barátságtalan hajlékból. Le ült egy nefelejcsbokor tövébe és keserves zokogásra fakadt. A pici Nefelejcstündérkék sajnálkozva vigasztalták és biztatták, hogy foglalja el az ő ágyacskájukat. Ezen már könnyei között is mosolygott Estiketündér, amint a parányi virágkelyhekre nézett.

A kis Nefelejcstündérkék maguk is belátták, hogy csacsiságot mondtak. Összedugták fejecskéjüket és tanakodni kezdtek, aztán futottak a Harangvirágtündérhez. Megkérték szépen a Harangvirágtündért, hogy engedje át lakását nappalra a kis Estiketündérnek, mert meghal a forró napsütéstől.

Harangvirágtündérke szivesen beleegyezett kérésükbe, az ő hűs ágyacskájában pihente ki nappali kalandja fáradságait a kis szófogadatlan Estiketündér, este aztán visszament testvérkéihez.

No azóta ő az első, aki lefekszik. Mire testvérkéi beröppennek helyeikre ő már reggeli imádságát is elmondja és csak úgy félálomban köszön nekik: Szervusztok testvérkék, nyugodalmas jó reggelt kívánok nektek. Nyár végén is ő az első, aki felkuporodik Nyárkirálynő aranyos kocsijára, hogy haza kocsikázzon szép Tündérországba.

Mohó irók

Edoardo Scarfoglio, olasz író egy irodalmi banketten a feketekávénál a következőket mondotta:

— Igazán szégyen azt látni, hogy manapság az írókat milyen kevésre becsülik. Képzeljék csak, nemrégiben egy novellát irtam, melynek főszereplője egy sötét éjszakán egy létrán ereszkedik le, kezében egy Martelli-féle villanylámpát tartva. Nos, három nap mulva a Martelli cég egy ötszáz lirát tartalmazó borítékot küldött nekem jutalmul azért a reklámért, melyet én elbeszélésemmel a cégnek csináltam.

Az írók, akik Scarfogliot hallgatták, egyszerre méltatlankodva kiáltottak fel:

— Természetesen visszaküldted azt az ötszáz lirát?

— Magától értetődik, — felelte Scarfoglio méltóságteljesen.

Néhány nap mulva egy különös jelenségen csodálkozhattak az emberek. Tíz író különböző folyóiratokban novellákat adott ki, melyekben a főszereplők kezében egy vagy más módon Martelli-féle villanylámpa volt.

Ennél a pontnál többen kérdezhetnék:

— És ezek az írók elfogadták az ötszáz lirát?

Nem, mert a Martelli-féle lámpák nem is léteztek és az ötszáz lira nem volt egyéb, mint Scarfoglio tréfája, ak nagyon jól ismerte írótársait.

Nyári levélhullás

Itt van a meleg nyár,
Forrón süt le a nap
S bíborpirossággal
Jő el az alkonyat.
Mintha csak ősz lenne,
A fák levelei
Megsárgulnak, s a szél
Egy szálig elviszi.
Olyan furcsa ez a
Nyári levélhullás,
Amely olyan mint az
őszvégi elmúlás.

Még csak ezután jön
A forróság java,
Augusztusba van a
Vénasszonyok nyara.
Ilyenkor aztán
A bőrünk is meleg
S nagyon áhítozzuk majd
A lenge szelet.
Majd csak azután jön
A nagy levélhullás
Most még élvezhetjük
A boldog nyaralást.

Nagy Erzsébet.

Vakáció

Megnyilt az iskolakapu,
Özönlik a sok gyerek,
»Én vakációzni megyek !«
A legtöbb így csicsereg.

Háttérben búsan az öreg iskola,
Áll rendjében felforgatva,
Nem törődnek most vele .
Oly fájó, bús a csendje.

Ki nézi most őt, az öreg iskolát
Amint ott némán tekint felénk.
Az elmult évből nem maradt más,
Csak a sok-sok kedves emlék.

Vincze Mária, I. keresk. o. t.

Kesergő gondolat

Mit tudjátok, mit érzek én ?
Mit tudjátok mi fáj nekem,
Kínok álmatlan éjjelén
Mitől vérzik fájó szívem.

Mit tudjátok, mit rejtenek
Rátok nevető szemeim
S a mosolygó arcom megett
Nem folynak-é könnyeim.

Ne tudjátok, mit érzek én,
Ne tudjátok mi fáj nekem,
Hogy nem mosolyog én felém
Soha, de soha senki sem.

Aratás

Elérkezett Péter-Pál nap
Az aratás napja,
Kaszát fogott a magyarság
Kicsinye és nagyja.
Pendül a kasza
Dül az arany búza,
Marokszedő lányok
Szedik azt utána.
Kiül a verejték
Gondterhes arcukra
Fáradtságuk nyomán
Az Isten áldása.

Oláh László ref. főgimn. II. b.

Baden Powel, a világ főcserkésze megérkezik a hollandiai jamboree-ra.

A magyar cserkészek megérkeznek Vogelenzangba, a jamboree-ra.

Mese a szeretetről

Valamikor, valahol, élt egyszer egy szegény özvegy asszony. Nem volt annak egy kis szépen berendezett házacskánál, gondosan megművelt kertecskénél egyéb vagyona, mégis boldogan éldegélt, mert volt neki egy áldott jószívű, dolgos két kezű leánya, akit nagyon, nagyon szeretett. De hogyne szerette volna, mikor az a leánya olyan nagyon jó volt, hogy hetedhét országra is elkerült a híre. Jó is volt ez a nagy hír, mert hozták ám a szöni való, himezni való munkát az anyának és lányának, akik így dolgozgatva szépen éldegéltek. De rossz is volt ez a nagy hír, mert a tengerentúli hétfejű sárkánynak is a fülébe jutott. Annak pedig már hét emberöltő óta fájt a bal lábán a kisujja s egy átkozott boszorkány azt mondta neki, hogy csak úgy áll ki belőle a görcs, ha a világ legjobb lánykájának a szíve véréből iszik.

El is indult, meg is érkezett az özvegyasszonyhoz a hétfejű sárkány. Szegény asszony éppen a szövőszéknél ült, midőn látja, hogy árnyék vetődik a küszöbre. Azt hitte, hogy a lánya jött meg a faluból, ahová sóért, petróleumért ment s szólt is hozzá nagykedvesen.

— Édes szerelmetes lánykám, ilyen hamar visszajöttél? Jer hát be, hadd csókoljam meg a két piros orcádat.

Bezzeg megijedt, mikor lánya helyett a rusnya nagy sárkány kukkantott be mind a hét ronda csúf fejével.

— Jaj, mit akarsz tőlem, te csúnya féreg! — ugrott fel az özvegyasszony. El is sirta magát, térdre is vetette magát, mikor megtudta, hogy mi járatban van a hétfejű sárkány. Sírva, rívá könyörgött neki, ne vegye el az ő drága egyetlen gyermekének az életét. Addig-addig beszélt olyan szívhezszólóan, ahogyan csak az anyák tudnak a gyermekeikért beszélni, hogy a sárkány valami nyilalást kezdett érezni a szíve táján.

— No nem bánom, hát akkor a te két kezedet, két lábadat, végezetül a fejedet fogom leharapni.

Beleegyezett az asszony, hogyne egyezett volna s megbeszélték, hogy őt éjszakán át ki fog menni az özvegyasszony a keresztútra és egyenként fogja leharapni a sárkány a tagjait. Ki is tuszkolta az asszony a sárkányt hamarosan, a lánya meg ne lássa, meg ne tudja a dolgot, mert nem engedné meghozni érte az áldozatot. De még a nyomát is elseperte a tiszta kis udvaron a sárkánynak.

Éjszaka aztán be nehezen várta, hogy elaludjon a lánya! Meg se merte csókolni, nehogy felébredjen. Haj, de hullottak a könnyei szegény lánynak, mikor reggelre kelve véresen, balkarja nélkül találta maga mellett az anyját. Hát még másnap, mikor a jobbkarja is tőből le volt metszve. Akárhogy kérdezte, az anyja nem akarta megmondani, hogyan történt a szerencsétlenség. Mikor harmadnap már a ballába is hiányzott az anyjának, a lány elhatározta, hogy meglesi, hogy s mint történik ez a borzalmas dolog minden éjszaka, hogy reggelre mind csonkább, bénább lesz az ő jó édesanyja.

Igen ám, de az anyja olyan vigyázva vánszorgott ki a szobából a megmaradt egy lábán, hogy alvó lányának még a szeme se rebbent. Másnap pedig arra ébredt, hogy a kakas bekukorít a szobába az ablakon s az anyja pedig csonkán, láb és kéz nélkül piheg a küszöbön.

Felkapta a lány a szegény szenvedő édesanyját, ágyba fektette, könnyeivel mosta a sebeit, csókjaival szárította. S mikor eljött az este, látszott az anyán, hogy nyugtalan, szeretné, ha már aludna a lánya. De a lánynak olyan nagyon fájt az édesanyja nagy szerencsétlensége, hogy a világért sem tudott volna aludni. De azért úgy tett, mintha elszunnyadt volna. S mikor az anyja nagy fáradtsággal, kínnal legördült az ágyról s nagynehezen kicsuszott a házból, utána osont. Hogy szeretett volna segíteni a béna testen, amint látta mennyire vergődik, hogy kezek, lábak nélkül igyekszik előre! De nem tehette, nem volt szabad, hogy az anyja észrevegye.

A keresztútnál aztán mindent megértett. Ott fujt, prüszkölt dühösen a hétfejű sárkány, mérgesen nyujtogatta mind a hét nyelvét.

— Miért nem siettél! — rivalt rá a szegény asszonyra.

— Jaj, nem jöhettem hamarabb, mert sokára aludt el a lányom. Meg aztán nagyon nehezen tudtam ide csúszni — védekezett a szegény asszony.

— Bizony jobb lett volna, ha a lányod szíve vérét ittam volna meg és nem fogadtam volna el ezt a cserét — dohogott a szörnyeteg.

— Harapd már le a fejemet minél hamarabb — kérte az asszony, — legalább vége lesz az életemnek és nem kell látnom, hogy szenved az én jó kis lányom az én szerencsétlenségem miatt.

Erre már előrohant a lány. Odavetette magát a sárkány és az ő jó, szerető édesanyja közé.

— Nem, nem engedem az édesanyámat! Itt van a szívem inkább, de őt nem engedem tovább bántani!

Akárhogy sikított az özvegyasszony, a sárkány vad örömmel mélyesztette bele karmait a lány szívébe. De alig szívta fel az első csöppjét a kibuggyanó meleg vérnek, szörnyű kínok között kilehelte páráját. Mert arra nem számított, arra nem gondolt, hogy a jóság, a szeretet ereje legyőzi, megöli a gonoszságot. A lánynak szerető jó szívéből kiáramló vére gyilkosa lett az ő gonosz, önző életének. A lány odaborult megmentett édesanyjára és amint áldozatos lélekkel szíve vérével árasztotta el az ő érte kapott sebeket, egymásután visszanyerte az anya elvesztett tagjait. Mert a jóság és szeretet mindent tud kárpótolni és minden szerencsétlenséget helyre tud hozni.

Boldogan ment haza anya és lánya kis házukba és nagyon, nagyon boldogok voltak, amíg meg nem haltak.

Aba Ildikó,
gimn. IV. o. tan. Svetits.

Az én legszebb virágom

Az én legkedvesebb virágom illatözöne alatt írom ezt a dolgozatot. Az orgonafa zöld levelei lágyan simogatnak. Az egész fa csupa virág, csupa élet ,csupa boldogság. A nagy fürtökből lila szirma hull rám. Egyet felveszek belőlük s a tenyerembe teszem. Olyan pehelykönnyű, alig érzik, hogy a kezemen van. Pedig mennyi szépséget, üdeséget bír magában. Ott reszket sokáig a kezemben, mint egy elfogott kis tündér az óriás várában. A kis virág leginkább egy haranghoz hasonlít. Éles kis csengését, mintha hallanám. Talán éppen most is azt csengi piciny társainak, hogy milyen jó a kezemen ülni. Sajnálom szegénykét, de azért széjjel hasítom, hogy a belső titkaiba is bele lássak. Hiába, kis virág ez a te sorsod, pedig nem érdemled meg. Titokzatosan nyitottam széjjel. A közepében egy parányi ezüst tó csillogott s megremegve kegyetlen tettemre, legördült a földre. Gyorsan szaladt utána pillantásom s nem veszem le róla szemem, csak mikor beitta a szomjas fekete föld. Ettől hát olyan üde, kellemes szagú ez a kis virág? Ettől nyeri szépségét, ettől a kis mesebeli tótól, e kis harmatcsepptől? Egész biztos minden reggel megáztatja benne selymes szirmait. De az alkony már ráborította fátylát az egész vidékre s ott kell hagyni az én kis mesebeli tóba fürdő illatos virágomat.

Kovács Tibor.

A magyar kenyér

Bizonyosan mindenki hallott már a magyar kenyérről. Nincs a világnak olyan kenyere, mint a magyar kenyér.

Valamely nap, amikor hazaértem, különös jó illat csiklandozta meg az orromat. Édesanyámtól kérdeztem, hogy mi az? Azt mondta, hogy kenyeret sütött. Felsóhajtottam. Istenem, milyen jó is a magyar népnek. A kenyere nem nyulós, nem ragadós, hanem foszlós bélű és puha. Rágondoltam osztályfőnök úr szavára, amikor azt mondta, hogy a föld leggazdagabb országaiban is ritkaság a kenyér, viszont nálunk a szegény ember is kenyérrel él. Az idegen országok állandóan szeretnék azt a nagy magyar síkságot, ahol ez a búza terem. A föld kerekségén nincs még egy olyan síkság, mint a Nagy-Magyar Alföld. A kenyeret becsüljük meg, ne dobjuk el, mert ebből élünk. A jó Isten adta és el is veheti. A jó Isten adott esőt és napsütést, ami ezt a búzát felneveli és megérleli. Ő ad erőt az embereknek, hogy ezt az acélos búzát le tudják aratni. És ő ad erőt a péknek és gazdasszonynak, hogy a lisztet megtudja sütni kenyérré. Az a tengernyi búzakalász oly szépen ring a mezőn. A magyar lisztet szállítják külföldre is, de ez nem olyan finom. A legjobb azonban itthon marad és mi azt esszük. A szép pirosra sült oldalából kisugárzik a szépség. Nem szárad meg egy nap alatt.

Azért becsüljük meg azt a földet és kenyeret, mert ezt még a mi őseink szerezték és hagyták ránk.

Földes Vilmos.

Imre bácsi postájából

E heti könyvjutalmat Pázmándy Zoltán, Radács Endre és Kovács Ida kapták, könyvjutalmukat szerdán délután öt órakor átvehetik lapunk kiadóhivatalában.

Kedves Imre bácsi!

Mint hű munkatárshoz illik, ez alkalommal is leróvom kötelességem és most is küldök két kis verset kedves kis lapom számára. Fáradságáért hálás köszönetet mondok. Maradok tisztelettel: *Nagy Erzsébet*, Pacsirta u. 42. sz.

Igen tisztelt Kedves Imre bácsi!

A jutalomkönyvet köszönettel megkaptam s nagy élvezettel elolvastam. Különösen jól mulattam azon, hogyan csapták a mócokat, akik képviselőválasztásra igyekeztek. Nagyon szépen ír Imre bácsi a művészről, aki minden körülmények között festő lesz. Azonban szomorú sorsáért nagyon megsajnáltam.

Szíves fáradságát szépen köszönöm.

Apukám és anyukám üdvözletét küldi Imre bácsinak.

Balatonalmádi, 1937. VV. 23.

Mély tisztelettel

Debreczeny Csaba,
a ref. gimn. III. o. tanulója.

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

MINDENKI NYER! Akik az e rovatban megjelenő rejtvények megfejtését hétről hétre beküldik és 200 pontot gyűjtenek, 2-2 kötet könyvet kapnak. A leközölt rejtvények fölé odaírtuk, hogy azok megfejtése hány pontot eredményez. Ebbe a pályázatba bármikor beléphet! Ha már egyszer elérte a 200 pontot, előről kezdheti a pontgyűjtést. Ha az egyik héten nem adta be a megfejtését, pontlevonás nélkül, beküldheti a következő héten.

Rovatvezető: **Boross György**

TUDNIVALÓK: Beadási határidő: péntek este 6 óra. A borítékra ráírandó! Rejtvény. A megfejtéseket lapunk levelesládájába kell bedobni. Vidékiek levelezőlapon is beküldhetik a megfejtésüket. Szelvény mellékelése kötelező! Szelvény nélküli pályázatok érvénytelenek. Hétfőn délután 3-5 óra között bárkinek felvilágosításokat ad a rovatvezető a szerkesztőségben. A megfejtéseket két hét multva hozzuk nyilvánosságra.

Borzasztó nehéz!

Készítette: Röllig Ede, Nap u. 22.

Megfejtése: 20 pont.

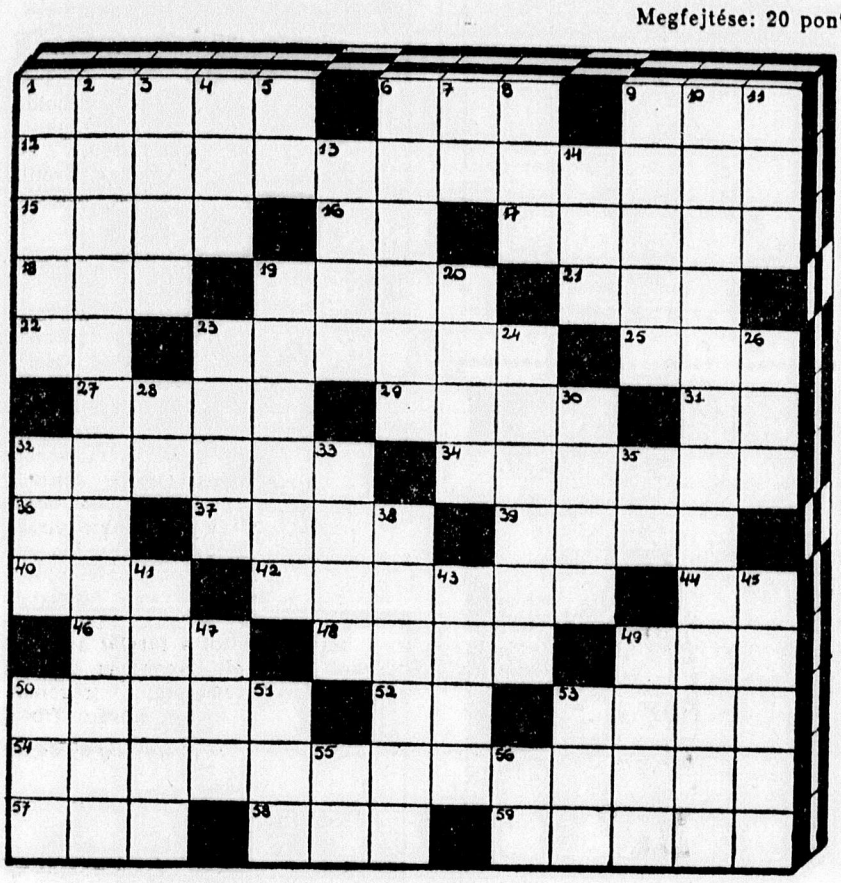

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszú sor beküldése.

MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok:

1. Női név.
6. Fényképezőgépmárka.
9. Olasz-Szomáliai város (Tessék beírni: Uak).
12. A nyomdászat egyik ága.
15. Város része.
16. 50 és 500 — Rómában.
17. Svédországi város.
18. Idegen női név (Tessék beírni: Nia).
19. Óta — **németül.**
21. Ütőhangszer.
22. Betű — **kiejtve.**
23. Törökország fővárosának magyaros neve.
25. Gyötrelem.
27. Arcának **része.**
29. Város **Tokió mellett.**
31. Biztató szócska.
32. Névelővel levéltartó.
34. Órában **vannak?!**
36. Kettős **mássalhangzó.**
37. Domb **Braunschweig** mellett (Tessék beírni: Asse).
39. Fészek — **németül.**
40. Régi **űrmérték.**
42. Finnyás **úrfiakra mondják.**
44. Mutatószócska.
46. Ilyen **támadás is van!**
48. Német **személyes** névmás — kettőzve!
49. K. R. A.
50. Erős.
52. Védelmez.
53. Football **műszó.**
54. Híres olasz **operaszerző.**
57. Betű — **kiejtve.**
58. Község **Torbágy mellett.**
59. **Agancsos.**

Függőleges sorok:

1. Kedély — **németül.**
2. A sugárgomba által okozott betegség.
3. Uttest.
4. Mária egyik beceneve.
5. A jószívű igéje.
6. Amerikai őslakó.
7. Kettős mássalhangzó.
8. Vonatkozó névmás.
9. Kiállhatatlan.
10. Hivatal a király ügyeinek elintézésére, — **névelővel.**
11. Falu Görz mellett (Tessék beírni: Kal).
13. Férfinév.
14. Német kötőszó.
19. Pálinka.
20. Nagyon sok — franciául.
23. Kalászos növény (ék.-hiba).
24. Arisztid és Tasziló barátja!?
26. Rag: —nek párja.
28. Helyhatározó rag: —re párja.
30. Ilyen a levél.
32. Török katonai rang.
33. = 37. vízszintessel.
35. Kettős mássalhangzó.
38. Világrész.
41. Szoros.
43. Francia álom.
45. Omlik.
47. Francia személyes névmás.
49. Kosár — **németül.**
50. Beszédrész.
51. Sérülés.
53. G. E. Z.
55. Görög betű.
56. A családhoz tartozik.

CSAK UGY MONDOM, HOGY...

...az 1937 július 25-iki számunkban leközölt rejtvények helyes megfejtése a következő:

Nyelvtudósok előnyben!
Szent Anna utca.
Birtokminimum.
Szendrei Júlia.
Acta Sanctorum.

Hol is olvastam csak? Arany János: A hamis tanu.

Vajh' ki ő? Kazinczy Ferenc.

...a „Mindenki nyer!" című új pályázatunk pontállása 1937 augusztus 2-án a következő volt: **116 pontos:** Ecsedy Béla, Kozma Endréné, Nagy Katalin, Oláh Tibor. **109 pontos:** Csatári-Szücs Magda, Selényi Zoltán. **108 pontos:** Biczó Gézáné, Füzessy Ferenc. **107 pontos:** Galgóczy Kató. **106 pontos:** Kovács Irma. **102 pontos:** Szőke Emma. **89 pontos:** Mender József, Pál Antal. **88 pontos:** Szentmiklóssy József. **87 pontos.** Galvács Klára. **83 pontos:** Papp Gréte és Balázs Zsigmond. **81 pontos:** ifj. Moldvay Béla. **77 pontos:** Dr. J. D., Lengyel Olga. **76 pontos:** Dáry Ily. **75 pontos:** Kiss Ilona. **68 pontos:** Balogh Irén, Nyiry János, Schmak István. **63 pontos:** ifj. Malischek Rezső, Pelyvás F. István, Rother Jenő, Túri József. **60 pontos:** özv. Virágos Imréné, Nádudvar. **56 pontos:** Markovits Ilona. **55 pontos:** Cs. Nagy Gyula. **54 pontos:** Nagy Kálmán. **50 pontos:** Nagy Erzsébet, Vigh József. **45 pontos:** Bakóczy Kálmán, Kondor Ervin, Balatonzamárdi. **39 pontos:** ifj. Meszlényi Iván. **36 pontos:** Kovács L. Rózsa, Hajdúböszörmény. **30 pontos:** Elek József, Groskó Jolán, Gavallér Piroska, Solymossy Etel, Taskó Lukács, V. L.-né, Völgyi Sándor. **28 pontos:** Szénássy Rózsi. **26 pontos:** Ungvári Irén. **22 pontos:** Szücs Ferenc. **20 pontos:** Bognár Magda, Csiky Ferenc, Fekete Anna, Pintér János, Réday László, Szabó Juliánna, Szoboszlay Aranka.

...kiki akkor léphet be a pályázók közé és akkor kezdheti meg a pontgyüjtést, amikor kedve tartja. Mindenki, aki a 200 pontot elérte, 2—2 kötet szép könyvet kap jutalmul. Ha valaki például 207 pontot szerzett összesen, akkor 7 pontot a javára írunk és ezzel ismét elölről kezdheti a pontgyüjtést. Ha az egyik héten nem adta be a megfejtéseket, beküldi a jövő héten, vagy amikor akarja, mivel pontjai számát állandóan nyilván tartjuk és minden második héten közöljük. **Kérjük a fejlée alatti utasítások szigorú betartását!**

REJTVÉNYPOSTA

Ifj. Moldvay Lajos, Bethlen u. 53. Szelvényt nem mellékelt! Igy a hozzánk eljuttatott megfejtésekért nem írhatunk 30 pontot a javára. Miért írja egyik héten Bélának, a másik héten pedig Lajosnak a nevét?

V. L.-né. A július 27-én beküldött rejtvénymegfejtésekért 30 pont jár. Egyébként bárki ellenőrizheti és nyilvántarthatja odahaza is a szerzett pontok számát, mivel minden feladványunk fölé odaírjuk, hogy annak helyes megfejtése hány pontot eredményez. A leközölt rejtvények helyes megfejtéseit is közöljük, a megjelenés után.

Hol is olvastam csak?

Megfejtése: 5 pont.

(Állapítsuk meg, hogy ki írta és mi a címe annak a költeménynek, melyből az alábbi sorok valók.)

„Fogják, motozzák: **mindhiába!**
Szegénynek semmije!
„Elő, elő hát a szivét, **hogy**
Igazán hadd vigye!"

VAJH' KI Ő?

Megfejtése: 5 pont.

Kilencéves volt akkor, amikor anyja holtig tartó gyűlöletre eskette hazájának örökös ellensége iránt. Ez a gyülölet fütötte lelkét egy mozgalmas életen át, amelynek története ragyogó haditettek sorozata után, az elkerülhetetlen bukással ér tragikus véget. Huszonhat éves volt akkor, amikor annak a rettegett seregnek élére került, amellyel az ókor legnagyszerübb hadműveleteit hajtotta végre. Célját nem érhette el, mert Zámánál döntő vereséget szenvedett. Öngyilkos lett.

Ki ez?

Betürejtvények

Betűrejtvények:

Megfejtés: 2—2 pont.

1.
B
V

2.
M
A

3.
na na

4.
LLLLLL

5.
F J

6.
MŰ

7.
LÉ

8.
P L

9.
S

10.
ADJ S

MINDENKI NYER!

6. SZÁMU SZELVÉNY

Név:

Pontos cím:

Foglalkozás:

LUDAS MATYI

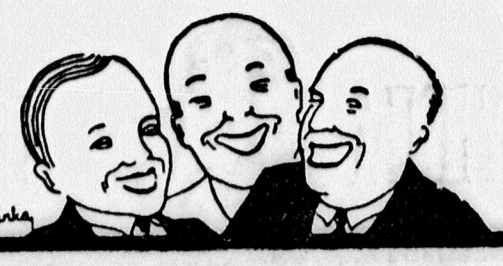

Csak egy mosolyt

UDVARIASSÁG

A zsufolt autóbuszra fölszáll egy csinos fiatal leány. Egy idősebb úr mellette fölemelkedik a helyéről.

Köszönöm, nem ülök le. Tessék csak maradni! — mondja a leány.

Az idősebb úr megemeli a kalapját és mondani akar valamit:

— Én...

— Nem, köszönöm. Szívesebben állok.

— De...

— Semmiesetre sem fogadhatom el, hogy helyét átadja — vág a szavába újból a leány.

— De, szó sincs róla — mondja végül az öregúr, — én csak le akarok szállni.

DOHÁNYZÁS ÉS VAGYON

A newyorki Woolworth-áruház hatalmas épülete előtt áll egy idősebb úr és nyugodt kényelemmel szivarozik. Váratlanul megáll előtte egy fiatalember az üdvhadsereg egyenruhájában és megszólítja:

— Bocsánat, uram!... Ön szenvedélyes dohányos?

— No, nem mondhatnám. Talán elszívok húsz szivart egy nap. De miért kérdi?

— Bocsánat! Szabadna előbb még egy kérdést? Mibe kerül Önnek egy szivar?

— Tíz centbe.

— És mióta szivarozik?

— Várjon csak, gondolkoznom kell. Úgy ötven esztendeje már van, hogy elkezdtem.

— Na látja! Ha a nikotin ördögét elhesegette volna magától, akkor már tekintélyes összeget megtakaríthatott volna, üzletbe fektethette volna és ma már talán olyan szép üzlete lenne, mint éppen ez, amelyik előtt állunk.

Az öreg úr mosolygott és megkérdezte:

— És Ön fiatalmbeer, Ön egyáltalán nem dohányzik?

— Nem.

— Úgy akkor bizonyosan máris szép összeget megtakaríthatott. Talán már ez a Woolworth-ház is az Öné?

— Nem. Sajnos, nem.

— Azt elhiszem. Ez az épület ugyanis az enyém. Én ugyanis Frank Woolworth vagyok...

A PAPUCSHŐS

— Ha a helyedben volnék, majd megmutatnám az asszonynak, hogy ki az úr a háznál.

— Fölösleges neki megmutatni. Ő úgyis tudja.

HITETLENSÉG

— Mondja, doktor úr, hisz ön az akarat szabadságában?

— Mióta megnősültem, nem!

ELLENŐRZÉS

— Miért csókolod meg mindig olyan gyöngéden a férjedet, ahányszor csak délben hazajön?

— Hogy megérezzem rajta: nem volt-e délelőtt sörözni.

ISKOLÁSGYEREKEK

— Adjál egy darabot a vajaskenyeredből.

— Miért adjak? Én még sohasem kaptam tőled semmit.

— Dehogy is nem! Hát a vörhenyt kitől kaptad, ami miatt két hétig nem kellett iskolába jönnöd?

KERÜLŐ UTON

— Föl tudnál egy százpengőst váltani?

— Igen.

— Akkor légy szíves adj kölcsön tíz pengőt.

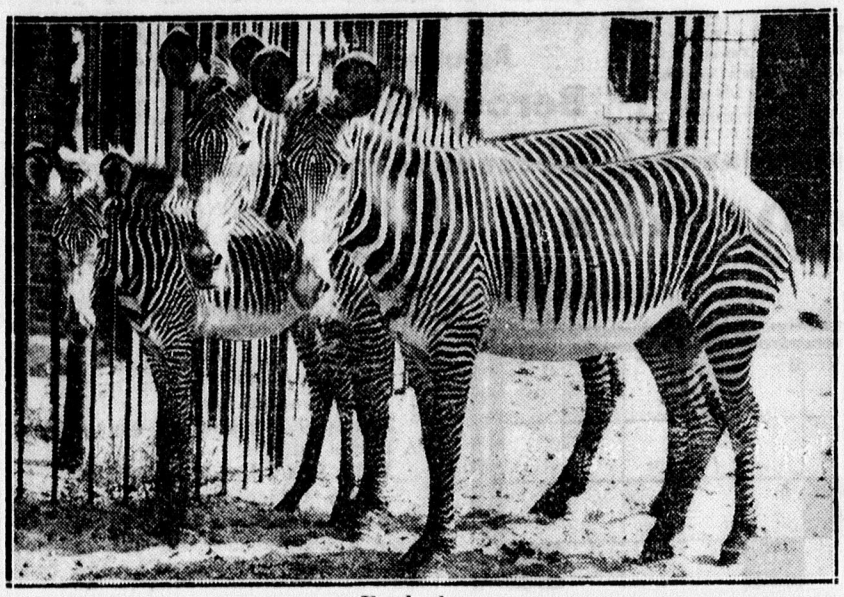

Foglyok.

ANTIALKOHOLISTA

Biró: Miért rabolta ki azt a részeg embert?

Vádlott: Igy akartam leszoktatni az iszákosságról.

— Olvasom az ujságban, hogy ebben az időben megromlik a borjúhús.

— Pedig el lehet azt tartani sokáig.

— Hogy, hogy?

— Ugy, hogy élve hagyják a borjut.

FINOMAN

— Nézze Krapulácz úr, én kölcsönkérek magától 10 pengőt... Vagy ad, vagy nem ad... A revolveremet csak végső esetben veszem elő...

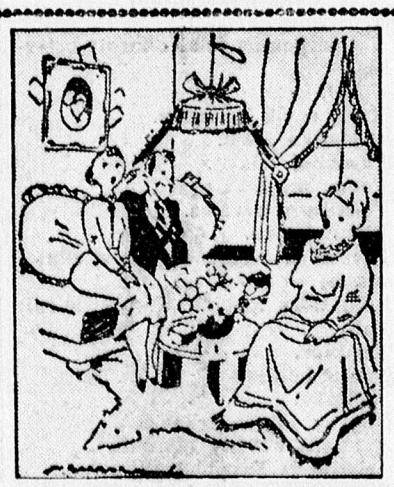

KOMOLY SZÁNDÉK

— Mondja Laci, maga feleségül akarja venni a leányomat?

— Asszonyom!... Egyelőre csak komoly szándékaim vannak... Szerelemből fogok nősülni, ha megfelelő hozomány van...

EMLÉK

— Mondja, művésznő, mit jelent ez a hosszú névsor a cigarettatárcájába vésve?

— Óh, ezek a volt férjem nevei.

AMI SÜRGŐSEBB

— Csak egy percig várjál, férjecském, mindjárt hozom a létrát, de előbb megöntözöm a virágokat.

ÜGYVÉDNÉL.

— Azt hiszem doktor úr, hogy tökéletes alibit tudunk bizonyítani.

— Hogy-hogy?

— Van két tanum, aki kész megesküdni, hogy akkor éjjel otthon aludtam az ágyamban és két másik tanum, aki megesküszik, hogy egész éjjel együtt kártyáztunk.

KOCAHORGÁSZOK

— Te már fogtál valamit?

— Egy félpár cipőt s két fadarabot. A halak ma nem éhesek és ezért el kerülik a horgot...

ŐRSÉGVÁLTÁS A SIVATAGBAN

— Te most két hónapig itt maradsz öreg pajtás... Boldog karácsonyi ünnepeket.

MINDEN VÁLTOZANDÓ

— Mióta ismered ezt a szőke hölgyet?

— Ismerni már egy év óta ismerem, de szőkének csak két hete.

A TUDÁS: HATALOM

— Kérem, az én autóvezető tudományom olyan nagy, hogy egy könyvet megtölthetnék vele.

— Igen, egy kórház betegfölvételi könyvét.

AMERIKA PÁRIZSBAN

— Ugy-e, drágám, a magasbatörés vágya az, ami arra késztet, hogy megmásszuk az Eiffel-tornyot.

— Ej, dehogy. Egyszerüen az, hogy a felső emeleten egy pompás bar van berendezve.

Beszélő számok

Meglepő adatok Debrecen statisztikájából — Miért olyan nehéz a megélhetés ebben a városban — Növekvő számu lakosság, csökkenő munka és kereseti lehetőség — Kicserélődött a lakosság - A helybeli születésüek száma nagymértékben csökkent, a bevándoroltaké emelkedett - Debrecenben van a legtöbb diplomás ember

A statisztika olyan tudomány, mely mint reflektor világít rá mindenre, politikai, társadalmi, közgazdasági állapotokra. Ennek tükrében világosan mutatkoznak meg a tények és jelenségek.

A fővárosi statisztikai hivatal igazgatója, dr **Illyefalvi** I. Lajos most adta ki »Statisztikai zsebkönyvét«, amely dicséretes módon **nemcsak a főváros viszonyaival foglalkozik, hanem a vidéki városok statisztikai adatait is pontosan feltárja.** Ilyenformán olyan segédforrást kapunk, melyen keresztül tisztán láthatjuk Debrecen életének sok változatát és problémáinak mibenlétét.

A vidéki városok között Debrecenben a legnagyobb a népesség szaporodása

A mindennapi életben látjuk, hogy Debrecen lakossága milyen nehéz körülmények között él. — A lakosság nagy része nem tud rendes, tisztességes keresethez jutni. Miért van ez? **Azért, mert itt a népesség szaporodása nagyobb mértékben következett be, mint a munkaalkalmak növekedése.**

A statisztika szerint **a népesség szaporodása az elmult két évtizedben Debrecenben volt a legnagyobb arányu az ország vidéki városai között.** 1910. évtől 1920-ig 10.457 fővel növekedett Debrecenben a lakosság, **a következő évtizedben pedig 14.089 lélekkel.** — Ugyanakkor a szaporodás tekintetében még a nagyobb Szeged is alulmaradt az előbbi évtizedben csupán 5237, a következő évtizedben pedig bár nagyobb mértékű, de mégsem olyan arányú szaporodással, mint Debrecen, kimutatván 11.506 főnyi szaporodást. Pécs lép még csak azonkívül Debrecen nyomában ebben a tekintetben, de bizonyára az ottani ipari élet emelte fel a lakosság számát.

Érdekes adat, hogy Debrecen lakosságának szaporodását **csaknem olyan arányban emelte a beköltözés, mint a természetes szaporodás. Az előbbi százalékszám 7, az utóbbié 6.7 százalék.**

Debrecen lakossága a legutóbbi népszámlálás szerint tudvalevően 117.275. Ez a szám korosztályok szerint így oszlik meg. Tizenöt éven aluli gyermek 29.917, serdülő korú 15—19 éves korig 12.479, **munkabíró korú 20—59 évesig 64.944,** öregkorú hatvan éven felüli 9.919.

Hogy hatvanötezer munkabíró ember munkát és becsületes megélhetést találjon ebben a városban, ahhoz sokkal, de sokkal fejlettebb gazdasági élet kellene s nem olyan tespedt állapotok, amelyekben ma élünk. Hiszen csak egy tényre kell rámutatni. Ugyanakkor **mikor a város lakossága olyan nagy arányban szaporodott, egymásután szüntek meg a munkalehetőségek, álltak le a gyárak, maradtak elhagyatva a munkapadok. Debrecen ipara és gazdasági élete folyton zsugorodott össze, ezzel szemben a lakosság száma nőttön nőtt.**

Hiszen hogyha figyelembe is vesszük, hogy az itteni lakosság jelentős része mezőgazdaságból él, még mindig igen elszomorítóak azok az adatok, melyek az itteni vállalatok számáról és azok személyzetéről szólnak. A statisztika szerint **Debrecenben a kisvállalatok száma 4032, személyzete 4245, a nagyvállalatok száma 39, személyzete 4254.** Ha összevetjük ezeket a számokat a munkabíró lakosság számával, ha feltételezzük, hogy a lakosság nagyhányada a mezőgazdaságban talál elhelyezkedést, **még mindig igen kicsinek tűnik fel a munkalehetőség.** Sajnos a statisztika nem mutatja ki, menynyi a megszünt vállalatok száma, de talán jobb is, mert még siralmasabb lenne a kép.

Mindenesetre az tény, **hogy Debrecen lakossága nagy mértékben szaporodik, arra kellene, hogy intse az illetékeseket, hogy fokozott mértékben gondoskodjanak a lakosság megélhetéséről és munkaalkalmak biztosításáról.**

Debrecenben a lakosságnak alig tele helybeli születésü

Meglepő adatot tár fel a statisztika abban a tekintetben, hogy **milyen arányú az őslakosság.** Valamikor büszkén emlegették az itteni ősi polgárságnak fölényét. — **Ebben a vonatkozásban nagyot fordult a város.**

Megtudjuk ugyanis a pontosan feldolgozott statisztikai adatokból, hogy az **1930. népszámlálás alatt összesen 117.275 főnyi debreceni lakosból most már csak 56.918 a »tiszta debreceni«, vagyis a debreceni születésü. 46.019 olyan lakos él Debrecenben, aki magyarországi, de nem debreceni területen született és meglehetős nagy a megszállott területről ide menekültek száma.**

Az elszakitott területekről több mint tizennégyezer ember került Debrecenbe

Megtudjuk a statisztikai adatokból, hogy az elszakított területekről mennyien jöttek Debrecenbe. A statisztika ezt úgy tünteti fel, hogy hány lakos Debrecenben olyan, kik az utódállamokhoz csatolt területeken születtek.

Romániához csatolt területen született, jelenleg debreceni lakosok száma 9083.

Csehszlovákiához csatolt területen született debreceni lakosok száma 3818.

Jugoszláviához csatolt területen született debreceni lakosok száma 567.

Természetesen ezeket a számokat nem lehet úgy venni, hogy ezek a lakosok mindnyájan a háború után kerültek Debrecenbe, de annyi bizonyos, hogy legalább is nyolcvan-kilencven százalékban »menekültek.«

A románok utasították ki a legtöbb magyar embert, onnan menekültek legnagyobb mértékben a megmaradt magyar területre. Érdekes adat, hogy Erdélyből, általában a románok által megszállt részről a legtöbben Debrecenbe jöttek. Egyik vidéki városban sem olyan nagy azok száma, kik román megszállott területen születtek, mint Debrecenben. Az ősi magyar **város szívesen fogadta a kiüldözött magyar testvéreket, kik mind nagyobb számban menekültek ide. — A menekülők vagonjai jobbára a debreceni állomásra jutottak el, aztán természetesen ittmaradtak azok, akik már idejutottak..**

Ez a körülmény szintén növelte a lakosság számát, viszont az idők folyamán nem javultak itt annyira az állapotok, hogy megfelelő megélhetést nyujtottak volna a folyton szaporodó, az idemeneküléssel állandóan növekedő lakosságnak.

Debrecenben legtöbb a diplomás

Meglepő adat a precízen feldolgozott debreceni statisztikában az is, hogy Debrecenben van a legtöbb diplomás ember a vidéki városok között.

A főiskolát végzettek száma ugyanis így alakul a vidéki városokban:

Debrecen 2265.
Szeged 2136.
Pécs 1537.
Miskolc 1592.
Győr 1077.
Kecskemét 760.
Sopron 899.
Hódmezővásárhely 414.
Baja 428.
Székesfehérvár 761.

Ezek a számok **Debrecen kultúrfölényét mutatják, de sajnos van az éremnek másik oldala is.** Bizonyos, hogy a **diplomások nagy százaléka nem tudott megfelelő elhelyezkedést találni.** Számszerüleg is elénk tárul, hogy miért van Debrecenben olyan sok állásnélküli diplomás ember. Pedig az arány csak rosszabbodott a statisztika összeállítása óta, hiszen a debreceni főiskolák minden évben újabb diplomás rajokat bocsájtanak ki

Egyelőre ezeket az adatokat; sok tekintetben meglepően érdekes statisztikai részleteket tártunk olvasóink elé. Lesz még alkalmunk a statisztika további megállapításait is ismertetni.

A jövő héten megkezdodik a városi adóhivatal atepitese

Ismeretes az a közegészségre veszélyes zsúfoltság, mely évek óta tapasztalható a városi adóhivatal rozoga helyiségeiben. Tisztviselők és felek csak nagy nehézséggel tudják végezni munkájukat. Az adóhivatal átépítésével ezek az állapotok végre megszünnek. **Balla** Bertalan adóügyi tanácsnok kijelentése szerint már a jövő héten megkezdik a munkálatokat, hogy az uj adóhivatal minél hamarabb elkészüljön. A Kossuth ucca 6. számu háznál kezdik meg előbb a munkálatokat. **Falakat építenek át, folyosókat készítenek, pilléreket építenek** és amikor már teljesen átformálták az adóhivatal céljainak megfelelően az épület emeleti lakásait, fognak hozzá ahhoz a munkához, mely a régi adóhivatali épület modernizálását jelenti.

Teljesen átépítik és nagyobbítják az adópénztár helyiségeit, úgy hogy nem kell többé órákon át szorongani az adófizetőknek a homályos szük szobákban, míg elintézik ügyüket.

Az átépítések következtében egyetlen helyiség sem marad azért üresen a régi adóhivatalban, mert olyan nagy a zsúfoltság, hogy szétosztva a hivatalnokokat, minden helyiséget igénybe kell venni, még így is úgy a régi, mint a most bekapcsolandó épületben.

M. Iványi Irén hatalmas sikere a szegedi szabadtéri előadásokon

A szegedi szabadtéri János vitéz előadásnak egyik leghatalmasabb sikerü alakítása volt M. Iványi Irénnek, a Nemzeti színház kitünő, jubileumigyürüs tagjának élményszerüen tökéletes játéka a boszorkány szerepében.

A szegedi szabadtéri előadásról beszámoló magyar sajtó egyhangulag kiemeli ezt a remek színész-produkciót. A fővárosi lapok egyöntetüen megemlékeznek arról a tökéletessé érett művészetről, mellyel M. Iványi Irén szerepét a szegedi Dóm téren sokezer néző előtt eljátszotta.

Annyival inkább örömmel emlékezünk meg erről a kivételesen nagy sikerről, mert a **Nemzeti szinház művésznője Iványi Sándor köztiszteletben álló régiségkereskedőnek, a szintén kitünő színésznek unokahuga s így Debrecenhez családi kapcsolatok füzik.** Régi óhaja volt azoknak, akik emlékeznek Iványi Sándor pompás alakításaira, hogy együtt lássák szinpadon unokahugával, a Nemzeti szinház művésznőjével. Az M. Iványi Irén művészi játékának megnézésére különben Iványi Sándorral élén nagyobb csoport fog utazni a János vitéz legközelebbi előadására.

Helyet a téli áruknak!

Itt a jó alkalom, hogy a nyári megmaradt árukat most olcsón megvásárolja:

Kontsek Kornél

divatáruházában.

Selymet; ruhavásznat, szövetet, **ruhára alkalmas maradékot,** *ingzefirt, kötött árut s mindentéle hasznos dolgokat,* **mélyen leszállított árban.**

Kivágják a nagyfát az ablakom elől...

Ne nyuljatok hozzá! Jaj azt ne bántsátok!
Mi marad emlékül, ha azt kivágjátok?
Ez a vén fa volt a tanuja egy nyárnak,
E vén fa hallotta, ha sóhajok szálltak.

Azon a szép nyáron, ha leszállt az alkony,
Levelet vett róla a kedves galambon,
Azon számolgatta: szeret, vagy nem szeret...
S ablakomnál állva tett hű ígéretet.

Elmúlt a nyár. A rög a könnyemet itta,
Nehéz sóhajomra ő sóhajtott vissza.
S hogyha szomorúan megálltam alatta,
Lágy szellőkezével arcom simogatta.

Elmult a jó, a rossz. Emlékét őrizte,
S ha csendben susogott, a multat idézte.
Ne nyuljatok hozzá! Jaj azt ne bántsátok!
Mi marad emlékül, ha azt kivágjátok?

NAGY LENKE KLÁRA.

Husz nemzet üzen a Hortobágyról a világnak

Mit mondanak a Magyarországon tartózkodó külföldiek a rádióba?

Érdekes rádióközvetítés lesz ma a Hortobágyon. A Nyári Egyetem külföldi hallgatói közül 20 nemzet fiai s az itt tartózkodó amerikai második generáció tagjai küldik szét üzeneteiket a világba, a magyar föld szépségeiről, a magyar nemzetben rejlő értékekről s arról a meleg fogadtatásról, amibe a magyarság részesítette úgy a többi nemzetek fiait, mint az amerikai magyar második generáció hazatérő tagjait.

Amerikai magyarok a Déri-múzeumban.

Érdekesnek tartottuk megkérdezni, hogy miről beszélnek a húsz nemzet tagjai a rádióban? Alább adjuk rövid válaszukat, amint a »Debreczen« részére elmondottak.

Borg Popmkoloff, bulgár:

— A csárdás tüzes és szenvedélyes ütemei közben, a puszta lenyügöző látványában elmerülve a lelkem akaratlanul is elszáll az én messze hazámba, a magas hegyek világába, a virágcsokorszerű falvakhoz, ahol a heti munka után, az emberek a várt vasárnap nemzeti táncot táncolnak.

— Amennyire különböző a puszta és a balkáni hegyek, annyira hasonlít a magyar szív és a bulgár.

Nivanka Eino, finn:

— A Hortobágy számunkra, az Ezerto gyermekei számára nagy élmény volt. Különösen azért, mert a puszta látása után értettük meg igazán Magyarország lelkét, azt, ami a magyar népben és kultúrájában, irodalmában és művészetében különleges és jellegzetes — a puszta lelke.

Hoekstra Ann, holland:

— Az első pillanatban a Hortobágy tájképe nagyon hasonló a hollandihoz. De ha az ember jobban megnézi, sok különbség van. Most, hogy elmerültem a magyar puszta szépségeiben, annak az óhajomnak adok kifejezést, hogy Magyarországról is sokan jöjjenek megnézni a Németalföldet, mert otthon nagyon szeretjük a magyarokat. Magyarországnak nagy vonzóereje van a hollandok számára s éppenezért bízom abban, hogy mindig melegebb s elmélyültebb lesz a holland-magyar barátság.

Helen Clifford, angol:

— Az exotikum-szakértő angolnak szemével nézem a Hortobágyot s olyannak látom, mint egy színes, érdekes keleti álmot.

Franz Weinberger, német:

— Nagyszerű környezet és primitív pásztorélet fogott meg legjobban a vágtató magyar lovakkal, a remek csikós-figurával. Életem egyik legnagyobb élményének találom, hogy a Hortobágyot láthattam s onnan üdvözletet küldhetek ismerőseimnek.

Miss Mary Pallay, amerikai:

— A Kentuckyban, az istállókban láttam a világ állítólag legszebb lovait, de nem találtam olyan szépnek, mint ezeket a viharosan vágtató magyar lovakat. Az egész pusztai élet ezzel a felejthetetlen vasárnap délutánnal, mint eleven kép fog élni emlékezetemben.

Madamoselle Morguerite Denée belga:

— Engem főleg a hortobágyi nóták érdekelnek. Én is eléneklek egy dalt flamand nyelven.

Karl Hackl, osztrák:

— Ez a csupatűz magyar nóta, cigánymuzsika felforralja az embert. Csodálatos szép zene, a puszta pedig szinte valószínűtlenül nagyszerű.

Podhrágyi Popper H. bárónő, svájci:

— Gyönyörűszép! Az emberi szó szegényes az ilyen látvány mellett. Ez a végtelenség, ahogy az ég leborul a földre. A magyar föld. Ilyenkor megérti az ember, hogy ezért a földért olyan sokan meg tudtak halni, s olyan sokan tudnak élni...

Silvain Marcelle francia:

— Szeretném elhívni a honfitársaimat, hogy meglássák ezt, amit én itt láttam, megismerjék ezt a népet, ezt az országot, ezt a földet, ezt az egész különlegesen nagyszerű pusztát: és szeressék meg nagyon a magyar népet.

Papayorgji Yorgji, albán:

— Puszta, ahol nincsen titok. Minden fűszár megrebbenése látszik. Egy ökörszarv emelkedése nem maradhat titokban. Puszta... Hortobágy... Nyiltság, egyenes, tiszta, átlátszó. Olyan mint a magyar lélek. Nem tudom, vették e észre, hogy vagy a föld alakítja az embert, vagy az ember a földet, de egy nép hazája, tájai és lelkisége között, mindig kontaktus van Ez a délibábos, sugaras, nyilt vidék olyan tiszta, szép és belátható mint a magyar nemzet lelke. Aki itt járt, mindenki megszerette.

Haakon Falke, dán:

— Hortobágy... magyar muzsika... magyar ember... Soha nem felejtem el ezt a három szót. Engem az fogott meg legjobban, hogy a Nagyerdő és az egyetem közvetlen közelében itt találom ezt az ősi, töretlen, természetes tisztaságban álló pusztát. Kultúra és természet, ahol ez a kettő ilyen maradéktalanul keveredik, az olyan csodálatos, olyan szép, hogy gyönyörködni lehet benne.

Denée Marguerite, belga:

— Magyarország... ezután ha elmondom magamban ezt a nevet, megelevenedik képzeletemben az egyszerű szó s érzem majd a Nagy erdő lomjainak suhogását, a magyar puszta csodálatos szépségét, az itt élő kedves, derék, művelt, értékes emberek szavait. Az üzenem a belgáknak, hogy jöjjenek mentől többen Magyarországra, mert ezt a nemzetet érdemes megismerni és megszeretni.

Lilli Promnik, eszt:

— Azt szeretném, ha a kis Észtország minden tagját el tudnám hozni erre a földre, amelynek szépségét nem elég egyszer megcsodálni.

Zaleski Zbiguien, lengyel:

— A magyar és lengyel dal szépségei között akarok párhuzamot vonni s utána operaénekesünk elénekel két magyar dalt.

Alma Gulbis, lett:

— Még nem tudom pontosan.

Műasztalosnál elsőrendü kaukázusi
dióhálók
elsö árban kaphatók, asztalos munkák olcsón, izlésesen készülnek
Kiss Testvérek
műasztalos műhelyében
APAFFY UCCA 131. SZAM.

mit fogok mondani, de azt tudom, akármilyen szépet mondok, nem tudom kifejezni kellően érzéseimet a magyarság iránt.

Antonio Marassovich, olasz:

— Elmondom, hogy milyen közel áll egymáshoz az európai nemzetek tengerében a magyar és az olasz s megpróbálom megeleveníteni, szavakba önteni azt a felemelő érzést, ami minden olaszt elfog a magyar puszta szépsége előtt.

M. Olsson, svéd:

— Szeretném abban a néhány szóban, amit a rádión elmondok, kifejezni, hogy mi, északi nemzet, lélekben mennyire közel állunk a magyarsághoz s mennyire csodálunk itt mindent.

Süzeyya Aygün proff., török:

— Testvéri vallomást akarok tenni amellett, hogy mennyire átérezzük itt Magyarországon a magyar nemzettel való rokonságot s kijelenteni, hogy a Hortobágyról nem lehet elég szépet mondani.

Bencze János, az amerikai Verhovay Egylet központi titkára

— Verhovay Egyesületet a szülőhazához való ragaszkodásunk, annak átlátása, hogy gyermekeinkben meg kell őrizni a magyar érzést, indította arra, hogy a második generációs mozgalom bekapcsolódjon. Azt akarjuk, hogy a következő generációk is magyarok maradjanak s az amerikai néptengerben büszkék legyenek arra, hogy ők magyarok. Azt tapasztaltuk, hogy akik a mult évben itt jártak, azokban nagyon erősödött a magyar érzés. Ezért a jövőben akciónkat még fokozni fogjuk. A Verhovay Egyesület 36.000 tagjából 34.000 magyar.

Mikula Mariska, a magyar Miss Amerika:

— Tervező vagyok Philadelphia egyik divatszalonjában, női ruhákat kreálok s mint ilyen dolgokban jártas, rendkívül ízlésesnek találom a magyar nők öltözködését. A Hortobágy sokkal szebb, mint elképzeltem.

Horváth Margit Plymuthból:

— A norkwelli villamossági műveknél az irodában vagyok alkalmazásban. Apámtól és anyámtól tanultam magyarul s otthon csak magyarul beszélünk. A gyárban sokezer munkás és a nagy irodaszemélyzet közül csak én vagyok magyar. Az idegenek között jól érzem magam, mert a magyarokat szeretik. Sokan érdeklődnek Magyarország iránt és én minden felvilágosítást megadok, mert jól ismerem hazánkat szüleim elbeszéléséből s a magyar könyvekből, amit mindig olvasok. Boldog vagyok, hogy a Hortobágyot is láthattam.

Halló! Befejeztük a »Debreczen« rádióközvetítését! Húsz nemzet üzent a világnak a magyar nemzetről, a magyar tájakról s a magyar élet értékeiről és szépségeiről.

(parvus.)

Jegyzőkönyv

arról, hogy

CSERKÉSZEINK ÉLETÉRŐL

milyen nagy, nagy szeretettel várták az első rádió közvetítést a távoli igen kedves Hollandiából. Az első ilyen irányú közvetítés volt, éppen ezért igen nagy volt a kedvünk: végre, erre is gondol a rádió...

Már, már hallottuk lelki füleinkkel, hogy majd sorra kerülnek a magyar táborban élő fiaink ügyei, bajai, örömei még akkor is, ha ezek a bajok, örömök közösek. Ugy képzeltük el hogy a miskolci, szegedi, pesti, pécsi fiúk között hallunk a ma már legtermészetesebb hírszolgálat útján a IX. kerület fiairól is...

Ezzel szemben hallottuk a nagyon rokonszenves lengyel fiúk énekszámát majd nagyon előkészítetlen néhány mondatos beszámolót a felkelésről, konyháról, napi munkáról, melyeket már az eddigi közlések alapján amúgy is tudtunk. Néhány szó az eddigi sikerekről, míg végül Kolozsváry, a csapat parancsnoka néhány üdítő mondatban tájékoztott olyan dolgokról is bennünket, amelyeket nem tudtunk: az elkövetkező tennivalókról. A néhányperces cigányzene bármennyire kedves volt is, de nem ezt akartuk. Végül holland gyerekek jamboree énekével véget ért a közvetítés...

Uram és hölgyeim, ez alig volt több a semminél. Nagy csalódással kapcsoltuk ki a készülékünket. Megint nem az történt, ami természetes, egyszerű és mindenek felett minden magyar rádióhallgatót érdekelt volna.

Szemfüles, mindent meglátó, mindenkit érdeklő eseményeket felsorakoztató ujságírók nélkül közvetítést lebonyolítani nem lehet. Minket a mi fiaink élete érdekel onnan távolból is. Minden lépésünk külön, külön és együttesen. Husz, harminc perc alatt sokat, nagyon sokat lehet adni, ha közben nem idegen cserkészek ügyét pertraktáljuk, a cigányzenét pedig Magyaritól hallgatjuk...

•

arról, hogy

GÁZÁLARCCAL

látja el magát két nagy város. Persze, nem itthon, nem itt nálunk, hanem Németországban van ez a két város. A magyar vidéki városok bármelyikét el lehetne látni alig százezer gázálarccal, a legnépesebbet is. De Berlin és Hamburg több milliót számláló népét már nagy feladat felszerelni védőálarcokkal és most mégis ellátják mind a kettőt.

Akaratlanul is arra kell gondolnunk, hogy íme, semmit sem változtak az idők a sötétnek mondott középkortól napjainkig.

Ma is az áll: aki bírja marja. Aki erősebb az marad felül.

Kinek pénze van, az megmaradhat egy esetleg bekövetkező nagy emberirtás idején, de aki szegény nemzet fiaként húzza emberi sorsa igáját, nem számíthat még természetes védekezési lehetőségre se.

A hatalmas, gazdag népek oldalán vannak a hadifelszerelésecket, robbanó és gyilkoló gázokat előállító gyárak, telepek. De ott vannak a pusztulás ellen némi biztonságot nyujtó védelmi felszerelések is...

Tisztamerő ököljog ez, ha másképpen nevezik is...

A magyar városokban néhány darab gázálarcon azt tanítják, hogy lehetne védekezni a gáztámadásokkal szemben, ha meg volnának a védő eszközeink.

Ott, a nagy népek fiainál arra tanítják az embereket, hogy kell védekezni a pusztulással szemben.

Semmi más nem történik, mint az, hogy a hatalom ma is hatalom.

Az erős ököl győz.

Aki birja pénzzel, hatalommal, az fent marad.

A gyöngébbeket a Jóisten védi meg.

Senki és semmi más az égvilágon.

•

arról, hogy

A MINDENNAPI BOMBÁZÁS

már úgy szerepel a világlapokban, mint a mindennapi színházi, vagy mozi műsor. Igy irnak pl: Madrid mindennapi bombázása pontosan hét órakor kezdődött ma is.

Már, már az hiányzik, Isten bűnül ne vegye, hogy imádkozzanak is azért a mindennapi bombázásért ilyen formán: a mi mindennapi bombázásunkat add meg nekünk...

Mert az ilyen tudósítás után azt hihetné az ember, hogy a szerencsétlen, hétszeres kálváriát járó madridi lakosság már rossz néven is venné, ha egyszer mondjuk nem pontosan hét órakor kezdődnének meg a mindennapi bombázások...

Ezzel szemben mi azt hisszük, hogy ott, azokon a mindennapi bombázásokon szörnyű emberi tragédiák játszódnak le. Emberek rettegnek emberi életekért, anyák őrjöngenek halálra sebesült apró gyermekük mellett, akik tikkadt szájjal cseppnyi vízért esengenek, de a mindennapi bombázás miatt se mindennapi kenyér, se minden pillanatban szükséges víz nincsen.

Mert ez a mindennapi bombázás belőlünk pl. ilyen gondolatokat vált ki első sorban. És csak azután, vagy azután se gondolunk arra, hogy vörösek és Francoék, hogy fogják fel ezt az egészen hétköznapivá süllyesztett mindennapi bombázást...

•

arról, hogy

AZ IRODALMI HAGYATÉK

is nagyon, de nagyon veszedelmes fegyver lehet, ha olyan kezekbe kerül, akiknek keze az orvosi hallgató csőből is golyószórót tud varázsolni...

Szegény Gorkij, aki olyan nagyon meglátta annak idején a boldogabb életében az orosz paraszt életét, dehogy mert volna ő arra gondolni, hogy irodalmi hagyatékából fogja a szovjet megszerkeszteni legveszedelmesebb fegyverét éppen a paraszt oroszok ellen.

Nem, erre nem gondolt Gorkij, akinek nagyságát még a Sztalin-féle gyógykezelésreszorulók se mertek megtépázni, most irodalmi hagyatékából ácsolnak bitófát és öntenek golyót, egymás számára.

Szegény Gorkij, talán soha se hitte volna, hogy halála után többet fognak irni, beszélni, tenni irodalmi hagyatéka cókmókjával, mint pl. Gyorgyajev Fomá-jával...

Ha ilyen csalfa és kiszámíthatatlan a sors, még Gorkijokkal szemben is, akkor mi várhat annak idején a Sztalin hagyatékra...

jegyzi: sz. r. i.

x Tündéri szép a nagyerdei csónakázó tó este! Menjünk oda egy-egy órára evezni.

Jehova és az ő 144.000 kormányzója

A debreceni ügyészségen 130 embe r ellen készül vádirat felekezet elleni izgatás miatt. — Az egész Tiszántúlt behálózó szervezkedés vezetőit fogják vád alá

A debreceni ügyészségen dr *Altdorfer István* ügyész nagy munkán dolgozik, napok óta röpiratokat olvas és jegyzőkönyveket tanulmányoz. Ő fogja ugyanis a vádiratot elkészíteni azoknak az ügyében, akik magukat »Jehova Isten tanui« néven nevezik és fanatikus elszántsággal küzdenek, hogy minél több hivőjük legyen.

Az egész országban terjed ez a szervezkedés és a központi iroda, mint a nyomozás megállapította, Budapesten van és *Watch Tower* az irányítója.

Az alvezére, Zennig Gerhard már nem tevékenykedhet, mert elitélték háromhónapi fogházra és büntetésének kitöltése után kitoloncolják az országból, mint nem kívánatos idegen állampolgárt.

Ez a szervezkedés Debrecenben is megindult és az itteni vezetők: *Jeney Gyula* és *Horváth Gyula*. Az ügyészséghez tömegével érkeznek a jelentések a szervezkedés vezetői ellen és elkobozzák a röpiratokat, melyeket sok-sokezer példányban terjesztenek.

Dr Altdorfer István előtt 130 név fekszik. Vádirat készül ellenük felekezet elleni izgatás miatt. Érdekes, hogy nem egy felekezet, hanem a katolikus, református, evangélikus, luteránus és zsidó egyház ellen elkövetett izgatás miatt indult meg az eljárás.

A rendelkezésre álló adatokból megállapítható, hogy az egész Tiszántúlt behálózták már a szervezkedés résztvevői, akik

azt hirdetik, hogy a keresztyén egyházak, sőt a zsidó egyház is a Sátán szövetségesei és annak használ szolgálják.

A nyomtatványok a prágai központból érkeznek csempészutakon magyar területre. Igy került a falvakban kiosztásra a »*Hol vannak a halottak?*« és a »*Bizonyságtévő*« című kiadmány. A röpiratok első sorozatát Magdeburgban adták ki, de most már Prága árasztja el a Tiszántúl falvait. A nyomozat adataiból az is kitűnik, hogy ez a szervezkedés, mely Amerikából indult el és egy amerikai bíró indította meg, már az egész világon elterjedt. A levelek, utasítások, nyomtatványok bizonyítják a rohamos terjeszkedését »Jehova Isten tanui«-nak. A propagandára igen sok pénzt adnak, mert nem kevesebb, mint

138 millió példányban adták ki eddig röpiratait.

A röpirataik, melyek tíz nyelven jelentek meg fényűző kiállításban, tele vannak támadással az egyházak ellen. Nemcsak magát az egyházat, hanem a vallást is támadják és

a »Hol vannak a halottak« c. röpiratban a lélek halhatatlanságát vonják kétségbe és azt irják, hogy az embernek nincs lelke, »lelketlen állat, mint cselekedetei is bizonyítják«.

Arról elmélkednek és arról hirdetnek, hogy 1914-ig tartott a Földön a Sátán uralma, de akkor megsokalta a »Jehova Isten« és megkezdődött a küzdelem a jó és rossz között. A Sátán uralma megdől, mert a hívek serege Jehova mellé áll. A harcban, akik jól küzdenek és

minél több embert hódítanak el a Sátántól, azok számíthatnak arra, hogy »Jehova Isten« mellett mint kormányzók működhetnek a világ igazgatásában.

Ezek a megkótyagosodott emberek itt ellentétbe kerülnek azzal a meggyőződésükkel, hogy nincs lélek és túlvilági élet. Hogy lehetnek kormányzók az ő Jehova Istenük mellett, ha nincs lélek és a test halálával megszűnik minden?

Azok az egyszerű, kritikát gyakorolni képtelen emberek, akik részesei ennek a szervezkedésnek, megmaradnak állításuk mellett, hogy az elfogadott egyházak a Sátán szövetségesei és nekik igyekezni kell, hogy minél jobban dolgozzanak, hogy érdemeik elismeréséül magas pozicióba kerüljenek. Azt hirdetik ugyanis, hogy

»Jehova Isten« mellett 144.000 kormányzó lesz a hivekből és azért kell igyekezni, hogy jó munkájuk jutalmaképpen még bejussanak a 144.000 kormányzó sorába.

Hogy miért éppen 144.000 kormányzó segítségére van szüksége a »Jehova Isten«-nek, azt nem magyarázzák meg, de a versengés igen nagy, hogy bejuthassanak és ezért nem riadnak vissza semmi akadálytól.

Az ügyész szobájában a falon nagy térkép van, melyen kimutatják, hogy milyen utakon érkeznek a röpiratok és melyik faluban terjednek. A falvak neve alatt olvasható az ottani szervezkedés vezetőinek nevei. A térkép szerint főleg a Nyírségen, Zemplén, Szatmár és Hajdú megyékben nagyobb arányú a szervezkedés. A többi megyékben és Budapest körül is csak szórványok vannak még.

„HELLA“
női kalapszalon
augusztus elsején
Csapó-utca 22. szám alá
helyeztetett át.
Dús választék,
legolcsóbb árak!

Hotel Auguszt Abbázia
Elsőrangú magyar szálloda és konyha. Központi fekvés. Minden komfort. Hideg, meleg folyóviz a szobákban. Felvilágositást nyujt fenti szálloda. Pensio összege befizethető Budapesten Auguszt cukrászdában I. Krisztina tér 3.

Szentanna pusztai teavaj 36 fillér
Bocskay teavaj 28 „
Sajt-Vajházban, Ferenc József út 17. Telefon 10-65

A Nemzeti Önállósítási Alap margójára

A Nemzeti Önáliósítási Alap létesítése a magyar kormánynak dicséretre máltó gesztusa volt. Ez a gesztus a jövő szemmeltartasával tétetett azért, hogy a diplomás állástalan ifjúság megtalálja az élet, a munka felé vezető ösvényt, amelyen járva és dolgozva megalapozhassa létfundamentumát.

A kormány tehát a munkanélküliség kellő lecsapolására gondolt, amidőn ezt a nemzeti ajándékot és előnyös kölcsönt bocsátja az igénylők rendelkezésére és gondolt arra,

hogy az elhelyezkedni nem tudó ifjúság nagy tömege ne a fizetéses pályákon keresse megélhetése alapját és ne a hivatali asztalok megszerzését tartsa szem előtt elérendő életút gyanánt, hanem törekedjék a gazdasági életben gyakorlati pályákon, a szabad életutakon magának mesgyét vágni.

Tehát az ipari, a kereskedelmi világ területén, ott, ahol az ember megtalálja a megélhetést, a létfenntartás lehetőségét, ha megacélozott elhatározás lüktet lelkében és ereiben. Másszóval a kormány fel akarja a fiatalsag figyelmét kelteni a produktív, a valóban termelő pályák iránt, ahol a munka meghozhatja igazi jutalmát.

Nem szabad azonban egyet elfelejteni és pedig azt, hogy az a jogász, aki letette jogi alapvizsgáit és szigorlatait, az a bölcsész, aki tanári ok evéllel rendelkezik. — tanulmányai folyamán és annak befejezése után is egészen más lelki életet elt, más volt gondolat berendezése. Elvont tanulmányai végzése alatt jóformán a legkevesebb kapcsolata volt a gyakorlati élettel és így semmi közösséget sem érez iranta. Egészen más szellemben nevelték a diplomásokat. Berczik Árpád egy kitűnő tárcacikke idéződik fel emlékemben, aki egy hollandus és egy magyar ember közötti beszélgetést szemléltetve felteszi a kérdést, hogy »ki az úr ?« »Ki a hollandusoknál az udvarképes'« A felelet a beszélgetés lényege: »Az az úr, az az udvarképes a hollandusoknál, aki dolgozik.«

Igen, dolgozni kell, munkát, termelő, alkotó munkát kell kifejteni. A gazdálkodó társadalomban az őstermelés, az ipar és a kereskedelem produktiv munkaterületek lehetnek.

Ide kell mennie a magyar ifjúságnak, ha új életet akar kezdeni, ha új családi- és honmegszerzésre és megtartásra törekszik. De minden munka kifejtéséhez, minden termeléshez, nemcsak puszta testi és anyagi erő kell, hanem képzettség, szakképzettség, amelynek irányítani, vezetni kell a kezet a szerszámokat, a gépet ...

Amidön a Nemzeti Önállósítási alapból származó anyagi támogatás elnyeréséért folyamodik az állástalan magyar ifjúság, amikor beterjeszti az üzemtervet és megjelöli azt a módot, azokat az eszközöket, amelyekkel célját meg akarja valósítani, bizony a gazdasági szaktudás, az üzemvezetés legfőbb problémáinak ismeretét is meg kell szereznie. Ez a feltétel elengedhetetlen. A kormánynak e tekintetben tehát ismét intézményesen kellene odahatnia, hogy a magyar ifjúság ilyképpen támogatott része gyakorlati ismeretek megszerzésére is törekedjék.

Biztosan hiszem, hogy ezen igazán nemzetmentő munkából a gyakorlati élet emberei és a szakpedagógusok szintén önzetlenül és szeretettel kiveszik részüket és a fiatalság ügyének szolgálatába szegődnek.

Tekintsünk csak egy kicsit a külföldre. Már a 19. század második felének éveiben Angliában hány és hány helyen gyultak ki esténként a továbbképző tanfolyamok lámpái és hány ezer és ezer munkást vezettek be a tudományok, a szakismeretek keretébe és milyen megmérhetetlen értékkel növelték az értelmes szakképzett emberek termelőképességét és végeredményben az ország szellemi és gazdasági kultúrájának szintjét. Mert ne feledjük el, ezeknek a már sok kísérlet, sok kálvárián keresztül ment állástalan rétegeknek nincs már ideje próbálgatsára, ezeknek nagyon körültekintően kell eljárniok gazdasági jellegü tevékenységük folyamán.

Szükséges tehát, hogy tájékoztatást, útmutatást, tanácsot kapjanak a folyton feltörő útvesztők kikerülésére. Ezeket az embereket támogatni hazafias és kulturális kötelességünk.

Gondoljuk csak el, hogy hány közgazdasági, ipari, kereskedelmi, üzemtani kérdés merül fel, a gazdasági tevékenység kifejezése során. Ezek labirintusában eligazodni ma még a legkipróbáltabb és gyakorlati emberek is nehezen tudnak. De azt se feledjük el, hogy még hányan törekednek arra, hogy az ismeretben, gyakorlatban járatlanokat kijátsszák és helyzeteikkel visszaéljenek. Mindezek ellenében a felvilágosítás, az ismeretterjesztés fáklyájának kell kigyulnia.

Nem elvetendő gondolat lenne tehát, hogyha a kormány a Nemzet Önállósítási alapjából kiutalt összegek élvezőit a saját maguk és a gazdasági élet jól felfogott sorsának irányítása érdekében a kötelező továbbképzésre, a szakképzésre is utasítaná, mert csak is így lehet a segítés a támogatottak és a nemzet javára előnyös hatású.

Dr László Béla.

Amikor a közigazgatási bíróság elnöke még az építendő debreceni egyetem javára táncolt

Érdekes visszaemlékezés az egyetem alapításáért indult küzdelem első napjaira.

A magyar kultura büszkesége a nagyerdei tölgyfák közé épült egyetem, melynek hirét elvitték az Oceán tulsó partjaira és megcsodálják az erre járó külföldiek. Ezért az egyetemért sokat kellett küzdeni s nagy harcok után alakulhatott csak meg, hogy soha nem múló értéke legyen a legmagyarabb városnak.

Érdemes visszaemlékezni azokra az időkre, amikor az egyetem alapításának gondolata felmerült Debrecenben és megtették az első lépéseket, hogy valóra váltsák a szép tervet. Nagyon sokáig kellett harcolni míg Debrecen megkapta az egyetemet, sokat kellett áldozni érte, sok, sok lelkesedés, önzetlen munka árán valósult csak meg.

A küzdelem régen indult, 1894-ben Debrecen kultúrális életének négy vezetője:

Dégenfeld József gróf, aki 19 éven át volt itt főispán, Kiss Áron püspök, Balogh Ferenc teologiai tanár és Márk Endre az ügyvédi kamara elnöke, aki 24 éven át viselte tisztségét, elhatározták, hogy akciót indítanak az egyetem érdekében.

Felkérték **Simonffy** Imre polgármestert, hogy hivjon össze egy értekezletet, melyen megtárgyalják a kérdést. A polgármester is a város érdekében való tevékenységnek látta az egyetemért indult akciót és a városházára összehívta az értekezletet. Ezzel megtörtént az első hivatalos lépés a létesítendő debreceni egyetemért. Az értekezleten a főispán és három társa tartottak beszédet, melyben rámutattak azokra az okokra, melyek szükségessé teszik az egyetem alapítását.

Márk Endre, aki lakásán őrzi ennek az akciónak első emlékeit a következőket mondotta el az egyetemért megindult küzdelem történetéből:

Táblás ház a debreceni egyetemért 1894 február 23-án

— Nagyon szép idők voltak azok kedves öcsém — mondja Márk Endre — volt lelkesedés és nagy-nagy szeretet az emberekben a városuk iránt. Alighogy a polgármester által összehivott értekezlet kimondotta, hogy társadalmi gyüjtés utján egyetemi alapot létesit és megindítja a harcot, hogy Debrecennek minél előbb egyeteme legyen, máris tevékenykedtek az emberek. Néhány hét mulva megrendezték az első mükedvelő előadást az egyetemi alap javára a Csokonai-színházban.

Színrekerült a »Tíz leány egy férj« sem című énekes táncos darab, melynek szerepeit a város úri társaságának tagjai vállalták. A szereplők sorát a főispán két leánya Degenfeld Anna és Mária nyitották meg.

Nagy siker volt, minden jegyet elővételben adtak el és az előadást még kétszer kellett megismételni. Sok pénz gyült össze, sok volt a felülfizetés. Az egyetemi alapnak már volt pénze és azt a város kezelte.

Fráter Imre, aki a szabadelvű pártnak volt a vezére és a politikai irányítás az ő kezében volt, kijelentette nekem:

— Kedves öcsém, nem is tudja, hogy milyen nagy dolgot cselekedtek tegnap Debrecen érdekében. Meglátják, milyen szép jövője lesz az egyetemnek.

Fráter Imrének igaza lett. A küzdelem azonban nehéz volt, mert Nagyvárad rohamosabban fejlödött, mint Debrecen és magának követelte a létesítendő egyetemet. Küldöttségek jártak **Tisza** Kálmánhoz, az »örökös« miniszterelnökhöz és mindegyik város a maga részére akarta megszerezni a támogatást az egyetem ügyében.

Most már megmondhatom, hogy Tisza Kálmán Debrecennek szánta az egyetemet, ezt mondta bizalmasan és felkérte a vezetőket, hogy ne hagyják félbe az egyetemért indított akciójukat.

Tisza Kálmán már nem érte meg az egyetem épitését. **Tisza** István váltotta azt valóra: öröksége volt a teljesítése.

— Az egyetemi alap növelésére 1895-ben is előadást rendeztek az úritársadalom mükedvelői a Csokonai-színházban és három táblás ház bizonyította, hogy nem sajnálták pénzüket az emberek az egyetemért. A szereplők díszes gárdájában ott volt még az előző évben rendezett előadáson **Puky** Endre, aki most a közigazgatási bíróság elnöke. **Soltész** Elemér a püspök, **Szél** Farkas táblai tanáceselnö leánya a nagy sikerrel szerepl **Szél** Marien, **Dóczy** József, **Kö rössy** Kálmán, **Bodnár** Géza a ké sőbbi bank igazgató, **Vargha** Ele mér a nemrégen nyugalmazott b polgármester, **Poroszlay** Gyula szegedi törvényszék elnöke, **Zivus** ta Andor, **Szathmáry** Zoltán hir lapíró kollégám, akinek felelő szerkesztője voltam akkor a Debre ceni Hirlapnál. Ott volt **Ujfaluss** József, aki városi főorvos lett, dr **Medve** Zoltán és még soka Sol úrilány is szerepelt, akiknek ne veire bizony már nem emlékszem.

Igy indult meg az akció az egye temért. Az első pénzt tehát a tár sadalom adta az egyetemi alaphoz

Márk Endre lakásán két fala borítanak be a csoportképek, azok nak a képei, akik résztvettek a egyetemi alap javára rendezet mukedvelő előadásokon 1894. é 1895-ben. A fényképeken olvasha tók a nevek és jól látszanak az ar cok. A szereplők jelmezeikben áll tak a fényképező gép elé.

Sokan nem élnek már azoknak soraiból, akik szerepeket tanultak, táncoltak, énekeltek a szinpadon, hogy gyarapodjon az egyetemi alap.

Nem él a fényképész sem, lovag **Chilinszky**, aki igazi művészi mun kát csinált a csoportkép elkészité tével.

A **Márk** Endre birtokában lévő csoportképek hozzátartoznak a ma Debrecen és az egyetem történeté hez is. **(bem.)**

Árván, egyedül

Itt állok árván, búsan egyedül
Összetörve és reménytelenül,
Akiről azt hittem, ez igaz barát,
Rájöttem szereti, de önmagát...

Az elsőt így követte a többi.
Miez? Nem tudnak igazán szeretni
Mind csak pénzre, haszonra
prédára les
És nem veszik észre, ha a szem
könnyes.

De ugye nem ilyen minden barát?
Hisz én meghallom a mások szavát
Vagy állok most árván egyedül?
Kifosztva búsan reménytelenül.

Piczky Laskay Gizike.

KÖZERDEKÜ LEVELEK

Tisztviselőtelep — Autóbuszjáratok

Igen tisztelt Szerkesztő úr, legyen szives helytadni alábbi kérő sorainknak, melynek közléséért fogadja hálás köszönetünket.

Tudvalevő, hogy Debrecen Tisztviselő-telepen a DHV a kora tavasz óta az autóbuszjáratait beszüntette. Állitólag **„ráfizetés"** miatt.

Mi nem keressük ennek okát, **ellenben kérdezzük annak az okát, hogy mi késlelteti a nyilastelepi autóbusz-vállalkozónak a Széchenyi-kert illetve Tisztviselő-telepre járó autóbusz engedélyének kiadását, melyre a pályázatot már régen beadta.** Mi pedig tisztviselőtelepiek aláírásainkkal kértük a Méltóságos Polgármester urat, az engedély kiadására, de sajnos ezideig még mindig kénytelenek vagyunk gyalogosan bejárni a városba.

Mi, Tisztviseló-telepi lakosok ismételve kérjük a Polgármester urat, hogy tegye lehetővé az autóbuszjáratok minél hamarabbi engedélyezését. Kérésünk teljesüléséért maradunk alázatostisztelettel

Horogh János
vendéglős.
Papp Imre
ny. máv. fütő.
Szilágyi Endréné
füszeres.

Mátkapároknak és ujházasoknak

sok szerencsét kivánnak legolcsóbb beszerzési helyeink:

NŐIRUHÁK, KABÁTOK a legolcsóbban kaphatók GRÓSZ JENŐ DIVATÁRUHÁZÁBAN, PIAC-UTCA 51.

Férfiszövet különlegességek rendkívül olcsó árban kaphatók MIKÓ POSZTÓKERESKEDÉSÉBEN PIAC-U. 4.

Fényt és hangulatot vissz otthonába, ha GULYÁS CSILLÁR-RÁDIÓ SZAKÜZLETÉBŐL VÁSÁROL PIAC-U. 59. TELEFON: 52-19

Jók, olcsók ASZMANN úridivatcikkei.

Sránto Zsigmond kárpitosmester bútorcsarnoka Piac-u. 81.

Művészi fényképek Iparüzlet árban, takarékosság kényelemben és TŐKÉS ILONA MŰTERMÉBEN CSAPÓ-U. 1.

IZLÉSBEN ÉS OLCSÓSÁGBAN IBOLYA VIRÁGCSARNOK VEZET KOSSUTH-U. 2. TELEFON: 17-61

Hentesárut, csemegéket, sajtokat, borokat ESZTERHÁZYNÁL PIAC-U. 30.

Pénz nélkül boldogság nincs, keresse fel a KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ EGYLETET. KOSSUTH-U. 8

ILLATSZERT kölnit, pudert PAPP LAJOS illatszertárából Kossuth-u. 1.

Legszebb esküvői és alkalmi frizurák RAMMINGERNÉL SZENT ANNA-U. 10.

Gyomron át szivhez az ANGOL KIRÁLYNŐ vezet.

COMETOL Mindent megtalál KONTSEK KORNÉL divatházában KOSSUTH-U. 1.

TORTÁKAT SÁNTHA KÁROLYTÓL HATVAN-U. 1.

KEZTYŰT FŰZŐT SCHÖN SÁNDORTÓL PIAC-U. 14 CSAPÓ-U. SAROK

BÉRAUTÓT elegáns kocsit eljegyzésre, esküvőre kerestetlére SZIKSZAYTÓL rendelem. FERENC JÓZSEF UT 42. TELEFON: 12-45

SZLIUKA ISTVÁN szikvizgyár „CSOKONAI" ÁSVÁNYVIZ BIZOMÁNYOS TELEKI-U. 100. TELEFON: 21-11. SZ.

LEGNAGYOBB Uridivat és kalapraktár WERNER PIAC-U. 70.

JEGYGYŰRŰK, JEGYEKSZEREK legnagyobb választékban HALÁSZ ékszerésznél

KÖZSZÜKSÉGLETI CIKKEK JÁTÉKOK Kántor Ernő és Tsa NÁL VÁROSHÁZ-ÉPÜLET

Piac-u. 37. Szinpkülönlegességek Magolcsai Nagy Sándornál

SZŐNYEG, ÁGYTERITŐ, Függöny A LEGOLCSÓBB HORN REZSŐNÉL KOSSUTH-U. 19.

Legizlésesebb menyasszonyi és alkalmi csokrok ROZSA VIRÁGCSARNOKBAN Kossuth-u. 3.

KONYHAEDÉNYEKET TÓTH GYULÁTÓL Városházépület.

Kézimunka, fonál, cövidáru a legolcsóbb PIKÓnál KOSSUTH-U. 4.

Fűszer-, gyarmatáru és háztartási cikkek KONTSEK GEZÁNÁL

KÉPKERET SZENTKÉP KERETEZŐBOLTBAN PIAC-U 89.

NE FŐZZÖN OTTHON olcsóbb, izletesebb a SZABÓ FÉLE MAGYAR KONYHA SAS-UTCA 3.

Mint egy nagyáruházban, nálunk mindent megtalál.

Gyöngyvér

REGÉNY

Irta: Székelyné Bészler Anna

(31. folytatás.)

Lovon tette meg az útat. Vitézei az őszi, komor időben egyesültek egy nagy fa lombsátora alatt. A térség közepén égett a tűz és körülötte játszottak a fiatalok, ineselkedtek egymással, vagy hevertek a sárguló füvön. Ahogy Gyöngyvér leugrott a lóról, a közelben heverők mind felpattantak helyükről. A leány finom arcát elborította a vér, megérezte a férfiak tekintetében a vizsgáló, biráló, gyönyörködő nézést. Kezében egy vastagnyelű szijkorbácsot tartott. Nyugtalankodva csapkodta vele a szoknyája kiálló szélét. Majd mikor senki sem szólt, kitört belőle az indulat.

— Mit néztek úgy rám, mintha még soha nem láttatok volna?! Visszajöttem közétek, mert tudom, hogy olyanok vagytok, mint a töretlen csikó s a szelíd szónak nem tudtok engedelmeskedni. Kijátszátok az öregapám szavát és éjszaka rabló módjára is rátörtök a Dobok vagyonára, vagy a hegyek útjain haladó keresztényekre.

Egy öregedő ember felelt:

— Hát bizony rájuk törünk. Ha teheti a Dobok népe, éppen úgy pusztítja a mi jószágunkat. A keresztényekért meg talán csak nem fájult meg a szíved, Gyula leánya?

— A szívem az nem igen szokott megfájulni, de nem tűröm, hogy a magyarok megmaradt utolsó kis csapata, amely rám, meg az öregapámra van bízva, rablóhordává alacsonyodjék! Majd rendet csinálok én addig, amíg a bátyáim valamelyike eljön és átveszi a vezérséget.

— Rágd meg a szavad szépséges leányzó! — mordult az öreg magyar. — Azért még nem vagyunk rabló horda, ha kitörünk innen egy kis vadászatra. Ki tiltja meg? A keresztény bátyádat meg hiába várod ám, szép galambom. Elszámítottad magad te is, meg öregapád is, mert bennünket nem játszatok oda a kereszténységnek. Mi felettünk nem vezérkedik semmiféle rothadt szívű...

Gyöngyvér nem várta be a végét. Megfordult, mint a villám, beszaladt a régi sátrába. Nagyot nézett Réka, amikor rákiáltott:

— Hallod-e te bajcsináló vén boszorkány! Add elő a férfiruhámat! Jobb lett volna, ha ezeket figyelted volna, hogy mit szőnek a fejükben, mintsem Dobok ellen uszítottad pletykáddal a legjobb embereimet! Hozd már a ruhámat, hallod-e!

Szaladt Réka a ruhákért. Pár perc alatt átváltozott Gyöngyvér Zelenddé. Hej de jó érzés volt a régi ruhába lenni. Varázslata volt ennek. A selyem szoknyával lehullt az asszonyiság minden tehetetlensége. Sötét borzas hajára ráhúzta a sisakot. Úgy ment vissza a körbe, embereihez, a korbácsot magával vitte.

Egyenesen odatartott, ahol az előbbi ember két kézzel magyarázott valamit a társainak. Gyöngyvér rákiáltott:

—No Tasi, most aztán szeretném hallani még egyszer, amit vezéredről, a bátyámról mondtál! Szeretném látni azt a hitvány embert, aki ellene mer szegülni meghalt ura és Gál akaratának.

Az öreg paraszt végigsimította bajuszát s azután egy kis lekicsinléssel mondta:

— Lánnyal nem feleselek, még ha olyan gyönyörűséges szép is, mint te Gyöngyvér. Úgy ám, szoknyás vitézzel nem állok ki még szócsatára sem.

Nagyot nevetett, befont haja reszketett a kucsmája alól. De elhalt a nevetése, amint a Gyöngyvér korbácsa végigszántott az arcán.

— Gyula úr a ti nagy vezéretek azt kívánta, hogy szoknyás vitéz legyen az uratok és ti Gyula úr akarata ellen mertetek kelni?!

Tasi állt mereven, mozdulatlanul, még csak a szeme sem rebbent meg. Háromszor csapott le rá a Gyöngyvér korbácsa és Tasi arcából kiserkedt a vér.

A leány most a többiekhez fordult:

— Van még valakinek baja a Gyula leányával?!

Most egy hetyke legény állt elő:

— Én sem ismerek el asszonyt vezéremül!

— Adjatok a kezébe kardot! — rendelte Gyöngyvér. — Ha leszúrsz, neked volt igazad. De vigyázz, mert még nem felejtem el, hogyan kell bánni a fegyverrel.

A napfényben szikrázott a penge. A távolállók mind közel húzódtak. Egyszeribe szétverték a tűz parazsát, melynél némelyek az imént ebédjüket sütögették.

Kevés ideig tartott a küzdelem. Bár hosszú betegség meggyöngítette Gyöngyvér erejét, de az ügyes fogásokat, amelyekre atyja tanította, nem felejtette el. Átszúrta a legény vállát, akinek kezéből kiesett a kard.

Gyöngyvér megtörölte a véres pengét s komoran nézett az embereire:

— Van még valakinek baja velem? — kérdezte, de senki sem felelt a szavára.

—Hol van Túr és Abád, Ajtány után első vitézeim?

Az emberek előbb lesütött szemmel hallgattak, azután mégis megmondták, hogy a kérdezettek lementek Dobokra. Hallották, hogy a vezér farkasvadászatra indult, hát ők meg utána lopakodtak.

— Orvul, lesből támadtok gyanutlan emberprédára?! — kiáltott fel méltatlankodva a leány. — Hát Ott hova lett?

— Keresztény csapat megy el a Hunor kövénél, azok ellen indult.

A leány sötét szeme megvillant.

— Hozzátok elő gyorsan a lovamat, aztán megyünk! Utánam, aki férfi!

Nem mondta meg, hogy hova mennek. A tábor pillanatok alatt átalakult. Egy-kettőre készen volt néhányszáz ember és mire Gyöngyvér lovát elővezették, már amazok is nyeregben voltak. A leány megeresztette a kantárt, arca kigyúlt, a szíve feldobogott, újra élt. Bódultan szívta magába az éles levegőt. Arra vette az irányt, ahol Dobokot sejtette.

Már nem is jutott eszébe, hogy a ma reggeli lényéhez nem fér á mostani viselkedése. Tisztában volt vele, hogy meg kellett büntetnie Tasit. Ismerte jól az embereit. Ha szelíden, kérő szóval megy hozzájuk, ha panaszkodik nekik, nemes készséggel a pártjára kelnek, megvédik érdekeit még az életükkel is, ha Gyöngyvér úgy kívánja, de mindig csak oltalmazzák és védik, anélkül, hogy vezérüknek tekintenék. Igy azonban, amikor látták, hogy éppen olyan, mint azelőtt volt, nem vették tudomásul, hogy nem Zelend többé, hanem Gyöngyvérben is csak Zelendet látják.

A keskeny hegyi útakon lekanyarodtak a mély völgybe. A fák között előcsillan ató s a hepe-hupás nádas partban jó búvóhely van a farkas számára. Ezelőtt Gyöngyvér is vadászgatott erre, tudta, hogy Dobokot ide várják magyarjai.

Gyöngyvér megfuvatta a kürtöt s a hívásra innen is onnan is előseregleltek az emberei. Már csak Abád hiányzott. A Gyöngyvér sasszeme meglátta, hogy két-három hajításnyira tőle egy ember gugol, felhuzza ijját és célba veszi azt a magános férfit, aki az ellenkező útról erre tart. A leány egy pillanatig sem késik. Éppen annyira van tőle a vitéze, mint attól Dobok. De Gyöngyvér egy szívütésnyi idővel hamarabb bocsátja el nyilát s azzal átfurja Abád kezefejét.

(Folyt. köv.)

Nem illeti meg haszonélvezet azt az özvegyet, aki első férjét megölte és ezt nem jelentette második férjének

Szenzációs ítélet egy debreceni perben

Rendkívül érdekes per jutott most el a befejezéshez. A Kúria mondta ki az utolsó szót a perben, mely a debreceni törvényszék és a tábla előtt fordult meg. Ellentétesek voltak az ítéletek a rendkívül érdekes perben, mely azzal végződött, hogy a Kúria a tábla ítéletét találta helyesnek és kimondotta, hogy

az özvegy, aki meg ölte első férjét, nem érdemes arra, hogy második férje után a vagyon haszonélvezetét megkapja, mivel a második férje előtt elhallgatta, hogy megölte első férjét.

Ilyen per nem volt még a debreceni bíróság előtt, még a Kúria előtt is ritkán fordul meg hasonlóan érdekes témájú per.

A per azzal kezdődött, hogy özv. *Papp* Józsefné, jelenleg máriaposztrai fegyintézeti lakostól kérték, hogy férjétől maradt vagyon haszonélvezetét adja át az öt Papp gyermeknek, akik férjének első házasságából származnak. A mária-nosztrai fegyencnő nem volt hajlandó lemondani annak a háznak, kertnek és szántóföldnek a jövedelméről, melyet második férjétől örökölt Hajdúhadházon.

Az öt gyermek a bírósághoz fordult a haszonélvezeti jog törlését kérve. — Terjedelmes iratban mutatott rá a gyermekek ügyvédje dr *Papp* Ignác arra, hogy az özvegy érdemtelenné vált a haszonélvezetre.

A FÉRJGYILKOS ASSZONY UJRA FÉRJHEZ MEGY.

A haszonélvezeti jog törlését kérők előadták, hogy

özvegy Papp Józsefné az első férjét, Bede Miklóst a leányának Bede Juliánna, Kiss Imréné segitségével megfojtotta. A megfojtott ember nyakára kötelet hurkoltak és fel akasztották az ajtófélfára és ezzel a hatóságot félrevezetve úgy tüntették fel a dolgot, mintha öngyilkosság történt volna. A félrevezetés sikerült is és úgy temették el Bede Miklóst, mint aki öngyilkos lett.

A gyilkos asszony és leánya vígan éltek és biztak abban, hogy a szörnyű bűn soha sem kerül már napvilágra. Özvegy Bede Miklósné férjhez is ment Papp Józsefhez, akivel hosszú éveken élt együtt. — A férj nem is sejtette, hogy olyan özvegyet vett feleségül, aki férjét megölve tette magát özveggyé.

Papp József soha sem tudta meg hogy férjgyilkossal élt együtt és békességben volt feleségével, aki gondozta első feleségétől való öt gyermekét.

Papp Józsefnek a halála után derült ki az özvegy szörnyű bűne és a debreceni törvényszék a töredelmes beismerésben lévő asszonyt elítélte 10 évi fegyházra.

Ilyen előzmények után az öt Papp gyermek védője útján azzal kérik az özvegynek a haszonélvezettől való megfosztását, hogy arra érdemtelen, mert apjukat félrevezette.

Ha Papp József tudta volna, hogy özvegy Bede Miklósné megölte férjét, nem vette volna feleségül a férjgyilkos özvegyet, vagy ha később tudta volna, akkor elvált volna az asszonytól, akinek olyan szörnyű multja van.

A MÁSODIK FÉRJ MEGBOCSÁTJA AZ ELSŐ FÉRJ MEGGYILKOLÁSÁT.

Az öt Papp gyermek kérésének elutasítását kérte a bíróságtól özvegy Papp Józsefné, aki a debreceni fogház lakója volt a per indulása idején. Arra hivatkozott az özvegy, hogy ő töredelmesen beismerte éppen a lelkiismeretfurdalás következtében, hogy meg ölte első férjét a leánya segitségével. A gyilkosságnak komoly oka volt, mert nem tudta már türni tovább durva és részeges férje viselkedését. A második házasságkötésekor nem mondotta el férjének hogy az első férjét megölte. Igaz, hogy elhallgatta, ez érthető is, hogy

a szerelmesen közeledő férfit, akitől jobb sorsát várta, nem riasztja el azzal, hogy ő férjgyilkos.

A házasságkötés után azonban egy kedvező időben, amikor a férje beteg volt és ápolta, bevallotta bűnét. Elmondta, hogyan történt a gyilkosság és miért tette.

Férje — mint az özvegy állítja, — megbocsájtotta neki bűnét, mert ő is ismerte Bede Miklóst, tudta, hogy milyen erőszakos, részeges ember volt. Megértette lelkiállapotát és ezért bocsájtott meg neki.

A gyermekeinek is megmondta, hogy szeressék mostohaanyjukat és legyenek jók hozzá.

Igy beszélt özvegy Pappné és tanukkal bizonyította, hogy ő milyen békességben, boldogságban élt második férjével és mennyire gondját viselte az öt gyermeknek.

NEM NEVELHET GYERMEKET OLYAN ANYA, AKI SAJÁT APJÁT MEGÖLI.

Az özvegy védekezésével szemben az öt Papp gyermek védője az is bizonyította a törvényszék előtt, hogy nem történt meg a gyilkosság beismerése az első férje előtt, mert azt nem bocsájtotta volna meg Papp József, nem olyan erkölcsi felfogása volt, hogy tovább élt volna a gyilkos asszonnyal és nem bízta volna rá öt gyermekének nevelését, gondozását. Elmondotta dr *Papp* Ignác a törvényszék előtt, hogy a törvényszéknek ilyen természetű ügyben már volt alkalma ítélkezni, mert éppen Kiss Imréné ügyében ítélkeztek. Annak a *Kiss* Imrénének az ügyében, aki anyjával, Bede Miklósnéval megfojtotta és azután felakasztotta az apját. Kiss Imre csak az anyós megrázó vallomásából tudta meg, hogy apagyilkost vett feleségül. Később a felesége is beismerő vallomást tett a gyilkossággal kapcsolatban. A férj nem is várta meg a gyilkossági perben az ítéletet, még az eljárás ideje alatt kérte a válóper kimondását. A törvényszék érvénytelenitette a házasságot tekintetnélkül arra, hogy a házasságból gyermekei is származtak. Kiss Imre kérését teljesítette a törvényszék,

nem élhet olyan nővel, aki elhallgatta előtte, hogy megölte saját apját és nem bizhatja gyermekei nevelését apagyilkosra.

Ha az egyszerű földmívesembernek ez a felfogása ,akkor a vagyonosabb Papp Józsefnek sem lehetett volna más tennivalója, ha tudja, hogy kit vett feleségül.

Rámutatott az özvegy elleni per ben arra, hogy a törvény értelmében házasságbontó ok az is, ha az egyik fél ötévi fegyházra volt ítélve és ezt elhallgatta a házasságkötéskor társa előtt. A gyilkosság még súlyosabb bűncselekmény. Említette az is, hogy

özvegy Papp Józsefnének nincs is szüksége a haszonélvezetre, mert tíz évig a fegyházban lesz, ott pedig van lakása, ellátása.

A felsorolt érvek alapján rámutatott arra, hogy az özvegy, aki a legsúlyosabb bűncselekmény tudatában férkőzött a vallásos családba,

érdemtelenné vált arra, hogy azon házastárs után, akit ő rútul becsapott, özvegyi jogot élvezhessen.

A TÖRVÉNYSZÉK A FÉRJGYILKOS ÖZVEGYI JOGAI MELLETT.

A debreceni törvényszék özvegy Papp Józsefnénak adott igazat, elfogadta azt a vallomását, amely szerint második férje megbocsájtotta neki első férje meggyilkolását. Az indokolás szerint érdemtelenségi okul különben is csak az szolgálna, ha a második férje élete ellen tört volna, de ez is csak akkor, ha Papp József ezt feleségével szemben házassági bontóokként érvényesítette volna. Ilyen nem történt és igy

nincs is jelentősége annak, hogy tudott-e felesége régebbi bűnéről.

A debreceni tábla már megváltoztatta a törvényszék ítéletét. — Kimondotta, hogy nem hihető el hogy a második férj megbocsássa az első férj megölését.

A vétkes nő özvegyi jogon férje hagyatékára igényt nem tarthat. Ehhez képest férje hagyatékára özvegyi jogon igényt az az özvegy sem támaszthat, aki férjével szemben annak életében a házasság érvénytelenítésére, vagy annak felbontására alapul szolgálható olyan magatartást tanusított, amelyről férjének nem volt tudomása. Megtévesztette házastársát lényeges személyi tulajdonságához tartozó erkölcsi fogyatékosságát elhallgatva előtte a házasságkötéskor.

A Kúria helyben hagyta a tábla ítéletét indokainál fogva. Kimondotta, hogy a férj nem szerzett tudomást felesége bűnéről, az csak később derült ki, a házasságmegtámadási jog nem enyészett el és

a házasság megszünése után a férj halála után bárki, igy az örökhagyó örökösei is érvényesithetik a házasság érvénytelenitésétől függő jogaikat.

A mária-nosztrai fegyházban raboskodó özvegy Papp Józsefné igy nem tarthat többé igényt a hadházi kert, szántó és ház haszonélvezetére. *(benese)*

Pályázati hirdetmény. Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál üresedésben lévő, nyugdijjogosultsággal egybekötött s a törvényhatósági bizottság közgyülése által élethossziglan szóló választás utján betöltendő

egy, a fogalmazó szakon a IX. fiz. osztályba sorozott *II. oszt. aljegyzői;*

egy, — a pénztári szakon — a IX. fiz. osztályba sorozott *pénztári ellenőri;*

egy, — a pénztári szakon — a XI. fiz. osztályba sorozott *II. oszt. pénztári tiszti;*

egy, — az adóhivatali szakon — a IX. fiz. osztályba sorozott *adóellenőri;*

egy, — a kezelési szakon — a XI. fiz. osztályba sorozott és fenn nem tartott *segédnyilvántartói*

állásra, valamint mindazon állások betöltésével, a normálstátus keretében esetleg megüresedő, fizetési osztályba sorozott s a törvényhatósági bizottsági közgyülés betöltése alá tartozó, fenn nem tartott, egyéb állásokra pályázatothirdetek. A II. oszt. aljegyzői és annak betöltésével esetleg megüresedő egyéb fogalmazási szakbeli állásokra a képesitést az 1929:XXX. t.-c. 65. és 67. §-a, valamint az 1933:XVI t.c. 39. §-a irják elő; a pénztári ellenőri és a II. oszt. pénztári tiszti, valamint az ezek betöltésével a pénztári szakon esetleg megüresedő állásokra megkívánt képesitést az 1883:I. t.-c. 18. §-a irja elő; az adóhivatali szakon megüresedett ellenőri állásra és az annak betöltésével esetleg megüresedő adótiszti állásokra a 219—1913. Bkgy. sz. szervezeti szabályrende let285 §-a értelmében a községi közigazgatási tanfolyam sikeres elvégzése, vagy valamely középiskolai érettségi bizonyítvány képesít; a kezelési szakban meghirdetett segédnyilvántartói állásra a képesitést az 1883 I. tc. 19. §-a irja elő. Mindezen állásokkal járó illetményeket az 1927:V. t.-c. 49. §-a alapján foganatosított illetményrendezést tartalmazó mindenkori kormányhatósági jóváhagyást nyert közgyülési határozatok szabályozzák. A meghirdetett állásokra a m. kir. belügyminiszter úr 112990—1936. IV. számú leirata, illetőleg a 22—1937. bkgy. számú közgyülési határozat értelmében, az 1931:III. t.-c. 20. §-ában foglaltakra figyelemmel, a pályázók közül egyenlő feltételek mellett, viselt katonai rendfokozatukra tekintet nélkül elsőbbség illeti meg: a vitézi rend tagjait, valamint azokat, akik az 1914—18. évi világháború alatt arcvonalbeli katonai szolgálatot teljesitettek, vagy ebből a szolgálatból kifolyólag rokantakká váltak. Felhivom mindazokat, akik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy megkívánt képesitésüket, eddigi alkalmaztatásukat, magyar állampolgárságukat, büntetlen előéletüket, a forradalmak és az idegen megszállás alatti magatartásukat, testi és szellemi épségüket (a m. kir. tiszti főorvosi bizonyítvány) esetleg katonai szolgálatukat igazoló okmányaikkal szabályszerűen felszerelt és 2.— pengős okmánybélyeggel ellátott pályázati kérvényeiket méltóságos Fáy István főispán úrhoz, mint a kijelölő választmány elnökéhez címzetten, a közigazgatási iktató hivatalba, (Városháza, földszint 8. sz.) *f. évi szeptember hó 6. napján — hétfőn déli 12 óráig adják be.* A felsorolt okmányokon kívül, csatolandó a pályázati kérvényhez egy rövid életrajzi leirás (curriculum vitae) is, amelyben összefoglalva: a pályázó életkora, vallása, családi állapota, gyermekei száma, jelenlegi állása, vagy foglalkozása, iskolai végzettsége, képesítése, esetleges közszolgálatának kezdőpontja, katonai és háborús szolgálata s egyébb személyét illető lényegesebb adatok közlendők. Azok, akik jelenleg is Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál szervezett és rendszeresitett állásban ténylegesen szolgálna k, pályázati kérvényükhöz — az életrajzi leiráson és az esetleges katonai okmányokon kívül, — a többi fent felsorolt okmányok csatolását mellőzhetik s pályázati kérvényük az 1922:VI. t.-c. 10. §-ának 10. pontja, illetőleg a m. kir. Közigazgatási Bíróság 15017—1929. P. számú ítélete értelmében illetékmentes. Elkésetten beadott, valamint hiányosan felszerelt pályázati kérvények figyelembe nem vételnek. *Polgármester.*

---

x A nagyerdei fürdőben fedett gyógyvizü thermál medencében fürödhet. Külön férfi és külön női nap.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA
A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

Becsüljük meg almatermésünket

Országszerte gyenge a gyümölcstermés. — Folytatni kell az almamoly elleni védekezést. — Kirándulás az almamoly elleni sikeres védekezés demonstrálására.

Az idei tavaszi időjárás a gyümölcsvirágzáskori hűvös esők folytán országszerte gyenge gyümölcstermést eredményezett. Ehhez járult még az április végén, május folyamán beállott huzamosan tartó hőség, amely a zsenge gyümölcsöknek a magkötés ideje alatti erős elbullását idézte elő.

Különösen a fiatalabb ültetvények érezték meg ezt a hőséget, amelyeknél sem a gyökérzet nem hatolt még elég mélyen a talajrétegekbe, hogy a hőségkívánta fokozottabb nedvellátást a kívánt mértékben biztosíthatta volna, — sem pedig ezen fiatalabb egyedek termőhajlama nem fejlődött eléggé ki, — viszont a fiatal fák fokozott növekedési készsége is több nedvteljesítményt kívánt a gyökerektől. Ezért a fiatalabb fák az idősebbeknél jóval nagyobb mértékben hullatták gyümölcseiket s ma általánosan az a helyzet, hogy az a kevés termés, ami egyáltalán meg van, inkább az idősebb termőfákon található. **Általánosságban azonban azt mondhatjuk, hogy úgy a még ezután piacra kerülő szilva, mint a télialma várható termése kevés lesz, jóval a szokásos évi átlagon alul marad.**

Számottevő termés az országban főleg az északkeleti vármegyékben van, de a várható termés mennyisége itt sem általánosan kielégítő. Miután pedig a korai és nyári gyümölcsök az idén a normális idejüknél valamivel korábban érnek, — a nyári gyümölcsök az idén a normális idejüknél valamivel korábban érnek, — a nyári gyümölcsök és a téli almák ideje között egy bizonyos mértékű gyümölcshiány is lehetséges. Ezek a kilátások valószínűvé teszik, hogy **a téli almák iránt fokozott kereslet nyilvánul majd meg és hogy az almaárak is tartottak lesznek.**

Éppen ezért a termelőknek is arra kell törekedniök, hogy az almatermést minden lehető módon megmentsék az almamoly második és esetleges későbbi generációinak kártételétől, **ezért az arzénes permetezéseket továbbra is gondosan el kell végezni és semmi esetre sem szabad az eddig folytatott védekezést félbehagyni,** mert az eddig teljesen épen megóvott termés is tönkre mehet még az almamoly kártétele folytán.

A védekezést a szokásos egynegyed százalékos mészarzenátos oldattal kell végezni, de az arzénes szert a raktári romlást előidéző gombákra való tekintettel most már fél vagy egy százalékos bordói lébe kell keverni. Ezzel az oldattal nem feltétlenül szükséges a lombot is permetezni, elegendő ha csupán az almákat permetezzük úgy, hogy azok egész felületükön be legyenek vonva védekező anyaggal.

Ugyanitt említjük meg, hogy az almamoly elleni sikeres védekezés demonstrálására augusztus 22-én tanulmányi kirándulást rendez a városi növényvédelmi iroda, amelyen minden érdeklődő részt vehet.

Balogh Vilmos.

A baromfiakat vedlés idején jobban kell táplálni

Ilyenkor van a baromfiak vedlésének ideje. Ez igen kellemetlen úgy a baromfiakra nézve, mint a tenyésztőkre nézve. A baromfiaknál a vedlés beteges állapot, lázzal, elgyengüléssel jár és mivel kopasz a bőr, esős, hűvös időben hamar megfáznak a baromfiak.

A tenyésztőre nézve azért kellemetlen a vedlés, mert a baromfiak a vedlés ideje alatt nem tojnak, nem hiznak. Sokan úgy gondolkoznak, ha már a vedlés ideje alatt nem hajt hasznot a baromfi, hát ne is egyék. Kevesebb ennivalót adnak a baromfiaknak, pedig igen rosszul teszik a táplálékelvonást, mert ha nem adnak elegendő táplálékot, nem tudja gyorsan pótolni az elvesztett tollat és így elhuzódik a vedlés az őszi napokig. A helyes cselekedet az, hogy a baromfiakat jól kell táplálni a vedlés idején, hogy a vedlés minél hamarabb végződjön és a tollazat rendbejöttével a tojást is megkezdhesse, vagy a hízásra fogott baromfi súlyban gyarapodjon.

A vedlés minél gyorsabb és jobb befejezése érdekében olyan táplálékot kell adni a baromfiaknak, hogy a tollképződést elősegítsük. A tollképződést elősegitik az állati eredetű takarmányfélék, csontliszt, csontdara, rovarok, vitaminok, zöldtakarmányok.

Ha ezek a takarmányok nem állanak rendelkezésre, akkor adhatunk vitamin dus készítményeket, amelyek fokozzák a szervezet mészfelvevő képességét. Ilyenek a nyers máj, csukamájolaj. Szükséges, hogy mészben ne legyen hiány.

Debrecen ingatlanforgalma

Némethy Imréné sz. Szabó Teréz (Homok u. 15.) **veszi a** Szotyori u. 16. sz. (a Majorsági földek közt) 310 öl házasingatlant **Tóth Péter** és neje sz. Székely Juliánnától (Szotyori u. 16.).

Szilágyi Imréné sz. Kovács Erzsébet (Szegfü u. 33.) veszi a Libakert, Szegfü u. 39. sz. 102 öl házasingatlant 2500 P-ért Kőhegyi László máv. művezető és neje sz. Balla Irmától (Teleki u. 11.).

Juhász István kovács (nős Kiskolet Máriával), mint kisk. István fia gyámja (Béke u. 17.) veszi a Görög u. 11. sz. (a Majorsági földek közt) házasingatlant 1500 P-ért özv. Dienes Imréné sz. Borbély Ilona, ugyis, mint kisk. Imre, Ilona és Regina gyermekei t. és t. gyámanyja volt debreceni, jelenleg kunhegyesi (Kigyó u. 188.) lakostól.

Debreceni Első Takarékpénztár árverésen megszerzi a Csapókert Klapka u. 42. sz., 239 négyszögöl területű 2539 pengő kikiáltási árral szemben 1269 pengőért a Csapókert, Klapka u. 42. sz., 239 öl házasudvart özv. Némethy Jánosné sz. Ponevácz Margit, ugyis, mint kisk. Némethy Zita gyámja, Némethy Miklós, ugyis mint kisk. Némethy Sándor gyámja és Bauer Gyuláné sz. Némethy Erzsébet, mindannyian Klapka u. 42. sz. lakosoktól.

Böör Ferenc helyettes gépmester és neje Balogh Mária (Mikepércsi ut 1. sz., Gázgyártelep.) veszik a Tégláskertben, a Szeepsi utcában fekvő 709 öl pusztatelket 1400 P-ért Seres János csizmadiamester és neje sz. Boros Mária (Szepesi u. 44.) lakosoktól.

Kecskés Gáborné sz. Eszenyi Zsuzsánna földmives-napszámos neje, balmazujváros (Árpád u. 31.) lakos ajándékba kapja a Czuczán, a Czuczadülőben fekvő 1501 öl szántóföldet 600 P becsértékben férjétől, Kecskés Gábortól.

Gáll Zoltánné sz. Klenk Ilona (Bellegelő 462.) veszi a Tócós-kertben, a Nemes utcában fekvő 635 öl pusztatelket Gáll Jenőné sz. Szent-Iványi Irma (Acél u. 9.) eladótól.

A köszméte termésről

A köszméte igénytelen növény, kevés gondozás kell neki és bőven fizet. Már a békében a szentendrei határból 180 vagon köszmétét vittek ki német területre és 1200 kat. holdon termelték a jó köszmétét.

A fajták száma igen nagy, de nagyon fontos, hogy a termelésre a megfelelő fajtát válasszuk ki, mert a termelés szempontjából nem közömbös, hogy milyen fajtát kell kezelni.

Nagy ellensége van a köszmétének: a lisztharmat. Ez a lisztharmat veszedelem Európában 1908-ban kezdődött és ha nem védekeznek ellene, tönkre teszi a köszmétét. A veszedelmes betegséggel szemben jól védekezhetünk, ha megfelelő erős fajtákat termelünk. Fontos ez azért, hogy a permetezőszert megbírják. Vannak olyan fajták, melyek a gyenge mészkénlét sem bírják el, levelüket, termésüket hullatják permetezés után. Ha az ilyen fajta köszmétét nagyon gyenge permetlével szórjuk be, nincs eredmény, nem pusztítja el a betegséget.

A köszméte jövedelmezőség szempontjából kitünő gyümölcs, mert minden évben egyformán meghozza gyümölcsét, a késői fagyot is jól bírja. Egyetlen ellensége van csak a lisztharmat, ez ellen pedig igen olcsó védekezés a mészkénleves permetezés. A köszméte egészséges, vitamindús és kedvelt kora tavaszi főzőgyümölcs. A bő öntözést nagyon meghálálja, mert a gyümölcs nagyra nő. Bőven terem, ha istállótrágyát és műtrágyákból Péti sót és kálit kap.

Gazdasági hirek

IGEN HASZNOS AZ ŐSZI BARACK NYÁRI METSZÉSE

A nyári metszés igen hasznos, mert a fák sebei azonnal behegednek. Az amerikai nagy gyümölcsösökben régóta a nyári metszést alkalmazzák, mert belátták, hogy nyáron lehet jól látni a hajtások alakját, helyzetét, ilyenkor lehet jól látni az egészséges és beteg hajtásokat. Ezt sem fakadás előtt, sem lombhullás után nem lehet már úgy meglátni. Most még elvégezhető az őszi barack metszése, melyet igen meghálál. Először a száraz részeket kell eltávolítani, azután a helytelen növésü ágakat. Elvégezni kell a koronaritkítást, hogy szabályos alakja legyen a fának, kapjon levegőt, napfényt. Biztositani kell a vezérhajtások erős fejlődését. Azokat a hajtásokat, melyek a termést fejlesztik, érintetlenül kell hagyni, de arra jó vigyázni, hogy túl sürün ne maradjanak.

A helyesen alkalmazott nyári metszés után bőséges termés lesz.

—o—

Az elmult évben magyar területről hat és félmillió mázsa búzát vittek ki és másfélmillió mázsa rozsot. Összesen 140 millió pengőt kaptunk ezért. Az idén ha három millió mázsát vihetünk ki és átlag 21 pengőjével számítjuk is, akkor is 84 millió pengőt kaphatunk.

A kukoricatermés igen jónak igérkezik, remény van rá, hogy 5 millió mázsa kukoricát adhatunk el külföldnek. Ez 11 pengős árban számítva 55 millió pengő értékü valutát jelent.

Magyarországon jelenleg 16.900 hold áll rendszeres, szakszerü öntözés alatt. Ez a rendelkezésre álló vízhez arányítva igen csekély terület.

A német és lengyel terménykiviteli tilalom példáját követte Románia és elrendelte, hogy a kukoricát nem lehet kiszállítani. Jugoszláviában 30 százalékkal kevesebb terméstt várnak, mint tavaly.

A földmivelésügyi minisztérium tavaly július óta telepitési célokra 17.507 holdat vásárolt 8,905.146 pengőért, tehát holdja 493 pengőbe került. A vásárolt földből 13.879 holdat használtak már fel.

Debrecen sz. kir. város adóhivatalától. 18.600—1937. aü.

HIRDETMÉNY

Közhirré teszi a városi adóhivatal, hogy a m. kir. minisztériumnak a védett birtokok egyes terheinek átalakitással, illetőleg könyvadósság átvállalásával rendezése tárgyában kiadott 5000—1937. M. E. számú rendelet (megjelent a Budapesti Közlöny 161. számában) a védett birtokokra anyagi előnyöket jelentő rendelkezéseket tartalmaz és pedig: tartozások bejelentése (határidő 1937 november 15); összes 1933.évben meglevő eddig védetté nem nyilvánított ingatlannak (bejelentési határidő: 1937. október 15.) valamint a védetté nyilvánítás óta, de legkésőbb 1935. október 12-éig akár öröklés, akár más uton szerzett és eddig még védetté nem nyilvánított ingatlanának védetté nyilvánításának lehetősége. (Határidő: 1937 október 15.) A megszabott szolgáltatások elmulasztása okából törölt védettség ujbóli visszaállítása (határidő 1937 október 15).

Ezen kedvezmények kérelmezése a fent kitüntetett határidőkhöz van kötve, mely határidőnek pontos betartása gazdaadósnak fontos érdeke.

Felhivja ezért a városi adóhivatal a védett birtoksokat, hogy az illetékes helyi bizottságnál (m. kir. adóhivatal, Kossuth u. 12. sz. hivatalos helyiségében, földszint 7. sz. szoba) a legsürgősebben érdeklődjenek az iránt, hogy milyen intézkedéseket kell tenniök.

Debrecen 1937 augusztus hó 6.

Városi adóhivatal.

HIRDETMÉNY. A Debrecen sz. kir. városra vonatkozó 1935. évi 1. számú földadó kiegyenlítési jegyzék 182.119 1936. pénzügyminiszteri rendelettel jóváhagyatott. Ezen jegyzék a városi adóhivatal 16. számú hivatalos helyiségében 1937 augusztus 9-től kezdődően 1937 augusztus 24-ig bezárólag közszemlére tétetett ki. Érdekeltek a hivatalos órák alatt (hétköznapokon 8—12 óráig) megtekinthetik és a jegyzékben feltüntetett előírások, vagy törlések helyessége ellen a közszemlére történt kitétel utolsó napját követő 15 nap alatt a m. kir. közigazgatási bírósághoz intézendő és a debreceni m. kir. pénzügyigazgatóságnál benyujtandó panasszal élhetnek. Városi adóhivatal.

x A nagyerdei fürdőben százados tölgyfák árnyékában gyógyvizben fürödhet.

APRÓHIRDETÉSEK

KAPHATÓK kiadóhivatalunk pénztáránál az alábbi kész nyomtatványok, darabonként 10 fillérért:
Pince kiadó.
——hold föld eladó.
Raktárhelyiség kiadó.
Üzlethelyiség kiadó.
Ez a ház eladó.
Kiadó lakás: 1 2 3 4 6 szobások lakások.

Levelezés

Akar jóminőségü tisztánkezelt uradalmi friss teavajat enni? Vegyen 10 dekás csomagolásban a délelőtti órákban a kiadóhivatal pénztáránál. 256

Alkalmazást nyer férfi

Akvizitőrök,
jó megjelenésü, széles ismeretségkörrel felvételnek „Unio" hiteliroda. Piac ucca 44. 179

Szobafestő és mázoló
segédet felvesz Zelinger, Rothermere ucca 10. szám. 202

Cipőgyár
üzemvezetőt keres. — Ajánlatot: „Állandó" jeligére a kiadóba kérünk. 207

Segédet,
rőfös szakmából önálló kiszolgálót felveszek, Radó, Széchenyi ucca 1. szám. 188

Biciklizni
tudó erős fiut kifutónak felveszek. Kassai ut 12. 225

Kerestetik
megbizható ügyes borbélysegéd, Péterfia 48. Házmester. 247

Kifutófiu
14—15 éves felvétetik Stern festékesnél, Piac u. 8. sz. 245

Konvenciós
kocsist keresek lehetőleg felnőtt fiával Bethlen u. 35. 264

Fiókvezetőnek,
lehetőleg műszerész, s kerékpározni, motorozni tudó ügynököt felvesz Király kerékpáros 391

Műszerész-
és villanyszerelő tanulót felvesz, Szalai és Tóth, Hatvan ucca 17. szám. 371

Tanulónak,
jóházból való fiút és leányt azonnal felveszek, fodrászat, Vár u. 2. szám. 382

Kifutót
felveszek, Vágó Sándor férfiruha és nőikabát árúháza, Csapó ucca 10 szám. 353

Szobainas,
ügyes, megbizható, felvétetik, Szent Anna u. 7. szám. 355

Tizenöt éven
felüli rendes gyermeket kifutónak felvesz Földes, Vigmozinál. 358

16—17 éves fiút
szappanos tanoncnak felveszek, koszttal és lakással, Katona István Szappanos ucca 22. 332

Varróleányt
és kifutófiút felvesz Hagymási szücs, Piac ucca 63. 338

Kifutófiút
felveszek, Széchenyi u. 6. szám, műszerész. 341

Tisztviselő, vagy
tisztviselőnő, ki gyors- és gépirásban jártas részvénytársasághoz azonnalra felvétetik. — Ajánlkozások „Fiatal munkaerő" jeligére a kiadóba. 340

Kifutófiút,
nagyobbat, biciklizni tudót felveszek, fűszerüzlet, Árpád tér 26. 280

Gyermektelen
házaspár házmesternek felvétetik, Attila tér 7. 309

Egy szakképzett
fűszerkereskedősegéd, aki önállóan, megbiz hatóan dolgozik, azonnal felvétetik. Cim a kiadóban. 311

Kifutófiú
felvétetik, Miklós ucca 22. szám, fűszerüzlet. 276

Urakat,
akik helyben s vidéken ismeretséggel rendelkeznek, üzletszerzésben jártasok, ügynöknek azonnal alkalmazunk. Alkalmi közvetítőket is díjazunk. Singer varrógép Részvénytársaság, Piac ucca 79. sz. 282

Kétezer pengő
kaucióval középiskolát végzett intelligens fiatalember szeptember hó 15-ére állást keres, „2000" jeligére a kiadóba. 313

Kovácssegéd
felvétetik, Csap ucca 33 271

Alkalmazást nyer nő

Perfekt
szakácsnőt keresek vidéki tanyára, jó, hosszú bizonyítvánnyal. Cim a kiadóhivatalban. 162

Tanulólányt
felvesz Hegedüs Kata kalapszalon, Bika bérház I. kapu. 268

Pénztárnoknő
felvétetik. Harmathy könyvüzlet, Piac u. 7. 226

Megbizható
jól főző mindenes hosszú bizonyítvánnyal kerestetik vidékre. Jelentkezni Szent Anna u. 10. sz. II. em. 3. sz. 231

Megbizható
szobaleányt hosszu bizonyítvánnyal 15-re felveszek. Jelentkezni Péterfia utca 31. 240

Fűszerszakmában
kellő gyakorlattal biró kiszolgáló kisasszonyt azonnali belépésre felveszek, Deutsch Lajos. 293

Jól főző
mindenest és egy gyermekleányt felveszek, — Keller, Rákosi Jenő u. 6. szám, félemelet. 359

14—15 éves
árva kislányt mindenes nek felvesz özvegy úriasszony. József kir herceg ucca 50. szám. A.

Mindenesleányt
felvesz kis család, — Deutsch, Széchenyi u. 49. szám. 362

Géphimzőlányok
állandó munkára felvétetnek, hatvanuccaikert Gohér ucca 33. 383

Pénztárnoknő,
ki könyvelésben jártas azonnal felvétetik, daráló malom, Csap ucca 3. szám. 369

Ügyes
varróleányt, nőikabát konfekció szabósághoz felveszek, Weisz, Piac ucca 56. szám. 370

Kéttagú
család szeptember hó elsejére tökéletesen főz ni tudó, megbizható mindenes szakácsnőt keres Nagy Gyula, püspöki palota. 342

Kiszolgálóleányt,
vendéglőben jártast, fizetéssel, ellátással felvesz Halász vendéglő, (Margitfürdőnél). 346

Varrodába
ügyes önállóan dolgozó segédlányokat felveszek Péntek Ilona, Piac u. 46. szám. 331

Házimunkák
ellenében jobb családból magános nőt keresek, kosztot, lakást is adok. Kút ucca 55. 324

Művész
modellt keres. Jelentkezés hétfőn és szerdán délután 6—7 óráig, fotoklub, Piac ucca 26 B. 337

Kifutóleányt,
nem iskolakötelest, azonnal felveszek —, Szent Anna ucca 39. 290

Állandó
ócskaruha bontásra rendes leányt felveszek Vajdanics, Kuruc ucca 112. szám. 314

Fényképész-
tanulónak jómegjelenésü lányt azonnal felveszek, Perczel, Kálvin tér 3. szám. 327

Bejárónő
fiatal, fél délelőttre, jó bizonyítvánnyal azonnalra felvétetik, — Batthyány ucca 17. sz., II. lépcső, félemelet 2. 274

Nőiszabósághoz
munkavezetőt, vagy társat keresek, ipar, külön lakás van. Csapó ucca 99. szám, kalapüzlet. 277

Varrodába
értelmes, ügyes, nagyobb lányok tanulónak felvétetnek, Szent Anna ucca 25. 285

Alkalmazást keres nő

Magános
úrasszonyhoz társalkodónőnek, kosztjáért azonnalra megy, háztartásban segít. Cim a kiadóban. 197

Fiatal nő
ajánlkozik magános úrhoz, vagy hölgyhöz, ház vezetőnőnek, vagy pedig anyahelyettesnek, „Megbizható" jeligére a kiadóba. 242

Házvezetőnőnek
kitünő bizonyítvánnyal ajánlkozik középkorú nő azonnalra is, Szent Anna ucca 52. 231

Nyomozó iroda

Gálócsy
évtizedes nyomozó iroda, Varga ucca 25. 271

Ajánlat

Paplant varrni
házhoz megyek. Hivásra megjelenek. Szilágyi né, **Honvéd ucca 9.** 307

Poloskairtás
ciángázzal, zsizsiktelenitést felelősséggel vállalom, Kiss Zoltán, Kigyó ucca 5. sz. 296 9. 8.

Arc-ráncsimitó
tejnapolaj, egyénisége fejlettségének megfelelő arcszépitő kozmetikumok, fejformájú strandsapkák, a Földes illatszertárban, Bikabérház.

Ciánoztasson
bizalommal — CSALA ciánozó vállalattal, Rákóczi ucca 9., telefon 14-27. szám. 26 9, 1.

Veszek. Eladok. Cserélek! Használt bútort. Zálogjegyet, varró gépet, jégszekrényt, s mindenféle ingóságot, Barnáné, Csapó ucca 16. sz. Hivásra jövök. 49+

Gyári maradékban
legszebb ujdonságok csoda olcsón, dr Révésznél, Piac ucca 42 (Pannonia udvarban). 125 +

Festés
cipő, retikül, bőrkabát stb festés, villanygéppel, Nagy Károly, Batthyány ucca 10. 349

Üstök
lekvárnak, zsírnak, s krumplinak, üstházak, zománctüzhelyek, paszirozógépek, sziták, s vendégágyak, kalitkák kanárinak, gerlének, s mókusnak, Nagy vasüzletében, (csapókanyar). 347

Tisztelettel
értesítem a n. é. közönséget, hogy 10 évi külföldi tapasztalattal és Brüsszelben szerzett szabászati diplomával hazatérve, **üriszabóságot nyitottam.** Péterfia ucca 8. sz. alatt. Szives pártfogást kérek Hofgartner János diplomás szabómester. 59+

Poloskairtást
ciángázzal, bútorokat darabonként is felelősséggel vállalom. Nánássy, Kossuth ucca 47. 395

Sodronyágybetétek
drótsodronykerítések, s vaságyak, mosdók, álló fogasok stb. Ottónál, Rákóczi ucca 13. 374

Kereslet

Keresek
Haláp—Vámospércs közötti részen, lehetőleg az országút vagy a vasút mentén, jóminőségü 50—80 holdas tanyas bérletet, lehetőleg hosszabb időre. Tanyás épületek nem feltétlenül szükségesek. Árajánlatot a bér s a szükséges részletek közlésével **„Jó homok"** jeligére a kiadóhivatalba kérek. 163

Borfejtő gépet
középnagyságut, — jó használható állapotban keresek. Ajánlatot kérem a kiadóhivatal pénztáránál leadni. 254

Nyaralás

Gyógyhatású
hegyvidéken olcsón nyaralhat, állandó otthont kaphat. Magas vérnyomásnál különösen hatásos, László ny. izr. tanító, Erdőbénye. 221

Nyaralásra,
strandfürdő közelében bérbeadó azonnalra Besze János ucca 3. szám alatt 3 szoba, fürdőszobás villa. Értekezni lehet: Papp Lászlónál, Alföldi Takarék. 363

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom koszt Hungária penzióban, **szobák napokra és hónapszámra.** Ferenc József út 59. sz. Telefon: 23-39. szám. 949 9 1

Diákot keres

Diákot
ellátással, léglütéses különbejáratu szobával vállalok. Érdeklődni Delka cipőházánál. 219

Két diákleányt,
szerenyigényüt teljes ellátásra, egyetemhez s villamos megállóhoz is közel, elfogadok, Viola ucca 23. szám. 299

Keresztyén
úricsalád két középiskolás leányt vállal, teljes ellátásra, zongora használattal. Cim a kiadóhivatalban. 269

Élelmiszer ital

Sajáttermésü
vámospércsi fajboraim literenként 44 fillértől eladó. Nagyobb tételnel engedmény. Kossuth u. 26. szám. 5005

Teavaj,
nagyon jó izü, tisztán kezelt, uradalmi, mindennap friss, 10 dekás csomagolásban a kiadóhivatal pénztárában a délelőtti órákban kapható. 255

Oktatás

Sofőriskola,
Csapó ucca 65. szám, Egyénileg tanit felelősséggel vizsgáztat. 326

Iroda

Szép nagy szoba,
irodának is alkalmas, olcsón kiadó. Piac ucca 79. szám. 388

Vegyes

Grafológusnő
múltról, jelenről, jövőről felvilágosit. Fogad Széchenyi ucca 43. sz. 265

Hangszer

Zongora
Rudolf Stelzhammer, kereszthúros, eladó. — Hajdúszoboszló, — Rákóczi út 11. sz. 63

Rádió

Philips,
„kiskombináció" kifogástalan, negyven pengőért. Boroshordók 25 literig eladó, Rákosi Jenő ucca 1., borospince. 367

Bútor

Költözés miatt
eladó ebédlő, hálóberendezés, szekrények, asztalok, zsúrasztalok, s hencsertakaró, kerekes mangorló, képek, szép karlsbadi ét- és üvegszerviz és sok más. Orvosi hagyatékból eladó műszerek, gépek, polarizációs készülékek, s centrifuga, villanyozó magas frekvencia (kozmetikusoknak is), massage gép stb. 2—5 óráig József kir. herceg ucca 18. szám. 334

Autó, motor kerékpár

ZÜNDAPP

200 kbc. 990 P. Körzetképviselet és lerakat

Király-nál

Royal-épület. Telefon 20-66

KERÉKPÁRJAVITÁS

zsírozás, s zománcozás, szakszerű, pontos munka. Alkatrészek. Olcsó árak. SZALAI műszerész, **Hatvan ucca 17 sz** 20 9. 3.

„Nasch"

gyártmányú négyüléses személyautó, kifogástalan állapotban eladó. Kossuth ucca 54. 1001 vv

Puch

250 motorkerékpár eladó. Kasai út 16. 98

Kerékparokat

tökéletesen javít alkatrészt, gumit olcsón behelyez, Nagy István, Széchenyi ucca 6. szám. 736 8. 8.

Jó

állapotban levő kerékpár azonnal eladó. Kossuth u. 58. Trafik. 1001

Eladó

175 köbcentiméteres generál javított motorkerékpár. Timár u. 37. sz. 220

Segédmotor

kerékpárra szerelhet ol csón eladó. Nyil u. 2. 263

Motorkerékpár

175 köbcentis AKD felülvezérelt, négyütemű, kitünő állapotban eladó Megtekinthető hétköznap délelőtt a Vásárpénztárnál, délután és vasárnap Gönczy ucca 3. szám. 344

Eladó

Elfa Lachs motor, teljesen jókarban, Nyugoti ucca 6. sz. 312

Méray 350 köbcentis

felülvezérelt motorkerékpár, alighasznált — sürgősen eladó. Varga ucca 6. 304

Eladó

villanymotor 110 voltos 1.1 HP és 50x70-es fehér márványlapok Malvin ucca 61. 302

Ganz motor,

35 HP, szivógáz és petroleum üzemre eladó. Wesselényi ucca 125. 345

5091es Fiát,

40 pengő évi adóju alkalmi áron eladó. K. Tóth ucca 13. 356

Motorkerékpár

Radeo Jap gyártmányú 250 köbcentiméteres, s generáljavított, olcsón eladó, Kassa út 29. sz., (városi kislakás, C. 13 ajtó.) 400

Eladó

dighasznált Puch kerékpár, Homok ucca 7. 333

Átadó üzlet vendéglő

Központban legjobb helyen fűszerüzletes ház olcsón eladó. Értekezni lehet: Maróthy György ucca 2. szám. 1339 vv

Hajdúhadházi

vasúti vendéglő szállodával kiadó, vagy örök áron eladó. Értekezni: Hajdúhadház, Rákóczi ucca 29. 106

Modern

üzlethelyiség forgalmas helyen átadó. Cim a kiadóban. 322

Kiadó

üzlethelyiség, cserépkályha eladó. Árpád tér 24. szám. 300

Kocsma,

sürgősen átadó, teljes berendezéssel, Böszörményi út 91. 289

10 éves

fűszerüzlet, italméréssel, nagy vevőkörrel, családi okok miatt eladó. Cim a kiadóban. 178

Tizéves

fűszerüzlet, italméréssel, nagy vevőkörrel, családi okok miatt eladó. Cim a kiadóban. 223

Bevezett

hölgyfodrászüzlet, forgalmas helyen azonnal átadó, Nyíregyházán — Cim a kiadóban. 222

Jól bevezetett

rőfös üzlet, főtéren, — azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 275

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Kiadó

bolthelyiség, olcsó bér, bármilyen célra megfelel, azonnal, Sámsoni út 25. szám. 324

Üzlethelyiség

bármilyen célra irodának raktárnak megfelelő, Goldmanné, Kütsővásártér 13. 348

Kiadó

szép kis üzlet, belvárosban, (fűszer, hentes, sütőde már van a házban). Értekezni lehet: Péterfia 48. emeleten. 247

Ipari célra,

alkalmas ház, műhely helyiségekkel kiadó. — Esetleg eladó. Kút ucca 10. szám. 168

Kiadó

nagy világos műhely helyiség, szeptember hó elsejére, Csapó ucca 99. hentesüzlet. 381

Üzlethelyiség

bármilyen célra és egy uccai szoba azonnalra kiadó. Hatvan ucca 65. 372

Kiadó lakás egyszobás

Egy

utcai szép szoba különbejárattal szeptemberre magános uri egyénnek kiadó. Zöldfa u. 9. 181

Egy

szoba, konyha augusztus 15-re vasút közelében kiadó. Tengeri eladó. Budai Ézsaiás uccából nyiló Tarr ucca 3. szám. 60

Egy

szoba, konyha, speiz kiadó. Szondi utca 6. 227

Uccai

szoba, konyha kamara kiadó. Mester utca 46. 236

Kiadó

Kerekes Géza u. 39. sz. egy szoba konyha nyári konyha, speiz. 261

Kiadó

udvari szép szoba, konyha, spájz, azonnal elfoglalható. Rothermere ucca 29. 286

Kiadó

egy szoba, konyhás lakás, azonnalra is, Rothermere ucca 28. 315

Nagyméretü

szoba, konyha, mellékhelyiségekkel, verandaval, kellemes környezetben. Aczél ucca 6. 319

Egy szoba,

konyha, mellékhelyiségekkel, szeptember hó elsejére kiadó. — Simonffy ucca 39. 320

Egyszobás,

előtér, konyha, kamarás lakás kiadó, a Népfürdőnél, Kassa út 35. 330

Szép egy szoba,

konyha, spájz, különbejáratú uccai szoba, elsejére kiadó, Csapó u. 73. szám. 354

Egy uccai

szoba, nagy előszobával kiadó. Deák Ferenc u. 5. szám. 392

Kiadó

egy szoba konyha spájz 15-ére is. Vargakert, Közép ucca 12. 377

Kiadó lakás kétszobás

Udvari

kétszobás konphás lakás elsejére kiadó. Miklós utca 43. 224

Két szép szoba,

nagy előszoba, nagy konyha és mellékhelyiségekből álló lakás, kis virágos kerttel kiadó. Böszörményi út 5. C., keresztépületben a hatvanuccai villamos szakaszhatárnál. 317

Kiadó

kettő szoba, előszoba, s fürdőszoba, mellékhelyiségeivel, november elsejére, Rákóczi ucca 18. szám. 329

Két szoba,

konyha, kamara, fürdő szobából álló kisebb uccai lakás, kis családnak, nyugdíjas házaspárnak olcsón, szeptember hó elsejére kiadó. Tiszta csöndes udvar. Megtekinthető kizárólag délután 2—3 óra között. Maróthy György ucca 21. szám. Közel a piachoz. 283

Kiadó

két szép uccai szoba, előszoba, konyha spájz. Kassa út 15. 298

Uj

2 szobás komfortos kerti lakás szeptember vagy november 1-re kiadó. Értekezni csak vasárnap a tulajdonossal (Honvédtemető) Csörsz u. 27-e. 239

Uj lakóházban

két egy szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló szép lakás kiadó. Fahidi, Szoboszlói út 4. Telefon: 24-18. 291

Kétszobás

lakás, mellékhelyiségekkel kiadó. Megtekinthető 10—12 óráig, 4—6 óráig, Teleki ucca 92. szám. 328

Kerti villa,

alápincézett, kettőszobás, kiadó, más lakó az udvarban nincsen. Böszörményi út 45. 387

Kétszobás,

uccai lakás, mellékhelyiségekkel, elsejére kiadó. István út 24. 394

Kettő szoba,

előszoba, fürdőszoba, s üvegezett verandás, parkettes lakás, fás parkban, novemberre kiadó. Víz, gáz, villany, Domokos Lajos ucca 28. 365

Kiadó lakás háromszobás

Modern

háromszobás, fürdőszobás lakás, elköltözés miatt azonnal kiadó. — Csap ucca 16. 253

Kiadó lakás nagyobb

Központban

hétszobás családiház kiadó, esetleg eladó, 2—5 óráig, József kir. herceg ucca 18. 335

Nagyon szép,

teljes komfortos négyszobás lakás, parkirozott udvarban, novemberre, Barna ucca 15. 688

Svetits-palotában

uccai négyszobás lakás, október hó elsejétől kiadó. Érdeklődni lehet a gondnokságnál. Sv.

Hatvan ucca 6. sz.

bérházban novemberre kiadó egy hatszobás, s földszinti lakás, két bejárattal, konyha, kamara, fürdőszoba, elő- és cselédszobával, központi fütéssel, állandó melegvízszolgáltatással. Esetleg kettéválasztva egy háromszobás szép komplett és egy háromszobás garzon lakás. 246

Négyszobás,

uccai parkettes lakás azonnal kiadó. Bethlen ucca 58. szám. 376

Lakást keres

Novemberre

keresek modern egyszobás lakást Nagyerdő közelében. Leveleket „Polgári lövölde", Nagyerdő. 232

Háromszobás,

lehetőleg fürdőszobás tiszta lakást keres tisztviselő család novemberre. Ajánlatokat „Pontos fizető" jeligére kérek 235

Keresek

4—5 szobás lakást, lehetőleg egydülállót november hó 1-re. — Cim a kiadóban. 237

Külön udvarral

négyszobás lakást keresek novemberre. Ajánlatokat „Köztisztviselő" jeligére kiadóba kérem. 266

Keresek

szeptemberre kettőszobás lakást mellékhelyiségeivel, Ványa tanár, Csörsz ucca 27 259

Három-

négyszobás, földszintes lakást keres novemberre, Dóczi közelében, Szathmáry Ákos, Kossuth ucca 59. 278

Dóczi

közelében uccai külön szobát keresek. Cimet azonnal Kölcsey 9-re. 287

Magánlakást

keresek istállóval, bérbe, negyedévenként fizetek. Cim a kiadóban. 272

Butorozott szoba

Egy

magános nőnel diszkrét szoba kiadó, teljesen külön udvar és bejárat. Cim a kiadóban. 294

Különbejáratu

bútorozott szoba, két személyre kiadó. Bundi ucca 5. sz. 318

Különbejáratú

bútorozott szoba kiadó. Ugyanott istálló is. Kishegyesi út 17. 306

Egy

különbejáratú uccai szoba előszobával bútorozva, vagy bútor nélkül kiadó. Attila tér 7. 308

Különbejáratu

csinosan butorozott zoba tizenöttől kiadó, Domb ucca 14. 229

Kiadó

1 és két személyes butorozott, különbejáratu szoba fürdőzőknek is, Péterfia 48. Tóthné. 247

Butorozott

vagy szeptember elsejére kiadó. Piac 58. II. emelet 29. ajtó 193

Egy kisebb

bútorozott szoba kiadó olcsón, Csapó ucca 19., Grósznál. 343

Kiadó

azonnalra kétszemélyes szép bútorozott szoba, lépcsőházi különbejárattal, villamos megállónál, Simonyi út 6. 336

Különbejáratú

bútorozott szoba, lakónélküli udvarban kiadó Beregszényi ucca 37. 361

Különbejáratú

bútorozott szoba kiadó. Bethlen ucca 40. 378

Ingóságvétel

Keresek

megvételre egy jókarban tartott modern, jó varrógépet, használtat. Cim a kiadóban. 279

Hordókat,

borost, pálinkást veszek, Vágó fatelep, — Margitfürdőnél, telefon 10-24. szám. 258

Ingóság eladás

Bontásból

tégla, ajtó, faanyag eladó Ghillányiban. — Ugyanott fahulladék tüzelésre kapható. 46

Ballongumi

jókarban levő, Opel kerékpár eladó, Rothermere 4. 230

Eladó

zománcozott Lampart fürdőkád, fütőkályhával. Cim Medveczky, Forgács u. 5. Tisztviselő telep. 200

Eladó

1 drb. 6 rámás redőnyös ablak, 1 drb. kisebb ablak. Zápolya u 17. sz. 228

Tengerigóré

kisméretü és gázkályha eladó. Hajnal utca 19 sz. 233

Zöld

cserépkályha, Sröberl kanapé ágy eladó. Attila tér 6. 248

Egy

nagy fikusz, 1 szabótükör és egy óceska fürdőkád eladó. Pedicür szalon, Hatvan u. 6. sz. 284

Meteor

kályha nagyméretü zománcozott eladó — Révi Nyugati 2. 305

Eladó

félháló, szalontükör, ovál asztal, mokett fotel. Teleki 14. 321

Eladok

nagyológyalut furóval, vastagsággyalut marócsapolót és — komplet asztalosárugyári gépberendezést. Monostorpályi ut 70. 316

Eladó

új ablak 12 rámás 170x160, 8 rámás benyilók, 160x90, Előtér ucca 31. szám. 393

Berkel mérleg,

kávépörkölő, 3 kilós eladó. Lukács, Piac ucca 41. szám. 375

Gazdasági termények

Citromfa,

terméssel eladó. Honvédtemető ucca 45. 352

Búzapelyvát

veszek, nagyobb mennyiséget, Grünfeld, — Hatvan ucca 21. telefon 29-82. szám. 208

Gazdasági eszközök

Boroshordók

minden nagyságban, s tiszta, jó állapotban eladók. Ugyanott javítások készülnek. Nap u. 4. szám. 187

Borfejtő-

gépet, középnagyságút, jó használható állapotban keresek. Ajánlatot kérem a kiadóhivatal pénztáránál leadni. 254

BALÁZS ANDOR
INGATLANFORGALMI IRODA · RÁKOSI JENŐ-U. 5.

Eladó házak :
Cserepes u. 11. istállóval 5000 P.

Bégány uccában Villanytelepnél adómentes 2 szobás vasutasnak 5000 P.

Sinay Miklós uccában 2 szobás villa 415 öl gyümölcsössel 6500 P.

Tégláskertben 1400 öl házzal 3500 P.

Varga uccán nagy telekkel 14.000 P.

Miklós uccánál Erzsébet u. 4. modern fürdőszobás lakásokkal 15.000 P.

A város minden részében különböző árakon bankterhekkel.

Eladó földek:
Ujváros alatt Elepen 16 h., Macson 18 h., Ondódon 9 és 10 holdas.

Bodán és Boeskayban szőlők épületekkel már 2500 pengőtől.

Ezeken kivül fekete és homok földek már 2 holdtól kezdve.

Tájékoztatás díjtalan. Ingatlankölcsönök folyósittatása. Földeknek parcellázásra kölcsönnel kapcsolatos vállalása. 274

720 négyszögöl
föld fele szőlő eladó. Mikepércs Bodóházi szőlőskert, M. Lénárt József 229. 270

Ondódon,
Verébdülőben 3 hold föld eladó. Kövesúthoz vasúti megállóhoz közel. Értekezni lehet: Kölcsey ucca 24. 370

Föld,
Kisszepesen, 1 hold 952 négyszögöl, eladó. — Eötvös ucca 106. 385

Eladó
Diószegi út mentén, 3 dülő, 4 hold szántó és kaszáló. Értekezni lehet: Szegfü ucca 43. 386

Nyolc hold szőlő
és gyümölcsös, városhoz közel, épülettel felszereléssel, nagyon olcsón eladó. Teleki ucca 92., keresztépület. 368

Eladó
adómentes új ház mely áll egy szoba, konyha, előszoba, spájz. Értekezni lehet a helyszinen, Gerébi telep, Király Ferenc ucca 37. szám. 209

József
kir. herceg utca 58. sz. több lakást magában foglaló ujonnan tatarozott bérház kedvező fizetési feltételekkel eladó. Értekezhetni Magyar Általános Takarék pénztárnál, Ferenc József ut 81. 112+

Eladó
családi ház alápincézve, törleszthető bankkölcsönnel átvehető — Honvéd utca 25. 244

Eladó
Kuruc ucca 72. számu nagy házastelek részletre is. Érdeklődni Klapka 12. 325

SÁMU JÁNOS
OFB ENGEDÉLYES HIRDETÉSEI · IRODA HUNYADI-UCCA 24.

Eladó ingatlanok !
Házak :
Itt sorakoztatom fel az olcsó és alkalmi vételeket: Ispotály ucca 13. számú, 3 szobás ház, mellékhelyiségekkel 6500 pengő, 1500 pengővel megvehető. — Ispotály ucca 7. értékes bérház. — Tisztviselő telep legelején kettőszobás, adómentes ház, 5400 pengő. — Hatvan-uccai kertben, Gyepüsor 29. szoba, konyhás lakással 3200 P, 400 pengővel megvehető. — Zádor ucca 15. számú, 1500 P, 400 pengővel megvehető. — Kincseshegyen Szegedi Gergely ucca 11. számú szép adómentes ház, — Szechenyi úton szép négyszobás úri villa — Szép kis házak Csapókert elején. Homokkertben és a Wolaffka telepen 500 pengőtől 1000 pengő lefizetés mellett bankteher átvállalása mellett megvehetők.

Földek :
Kisszepesen 2 s fél hold Bellegelőn kövesútnál 2 és fél hold. Perecz dülő legelején 3 hold — Bocskaiban olcsó szőlő.

Iroda : Hunyadi ucca 24. szám. 357

Veszek
boroshordót, taposókádat, szőlőprést, szőlő darálót, Nap ucca 4. 301

Boroshordó
eladó, négy hold föld bérbeadó. Krausz, Miklós ucca 13. 390

Eladó házhely

Közmüves villatelkek! 25 éves adókedvezménnyel, Simonyi út mentén, megállóhoz közel rendkivül előnyös ár és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön átvállalásával eladók — Felvilágositást ad: délután 5—7 óráig dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy utca 12. 1575. vv

Villatelek
Poroszlay ut elején eladó. Ért. Csapó u. 78. sz. 288

Eladó
Tócóskertben, Aczél u. legszebb helyén házhelyek, Teleki ucca 27. 260

Házhelyek,
közmüvesek eladók, a városhoz legközelebbi kertben. Értekezni lehet: Széchenyi ucca 76. 379

Földbérlet

Kiadó
haszonbérbe Berettyószentmártonban tanyás 90 hold föld, falu mellett, október 1-től. — Keszler Jenő Nyírábrány. 64

Bérbeadó
Elepen 30 hold föld, esetleg felébe, okt. elsejétől. Bethlen u. 55. 241

Keresek
bérletre október 1-re lakást, istállót egész udvarral, vagy egy két holdas tanyát a város közelében. Bari. Értesítést kérem Cserei u 12. sz. 251

Halápi
állomásnál Kathó-féle 50 kat. hold tanyás föld haszonbérbe adó. Szt. Anna u. 11. Humann. 259

Kiadó
Pacz 1. számú tanyával Értekezhetni: Kigyó u. 28. szám. 351

Kiadó
12 hold föld tanyával. Értekezni Nagy Bálint, Bellegelő 106. mélyfúrásnál. 295

Szováton 45
Vérvölgyön 45, Szepesen 13 hold azonnal kiadó. Szappanos u. 19. 310

Feleskertészetre
egy hold kert azonnal kiadó. Tócóskert, Margit ucca 5. 323

Kiadó
20 holdas tanyásbirtok város alatt. Értekezni Gazdák Bankjában, Kossuth utca. 267

10 és fél hold
szántóföld, Péterfia dülőben kiadó. Péterfia ucca 24. szám. 350

Eladó föld

Eladó
Perec dülő 41. sz. alatt 2 hold föld. Értekezni Veres ucca 26. 262

Eladó
3 hold szántóföld, Bellegelő 120 szám Vámospércsi ut mellett. 250

Eladó
900 négyszögöl szőlő terméssel. Jerikó utca 3. sz. Ujkert. 218

Föld
150 hold, ebből ötven hold külön is Vámospércsen eladó. Bővebbet Miklós utca 33. sz. Délután 3—5 között. 257

Szőlő
eladó Bocskai kertben 1104 négyszögöl a Szoboszlai uthoz közel, a Csonka dülőben 6 hold föld kiadó. Homok utca 111. 1006

Három hold
feketeföld tanyával eladó, a város alatt. Cim a kiadóban 389

Diákot — diáklányt
butorozott szobájához,
vagy
teljes ellátásra könnyen kap
a DEBRECZEN apróhírdetése útján

Eladó ház

Eladó
háromszobás, komfortos villa, Lajoskirály téren, árnyas parkkal, gyümölcsössel, szőlővel. Ugyanott egy villatelek. Értekezni: Nap ucca 4. szám. 186

Kuruc
utca 110. számú ház háromezerért eladó. Mátéingatlaniroda. 189

Eladó
adómentes 2 szoba, konyha, speizos lakás gyümölcsössel. Kevés pénzzel átvehető. — Boldogkert, Epreskert ucca 11/d. 297

PIACI ÁRAK

ÉLŐBAROMFI ÁRAK :

Pulyka k. kg	0.80—0.90	kilója	1.00—1.10
Liba s. drb	3.00—4.50	Tyúk párja	3.60—4.50
Liba k. kg	1.20—1.30	Jérce párja	2.80—3.50
Kacsa s. drb	1.00—1.50	Csirke párja	0.90—2.60
Kacsa k. kg	1.10—1.20	Tojás drb	0.05—0.06
Kappan és csirke		Tojás kilója	1.00—1.10

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK :

Alma kilója	0.24—0.40	Őszibarack	0.50—0.60
Apró alma	0.08—0.16	Málna kilója	0.28—0.32
Körte kilója	0.30—0.40	Dinnye	
Szilva kilója	0.20—0.32	görög kilója	0.04—0.06
Szőlő kilója	0.28—0.40	sárga kilója	0.05—0.08
Arany alma	0.32—0.36	Citrom drb	0.08—0.12

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI :

Vereshagyma	0.08—010	Zöldbab kg	0.08—0.16
Fokhagyma	0.32—0.40	Borsó literje	0.60 fillér
Burgonya rózsa kilója	0.08—0.09	Ugorka 100 darab	0.30—0.50
vegyes kilója	0.05—007	Spenót és sóska csom.	0.02—0.03
Fejeskáposzta	0.08—.26	Saláta fej	0.03—0.04
Kelkáposzta	0.06—0.10	Gomba kg	1.00—1.20
Savanyúkáposzta kilója	0.26—0.28	Paradicsom	0.06—0.08
Karfiol drb	0.20—0.36	Paprika 100 darab	0.80—1.20
Kalarábé drb	0.02—006	Zöldtengeri	0.02—0.03
Petrezselyem sárgarépa csomója	0.06—0.08		

KENYÉR ÁRAK :

Fehér kenyér kg	0.42	Rozs kenyér kilója	0.26
Félbarna kilója	0.38	Péksütemény drb	0.05
Barna kenyér kilója	.34		

PIACI LISZT ÁRAK :

Búzaliszt 00-ás kg	0.38	Búzadara kilója	0.44
Búzaliszt 0-ás kg	0.36	Rozsliszt kilója	0.30
Búzaliszt 2-ős kg	0.34	Korpa kilója	0.12 fillér.
Búzaliszt 4-es kg	0.32		

Szent Anna
ucca 58. számu ujonnan tatarozott, nagy telkü, jövedelmező bérház kedvező fizetési feltételekkel eladó. — Értekezhetni Magyar Általános Takarékpénztárnál, Ferenc József ut 81. 116+

Hatvan ucca
50. számu ujonnan tatarozott, rendkivüli adókedvezménnyel biró, több modern lakást magába foglaló bérház kedvező fizetési feltételekkel eladó. Értekezhetni Magyar Általános Takarékpénztárnál, Ferenc József ut 81. 115+

Hatvan ucca
21. számu teljesen renovált, a város legjobb helyén fekvő bérház kedvező fizetési feltételek mellett eladó, Gazdálkodóknak kiválóan alkalmas. — Értekezhetni Magyar Általános Takarékpénztárnál, Ferenc József ut 81. 114+

Eladó
ház pékséggel, kocsma, fűszerüzlettel. Lehet társulni is. Cim a kiadóban. 366

Simonffy
ucca 55. számu ujonnan tatarozott, rendkivüli adókedvezménnyel biró, több lakást magában foglaló ingatlan kedvező fizetési feltételekkel, olcsó hitellel eladó. — Értekezhetni Magyar Általános Takarékpénztárnál, Ferenc József ut 81. 117+

Eladó
Halasi telep, Halasi u. 13. számu ház. Kevés pénzzel megvehető. Erdeklődni fenti szám alatt. 27

Csapó ucca
62. számu, rendkivüli forgalmas helyen fekvő ingatlan kedvező fizetési feltételekkel olcsón eladó Értekezhetni Magyar Általános Takarékpénztárnál, Ferenc József ut 81. 113+

Eladó
adómentes ház sürgősen gazdálkodónak tiszviselőnek jutányosan, Böszörményi ut 11/a. 292

Eladó
Szoboszlói ut 18. számu ház, vagy elsejére kiadó. 305

Széchenyi ucca 83.
számú házastelek több gazdasági épületekkel, modern háromszobás komfortos lakással eladó. 373

Eladó állatok

Tiszta
faj puli kölyök eladó. Bihari telep Som u. 10. 234

Foxi
három nőstény faj patkányfogó olcsón eladó. Zápolya 3. 238

Belovagolt
fiatal nyugodt „dámaló" eladó. Érdeklődni lehet Csapó u. 50. 243

Méhek
sok mézzel eladó. Ambrus, Nagyerdő, vadőrház 240

Eladó
fajtiszta selyemszőrű angora nyul és Óriás belga. Szoboszlói ut 2. C) lépcső, Házmesternél. 217

Eladó
öt család méh. N. B. — Baross ucca 18. 360

Méhcsaládok
42-es nagyboconádi kaptárakban, jó mézesek, eladók. Rákóczy u. 19. szám. 364

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF.
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt., kiadása